

● Koningin Beatrix is zeer ontdaan als de commandant van de Amsterdamse brandweer Hans Ernst haar rondleidt over het rampterrein. Samen met kroonprins Willem-Alexander, premier Lubbers en de ministers Maij-Weggen en Dales bracht ze een bezoek Amsterdam Zuid-Oost. De vorstin bracht tegen één uur een bezoek aan het Bijlmer sportcentrum waar familie en kennissen van mensen die in de getroffen appartementen woonden terecht kunnen.

Foto: AP

DEN HAAG - Voorzitter Deetman zal de Tweede Kamer vandaag voorstellen de jaarlijkse algemene politieke en financiële beschouwingen over het regeringsbeleid voor 1993 een week uit te stellen in verband met de vliegtuigramp.

De Kamer zal vanochtend om 11.15 uur een herdenking wijden aan de slachtoffers van de ramp.

De Algemene politieke en financiële beschouwingen stonden op het programma voor

Kamer schort Algemene Beschouwingen een week op

dinsdag 7, woensdag 8 en donderdag 9 oktober.

Deetman zal voorstellen de besprekingen te houden op respectievelijk 13, 14 en 15 oktober.

Het dagelijks bestuur van het CDA heeft besloten de landelijke manifestatie die zaterdag 10 oktober in Woerden zou worden gehouden, voorlopig uit te stellen.

Op de CDA-bijeenkomst zouden allerlei prominenten, onder wie premier Lubbers en Kamervoorzitter Deetman aanwezig zijn.

Het dagelijks bestuur van de partij heeft CDA-afdelingen in het hele land geadviseerd deze week eveneens af te zien van openbare activiteiten.

Nieuws en
achtergronden
over vliegcramp
in Bijlmer
PAGINA 9 en 10

Huistijger inzet
van kort geding
PAGINA 14

Ruud Hesp
huilt uit
PAGINA 17

De ambities
van Maradona
PAGINA 17

IVS op weg
naar de top
PAGINA 19

Ramptoestel zou al bij vertrek mankementen hebben vertoond Dodental stijgt boven 250

EG schenkt nabestaanden 2,3 miljoen

BRUSSEL - De Europese Commissie heeft gisteren besloten een miljoen ecu (2,3 miljoen gulden) als noodhulp beschikbaar te stellen ten behoeve van personen die ernstig getroffen zijn door het tragische ongeval in Amsterdam.

De Commissie wil met de hulp getuigen van de solidariteit van de Europese Gemeenschap met de familieleden van de slachtoffers.

De hulp zal worden geleverd in de vorm van geld en eerste levensbehoeften, aldus een mededeling van de Commissie.

AMSTERDAM - Het dodental na de vliegcramp met de Boeing 747 van de Israëlische luchtvaartmaatschappij El Al in de Bijlmermeer dreigt boven de 250 uit te stijgen. Volgens burgemeester Van Thijn van Amsterdam hebben eerste onderzoeken gisteravond uitgewezen dat nog meer dan 250 mensen vermist worden, zo'n vijftig meer dan gisterochtend werd voorzien. De burgemeester zei tijdens een spoedvergadering van de gemeenteraad dat er weinig hoop is dat de vermisten nog in leven zijn.

Volgens een anonieme zegsman bij de KLM vertoonde het ramptoestel technische mankementen aan de brandstofleiding. Dat werd geconstateerd nadat het vliegtuig uit New York op Schiphol was aangekomen. De KLM-technici zouden hun hulp hebben aangeboden, maar dit zou door El Al zijn afgewezen, omdat het vliegtuig naar Tel Aviv moest en een reparatie te veel tijd en geld zou kosten. De KLM ontkent ten stelligste dat dit gebeurd zou zijn. Een woordvoerder zegt tevens dat de KLM niet verantwoordelijk is voor technische dienstverlening aan El Al.

Bergingsoperatie

De bergingsoperatie in de Bijlmermeer verloopt tergend langzaam, aldus burgemeester Van Thijn. Het officiële dodental bedraagt veertien. Tot nu toe zijn de stoffelijke overblijfselen van zes slachtoffers geborgen. Het zal zeker nog vele dagen duren voordat deze gruwelijke werkzaamheden zijn afgerond.

Oorzaak van de vertraging is nog steeds het grote instortingsgevaar van de flatgebouwen. „Alleen stutten zou levensgevaarlijk zijn voor de mensen die het reddingswerk verrichten”, aldus brandweercommandant H. Ernst. Daarom werden gisteren de werkzaamheden bij de flat Kruitberg voor een groot deel van de dag opgeschort. Gistermiddag brak opnieuw brand uit op de bovenste verdieping van Kruitberg. Na een uur had de brandweer de brand weer onder bedwang.

In de flat Groeneveen waren acht reddingsploegen aan het werk. Zij vroegen herhaaldelijk om identificatielabels. Waarschijnlijk liggen er ook slachtoffers in appartementen die niet zijn weggevaagd. De brandweer is gisteravond begonnen aan het leegpompen van de vijver bij de flats. De brandweer hoopt daarin de black box met vluchtgegevens te vinden. Verwacht wordt dat ook slachtoffers in het water worden gevonden.

In totaal zijn 230 appartementen niet meer bewoonbaar. Daarvan zijn tachtig volledig verwoest. De gemeentelijke dienst Herhuisvesting heeft inmiddels 350 vervangende woningen op zeer korte termijn beschikbaar voor de daklozen. Een deel van de 266 huishoudens die op straat staat, heeft inmiddels tijdelijk onderdak gevonden bij familie of vrienden. Anderen brachten de nacht door bij het Marine-etablisement op Kattenburg.

Ontdaan

Koningin Beatrix, prins Willem-Alexander, premier Lubbers en de ministers Maij-Weggen en Dales werden gisteren rondgeleid over het rampterrein in Amsterdam Zuid-Oost. De koningin was zeer ontdaan over het schouwspel. Minister Maij liep enige tijd met de handen voor de ogen geslagen rond, terwijl ook premier Lubbers moeite had de beelden te verwerken. De vorstin bracht later een bezoek aan het Bijlmer sportcentrum. Daar sprak zij met familie en kennissen van vermisten en daklozen.

Zie verder pagina 10
● Lubbers roemt
hulpverlening

Desondanks geen maatregelen rond Schiphol

Politiek wist van veiligheidsrisico's

SCHIPHOL - De politiek wist al jaren dat de veiligheidsrisico's rond

Schiphol erg hoog waren, zelfs hoger dan rond vaste industriële installaties. In het kader van het Plan van Aanpak, het uitbreidingsplan voor Schiphol, zijn er echter geen maatregelen genomen omdat beperking van die risico's grote financiële, ruimtelijke en maatschappelijke gevolgen zou hebben. Het risico kan alleen worden beperkt door minder worden beperkt door vliegen en dat betekent aanpassing van de vliegroutes of sloop van bestaande woningen.

Twee jaar geleden werd tijdens een onderzoek vastgesteld dat de kans op een crash in een woongebied groter was dan de norm voor 'industriële installaties'. Voor bewoners van Zwanenburg, Aalsmeer en Amstelveen was de kans om te overlijden door een neerstortend vliegtuig groter dan een op honderdduizend.

De resultaten, die via deze krant uitbleken, zijn nooit officieel openbaar gemaakt. Wel kregen provinciale statenleden een brief met de gegevens.

Het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu sprak toentertijd van 'dramatische uitkomsten'. In de stuurgroep die het Plan van Aanpak voorbereidde, hadden de gemeenten Haarlemmermeer en Amsterdam, het Rijk en de provincie Noord-Holland namens de overheid zitting. Wordvoerders van de diverse overheden weigeren op dit moment commentaar te geven.

Een op honderdduizend is de norm die het rijk hanteert in het Nationaal Milieu Beleidsplan voor chemische installaties. Voor omwonenden van luchthavens zijn er geen officiële veiligheidsnormen in Nederland.

(ADVERTENTIE)

GEZIEN

Sportief jack met body-warmer.
Normaal 179,-

Nú 149,-

Kreymborg
Het Kreymborg effect!

Daarom gingen de eerste versies van het Plan van Aanpak uit van de norm van industriële installaties. Maar later bleek dat toepassing daarvan te veel geld en ruimte zou kosten.

In het definitieve Plan van Aanpak werd de industriële veiligheidsnorm dan ook niet opgenomen. Wel werd er een passage opgenomen over 'externe veiligheid'. Daarin staat dat er binnen twee jaar een beleid moet worden ontwikkeld inzake de risico's van vliegverkeer op en nabij luchthavens.

(ADVERTENTIE)

VANKEURS VOOR DE TOTALE BOUWMECC

BOUWMECC

92 6 t/m 9 oktober

openingstijden:
dinsdag van 11.00 tot 18.00 uur

woensdag en donderdag van 11.00 tot 22.00 uur

vrijdag van 11.00 tot 18.00 uur

BouwMECC presenteert bouwen in een breder perspectief

MECC Maastricht

(ADVERTENTIE)

BROCCOLI EN MAISKIP.

Broccoli, 500 gram

1.49

Maaiskip, 1 kilo

7.99

Deze aanbiedingen gelden tot en met zaterdag 10 oktober as.

's Lands grootste kruidenier blijft op de kleintjes letten.

limburgs agblad

U LEEST DE KRANT VAN LIMBURG
MAAR U BENT NOG GEEN ABONNEE?

Vul de bon in en stuur hem op. Dan kunt u het Limburgs Dagblad elke dag lezen. De eerste 14 dagen zelfs gratis! En als u daarna automatisch betaalt, spaart u nog eens vele gulden per jaar en ontvangt u bovendien een leuk cadeau naar keuze. Ja, ik kies voor een abonnement op DE KRANT VAN LIMBURG.

Naam:

Adres:

Postcode/Plaats:

Telefoonnr. (i.v.m. controle bezorging):

De betaling gebeurt automatisch: ☐ f 27,45 per maand ☐ f 28,45 per maand

via acceptgiro: ☐ f 82,35 per kwartaal ☐ f 83,35 per kwartaal

Mijn bank-/gironummer voor automatische betaling is:

Als beloning voor automatische betaling kies ik voor het volgende cadeau:

☐ parkeren ☐ memokubus ☐ luxe handdoek

Stuur deze bon in een open envelop, zonder postzegel, op naar:

Limburgs Dagblad Antwoordnr. 46

6400 VB Heerlen

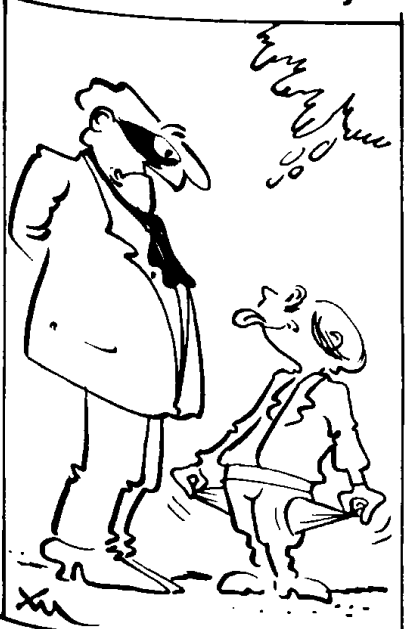

VEX

OF GRATIS BEL 06-022 99 11

8 710404 400017

Voor jongeren
slachtoffer van
zakkenrollerij

'Wijze Kater' in de klas

SITTARD – In het kader van de productiecursus Zuid van de stichting Kunst en Cultuur Limburg gaat zaterdag om 20.15 uur in Klein Carré, Leyenbroekerweg in Sittard, 'De Wijze Kater' van Herman Heijermans in première. Regisseur/tekstdichter Peter Stam heeft van Heijermans' fabel een humoristisch, dol-komisch spel gemaakt, waarin een ernstige ondertoon doorklinkt. Het gaat om een ensemblestuk waarin niemand een hoofdrol speelt.

Toneelschrijver Heijermans (1864-1924) leverde in de meeste van zijn stukken kritiek op de mistoestanden in de maatschappij. In het sprookje begint de wijze kater Hans tegen zijn baas Jonathan te praten als de jongen diep in de put zit en aan zelfmoord denkt. Een ratenplaag die de koning tot waanzin drijft en door diens aanstaande schoonzoon kunstmatig in stand wordt gehouden, geeft de kat gelegenheid zijn baas te helpen. Daarbij legt de kat de vele menselijke zwakheden en ondeugden bloot. De kater wordt benoemd tot opperrechter.

Machtsaspiraties, ambities, hiekenlijkerij, winstbejag en bezitsdrang zijn in de maatschappij ook nu nog ingebakken. Stam heeft dat in zijn stuk geïllustreerd op een schoolklas. De vlucht van de kater aan het slot heeft alles te maken met het vertrek van de leerling, die zich tegen zijn klasgenoten heeft verzet.

De bekende lilliputter Jan van Kempen is in het spel het slachtoffer van de machtsverhouding in de klas. Hij wordt gepest, hij mag 'De Wijze Kater' niet lezen. Wel mag hij de kater spelen, maar hoe kan dat, als hij bij het lopen gehandicapt is? Gelukkig krijgt hij hulp van een vriend.

Aan deze familievoorstelling doen vijftien bekende acteurs en actrices uit de amateurwereld mee. De muziek is van Joop Diederens. Het decor werd geleverd door de groep cursisten van de cursus decorontwerpen en decorbouw. De kostuums komen van de kledingcentrale van de Limburgse Federatie van Amateurtoneel. Na de première en vervolgvoorstellingen op 11, 17, 18, 21, 24 en 25 oktober in Sittard, reist de voorstelling door Limburg en Nederland.

Uitvoeringen van 'William' in Kerkrade en Maastricht

De Nieuwe Snaar 'absurd' muziektheater uit Vlaanderen

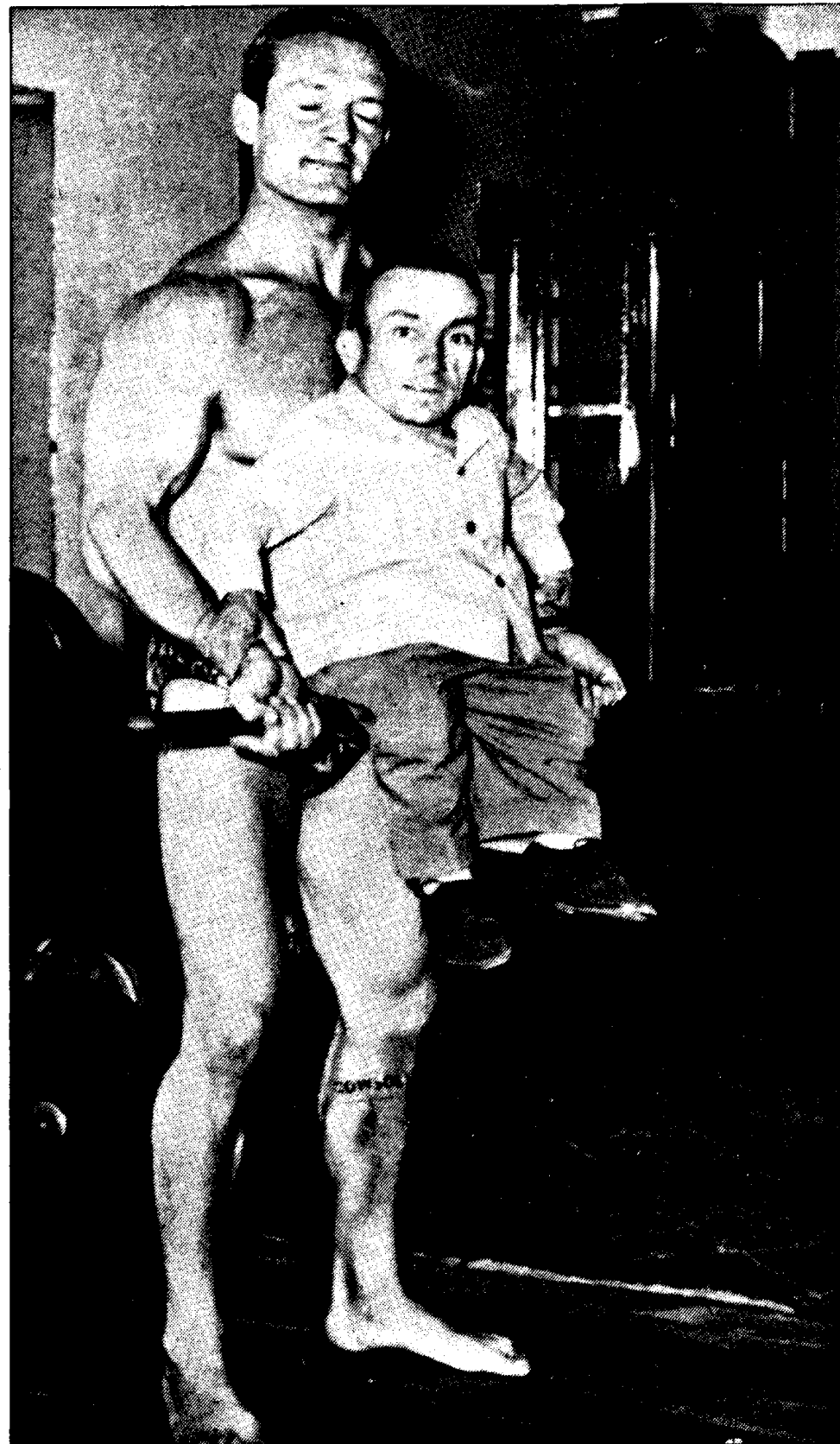
Van onze kunstredactie

„Wij ageren tegen de heersende trend van de eenheidsworst in de muziek.” Klare taal van Jan de Smet. Samen met zijn broer Kris en Geert Vermeulen vormt hij al tien jaar de muziektheatergroep De Nieuwe Snaar. Ze komen uit Vlaanderen en hebben roem ge oogst. In Nederland is De Nieuwe Snaar elk jaar een maand op tournee. Onder de titel 'William' presenteren Jan, Kris en Geert momenteel hun vierde muziektheaterproductie. „Onlangs typeerde iemand ons als de koningen van het nieuwe variëte. Ik vond dat een treffende beschrijving voor onze bezigheden op het podium.”

Samen met zijn een jaar jongere broer Kris speelde Jan de Smet in de jaren zeventig in een folkgroup. Gaandeweg de jaren zeventig rijpte het idee voor een radicale muzikale koerswijziging. „Het theater heeft altijd een grote aantrekkingskracht op ons uitgeoefend,” vertelt hij met onmiskenbaar Vlaamse tongval. „Nog altijd bezoek ik regelmatig theatervoorstellingen. Vooral avant-gardistische stukken boeien mij. Ik doe er regelmatig ideeën op, die we voor onze eigen voorstellingen gebruiken. In onze theaterprogramma's demonstreren we telkens op ondubbelzinnige wijze onze liefde voor de muziek. Die vormt dan ook het vertrekpunt bij onze theaterwerkzaamheden. Alleen, we betrekken er nadrukkelijk ook andere vormen van podiumkunst bij. Elk programma heeft een ander gezicht, laat een eigen geluid horen. De Nieuwe Snaar verafschuwt een vast stramen. Wij willen voortdurend grenzen verleggen. Wij mogen het onszelf en ons publiek vooral niet te gemakkelijk maken.”

Energie

Voor het nieuwe theaterprogramma 'William' is De Nieuwe Snaar niet over één nacht ijs gegaan. „Met dit programma wilden we meer surrealistisch te werk gaan,” aldus Jan de

● Scène uit 'William' van De Nieuwe Snaar.

Smet. „Zowel qua décor als kostumering en ook wat betreft de verbindende teksten. We geven in 'William' voortdurend een vertekening van de werkelijkheid. En toch blijven we voeling houden met die rea-

liteit doordat we bepaalde elementen uitvergroot of juist verkleinen. Het klinkt misschien theoretisch, maar de uitwerking is buitengewoon komisch, vinden wij zelf.”

De Nieuwe Snaar is heel tevreden over de populariteit, die in tien jaar tijd in Europa is opgebouwd. „En dat zonder hits, zonder steun van radio en televisie. Wij hebben onze reputatie alleen aan het theater te danken.”

Een dezer dagen verschijnt de cd 'William', vernoemd naar het gelijknamige nieuwe theaterprogramma. „In tegenstelling tot de meeste popgroepen hebben wij onze nummers op het podium laten rijpen. We kunnen het publiek nu na afloop van de voorstellingen een souvenir aanbieden.”

Maar is De Nieuwe Snaar niet vooral een groep om in het theater met eigen ogen te aanschouwen? Verliest een cd niet op voorhand z'n aantrekkelijkheid? „Nee”, werpt Jan de Smet stellig tegen. „We maken in het theater gebruik van vele verschillende instrumenten. En laten nummers anders klinken dan het publiek veronderstelt dat ze gaan klinken. Een bluesnummer doen wij niet in de juiste bezetting, maar met een mandoline en een banjo. We zijn gek op vreemde combinaties. Die lijn hebben we voor de opname van onze cd doorgetrokken en het resultaat klinkt lang niet onaardig. Of klinkt dat erg onbescheiden.”

Parodie

De teksten, die de liedjes met elkaar verbinden, dragen het karakter van een sketch. Jan de Smet: „We willen onze nummers niet op traditionele wijze aankondigen. Dat is veel te voorspelbaar. We maken korte, komische overgangsetjes, zoals een debiele tv-zicht. Een soort parodie op wat de commerciële televisiestations dagelijks uitzenden. Die grappen zijn tijdens de repetities ontstaan. Op deze manier vloeien de nummers moeiteloos in elkaar over.”

'William' is op 15 oktober te zien in het Wijngrachttheater van Kerkrade en op 24 oktober in het Theater aan het Vrijthof in Maastricht.

Peter Winnen leest voor

MAASTRICHT – Voormalig prof-wielrenner Peter Winnen bijt samen met actrice Lieveke Rijkman de spits af van een serie van vijf 'readings' (geësceneerde lezingen) die onder de titel 'De Klassiekers' in Het Kruis van Bourgondië in Maastricht wordt gehouden.

De 'readings' zijn te vergelijken met de eerste lezing van een toneelstuk bij een toneelgezelschap. Het is de meest kale en kwetsbare presentatie van een toneeltekst. Een uitgewerkte vormgeving ontbreekt, het zoeken naar de juiste toon staat centraal. Vorm en betekenis moeten meer dan ooit gestalte krijgen in de verbeelding van luisteraars en toeschouwers.

Bij een 'Klassiekers-avond' leest een bekende Nederlander de hoofdrol van een toneeltekst, die door dramaturg Lex Berger speciaal voor die gelegenheid is uitgekozen. De andere rollen worden door professionele acteurs/actrices gelezen. Een bijzonder theatergebeuren, tevens literaire avond.

● Peter Winnen

Maandag 12 oktober lezen Winnen en Rijkman 'Pick-Up', een toneeltekst van Gerardjan Rijnders, artistiek leider van Toneelgroep Amsterdam. Maandag 2 november leest professor Co Greep 'Bouwmeester Solness' van Hendrik Ibsen. De avonden beginnen telkens om 20.30 uur. Reserveren via tel. 043-219960.

Symposium en studiereis gregoriaans

De stichting Musica Gregoriana maakt van 13 tot en met 17 april 1993 een concertreis naar de abdij van St-Pierre te Solemnes, de centrale plaats van waaruit het gregoriaans wordt gestimuleerd. Het betreft een gecombineerde studie/vakantiereis bedoeld voor mensen die geïnteresseerd zijn in de officiële zang van de Kerk.

Tijdens de reis wordt drie maal de hoogmis bijgewoond in de abdij, twee maal de vespers en de none. Verder staat er een repetitie op het programma en een bezoek aan het beroemde Scriptorium van Solemnes. Ook wordt een excursie gemaakt naar het tapijtmuseum van Angers en een aantal kas-

telen in de omgeving (Anjou).

Men kan inschrijven voor deze reis tot 10 november door een bedrag van 190 gulden (tweepersoons kamer) dan wel 220 gulden (eenpersoons kamer) over te maken op giro-nummer 6411094 ten name van stichting Musica Gregoriana te Horn. Het restant (de hele reis kost 490 gulden) moet in januari worden betaald.

In de Waalse Kerk en het conservatorium in Maastricht heeft op 15 en 16 oktober een symposium 'Retorica in het gregoriaans en de barok' plaats. Het betreft een project in het kader van de cursus gregoriaans die vorig jaar van start is gegaan onder leiding van cursusleider A. Kurris.

Het symposium brengt de relatie tus-

sen toon en woord onder de aandacht en probeert hierbij een vergelijking te trekken tussen het gregoriaans en latere stijperiodes in de muziek.

Niet de theoretische verhandeling, doch de uitvoeringspraktijk van de muziek is het uitgangspunt in dit tweedaagse symposium. De cursus wordt afgesloten met een concert waarop behalve gregoriaanse gezangen onder leiding van A. Kurris ook barokmuziek gespeeld zal worden door Jérôme Minis en Peter van Dijk.

Voor verdere informatie over het symposium: Contractactiviteiten voor Muziek, tel. 043-466600.

Majorettengroep Munstergeleen wint concours

HEERLEN – De Majorettengroep van fanfare Juliana Munstergeleen is winnaar geworden van het Federatief Majorettenconcours dat zondag in de Brunnah in Brunssum werd gehouden. In de eredivisie behaalden de Geleense majoretten 168 punten, goed voor de eerste prijs met lof der jury en het hoogste aantal punten van het concours.

Andere belangrijke uitslagen: Jeugddivisie: Majorettengroep Star Light Elsloo, 155,5 punten, eerste prijs met promotie; Majorettengroep Showkorps Lucia Beek, 143,5 punten, eerste prijs. Derde divisie: Majorettengroep harmonie St-Michael Heugem, 158,5 punten, eerste prijs met promotie; Majorettengroep fanfare Juliana Maastricht-Limmel, 145 punten, eerste prijs; Colorguards Bazuin, 146 punten, eerste prijs; Majorettengroep harmonie St-Walburga Amby, 153 punten, eerste prijs met promotie.

Tweede divisie: Colorguards Bazuin, 154 punten, eerste prijs met promotie; Majorettengroep Star Light Elsloo, 162 punten, eerste prijs met promotie en lof der jury. Eerste divisie: Majorettengroep harmonie St-Cecilia 1866 Geleen, 138,5 punten, tweede prijs.

Vanaf 10.30 uur zullen de volgende verenigingen optreden: Harmonie van het Heilig Hart Altwenterheide en de Koninklijke Harmonie van Arcen (tweede afdeling); Fanfare Vriendenkring Limbricht, Fanfare St-Jan Leyenbroek en Harmonie St-Joseph Weert-Zuid (eerste afdeling); fanfare Eendracht Huls-Simpelveld, Fanfare Concordia Meterik en Harmonie St-Stephanus Stevensweert (afdeling uitmuntendheid); Fanfare St-Joseph Broekhem en Muziekvereniging Philharmonie Sittard (afdeling ere) en Fanfare St-Nicolaas Broekhuizen (afdeling superieur).

Het tweede bondsconcours van dit jaar heeft zaterdag 17 en zondag 18 oktober plaats in de Rodahal van Kerkrade. In totaal nemen 23 verenigingen aan dit concours deel. Het laatste bondsconcours van dit jaar wordt gehouden in de Maaspoort in Venlo. Daar treden op 25 oktober elf korpsen voor het voetlicht.

Lustrumviering 'Trieketrak'

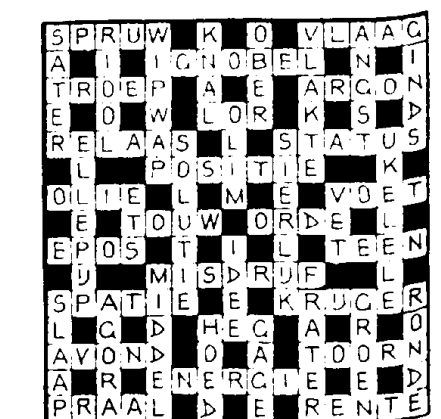
MAASTRICHT – Toneelvereniging 'Trieketrak' uit Heerlen viert haar tienjarig bestaan met een nieuwe productie, waarvan de première vrijdag 16 oktober plaats heeft in de Kleine Zaal van de Stadsschouwburg, Heerlen. Het is een komisch blijspel, getiteld 'Aangenaam...Chantal!'. De regie is van Toine Mertens. De voorstelling wordt zaterdag 17 oktober herhaald. Aanvang telkens om 20.30 uur. De derde en vierde voorstelling zijn vrijdag 23 en zaterdag 24 oktober in het H.K.B.-gebouw, Pater Beatusstraat, Heerlen. Aanvang 20 uur.

Saxofoonkwartet in kasteel Stein

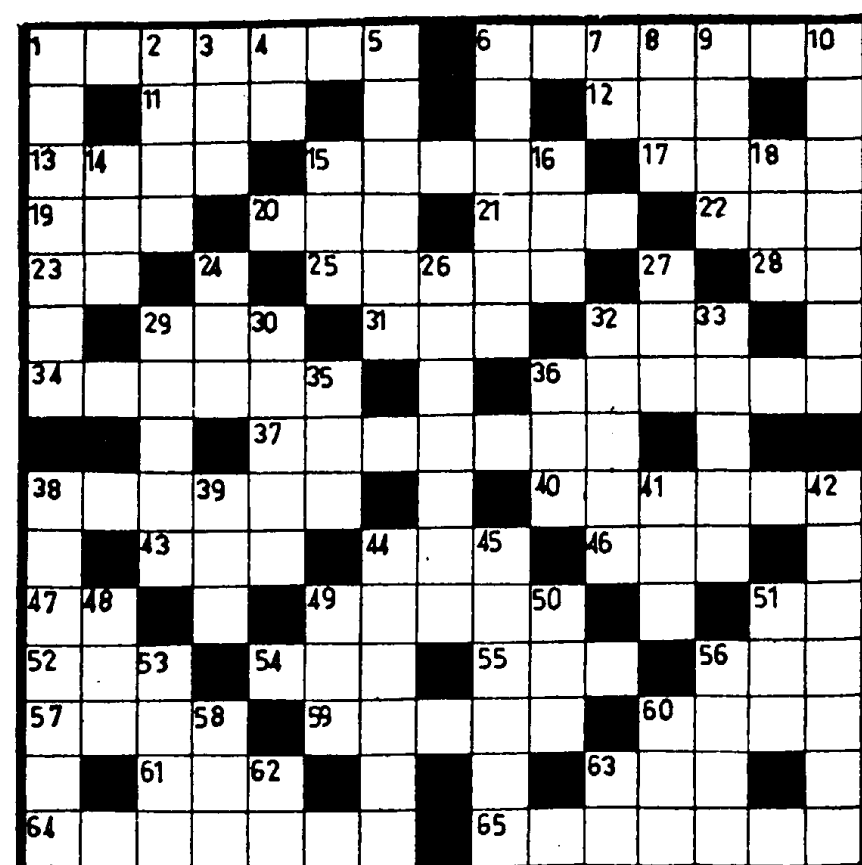
STEIN – Het Limburgs Saxofoonkwartet, bestaande uit Jo Hennen, Frank Meuwissen, Huub Claessens en Jos Dobbels, concertteert zondagmiddag in kasteel Stein. Het betreft het eerste evenement van de concertreeks 1992/1993 die in samenwerking met Studio Muis is samengesteld.

Vanaf 14.30 uur worden composities uitgevoerd van Bach, Singelee, Schoonenbeek, Francons en Descenclos.

Oplossing van gisteren

puzzel van de dag

Horizontaal: 1. klein kind; 6. uitstalraam; 7. tangens (afk.); 8. alcoh. drank; 9. mo. voorganger; 10. meubelwerker; 14. ingezetene v.n. Russische rijk; 15. jong die; 16. insect; 18. lipbloemige plant; 24. natuurgeest; 25. versleten voertuig; 27. mannetjesvis; 29. valse god; 30. het aanhouden vijlen; 32. extra uitkering; 33. etersgezel; 35. beweging met de tong; 36. weefsel v.e. spin; 38. boekdeel (Lat.); 39. jong die; 41. bedorven; 42. verlenging; 43. verdaging; 44. dienstwagentje op rails; 45. schrijfmiddel; 46. projectieplaat; 49. slaapplaats; 50. vogel; 51. vervoermiddel; 53. in de lengte uitstrekkend; 56. Surnamse pad; 58. inwendig orgaan; 60. bakje, schaal; 62. regiment infanterie (afk.); 63. ac. titel. Verticaal: 1. gedeelte a.d. gebouw gebouwd; 2. grondsoort; 3. boom; 4. iets

UITGEVERSMATSCAPPIJ Limburgs Dagblad B.V.

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemond
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
in de Cramer 37
6411 RS Heerlen

Telefoon:
Abonnementen 045-739881
Advertenties 045-739886
Algemeen 045-739911
Piccolo-advertenties 045-719966

Fax:
Advertenties 045-739204
Algemeen 045-739364
Redactie 045-739264

Banken:
ABN Bank Heerlen 57 75 35 935
Postbank 10 35 100

Rayonkantoren:
Brunssum 045-256363
Geleen 046-746868
Heerlen-Centrum 045-717719
Kerkrade 045-452932-455056
Maastricht 043-254477
Roermond 04750-18484
Sittard 046-515577
Valkenburg 04406-15045

Abonnementenprijzen:
Bij vooruitbetaling te voldoen.
Bij automatische betaling:
per maand f 27,45
per kwartaal f 82,35
Per acceptatie:
per maand f 28,45
per kwartaal f 83,35
losse nummers f 1,60
Bij. 30

Alle orders worden afgeleverd en uitgevoerd overeenkomstig de Regelen voor het Adverteren en de overeenkomstig de Algemene Voorwaarden van het Limburgs Dagblad.

het kristallen kasteel

recept

Inverness sandwiches

Engelsen en Schotten zijn ware meesters in recepten waarin restjes worden verwerkt. Deze sandwiches uit Inverness worden traditioneel gemaakt van oud brood en restjes kip of kalkoen. Maar ook kliekjes en staan er veel verse kruiden in de tuin die op het punt van doorschieten staan dan gaan ook die in de ragout.

Benodigdheden: rest kippe- of kalkoenvlees, 6 sneetjes brood, olie en boter om te bakken, 1 el boter, 1 volle tl kerriepeoer, 1 el bloem, 2 dl melk, 2 el geraspte kaas.

Snijdt het kippevlees klein. Verwijder korstjes van de boterhammen. Maak een sausje van boter, kerrie, poeder (even mee laten fruiten), bloem en melk. Breng op smaak met peper en zout. Voeg hier de stukjes kip aan toe. Bak ondertussen de sneetjes brood aan 1 kant in boter en olie. Snijdt de sneetjes diagonaal doormidden. Verdeel de kipperagout over 6 sneetjes (op de ongebakken zijde). Leg de overige stukjes brood met de ongebakken zijde op de ragout en bestrooi de sandwiches met geraspte kaas en gesmolten boter. Plaats de sandwiches onder de grill tot de kaas gesmolten is.

UTRECHT - Sinds 1986 is het aantal alcoholgebruikers gedaald. De gebruikers zijn bovendien minder gaan drinken. Dat blijkt uit de gisteren verschenen derde evaluatie naar aanleiding van de campagne 'Drank maakt meer kapot dan je lief is'. Een slagzin waar overigens 3 procent van de Nederlanders nog nooit van heeft gehoord. Volgens het ministerie van WVC hebben pogingen tot matigen ook steeds vaker succes. Bijna negenhonderd mensen zijn over alcohol ondervraagd.

De kennis over alcohol is flink toegenomen: rond de 95 procent is positief over voorlichting, het tegengaan van gebruik op school en werk en de rol van de overheid in de cam-

Minder drinkers en ook minder alcoholgebruik

pagne. Wel lijkt de maatschappelijke aanpak van enkele maatregelen zoals wetgeving tegen misbruik te zijn afgenomen. Dronk de gebruiker in 1986 nog gemiddeld 8,4 glazen in de week, nu ligt dat gemiddelde op 7,3 glazen. Vooral mannen zijn minder gaan innemen: hun gebruik daalde van 10,8 glazen naar 9,1 in de week en dat van vrou-

wen van 5,6 naar 4,9. Ook bij jongeren daalde het gebruik: van gemiddeld 8,2 glazen per week tegen 7,3 per week. Sinds 1986 is 6 procent minder drank verkocht.

Net als zes jaar geleden vindt één op de zes ondervraagden dat ze eigenlijk minder moeten drinken. En dat aantal probeerde dat dit jaar ook: in tweederde van de gevallen was dat een geslaagde poging. Zes jaar geleden was nog maar 45 procent van de pogingen succesvol. Twee op de vijf mensen ziet alcoholgebruik als een probleem in de samenleving. Na kleine criminaliteit (73 procent) en hard-drugs (61 procent) scoort alcoholgebruik daarmee het hoogst. Inmiddels is het beeld ontstaan dat alcohol mag, mits het niet ten koste gaat van anderen.

Opening Kanaaltunnel andermaal vertraagd

Van onze correspondent

LONDEN - De opening van de Kanaaltunnel tussen Engeland en Frankrijk is uitgesteld tot december 1993. Dit heeft de president-directeur van Eurotunnel, het Brits-Franse consortium dat de tunnel gaat exploiteren, gisteren gezegd.

Volgens Sir Alistair Morton zal de aandeelhouders echter niet om extra geld worden gevraagd.

De aanvankelijke openingsdatum voor de tunnel was 15 juni 1993, zeven maanden eerder dan de thans beoogde datum. De twee hoofdtunnels en de onderhoudstunnel zijn gereed, maar het rollend materieel komt niet tijdig beschikbaar.

Het uitstel betekent een enorme inkomstenderving. Naar verwachting zal Eurotunnel nu niet voor 1997 winst gaan maken. Pas vanaf 1999 kunnen de aandeelhouders op dividend rekenen.

Het is de tweede keer dat Eurotunnel de opening van de Kanaaltunnel moest uitstellen. Dit voorjaar nog werd gedacht dat vanaf het najaar van 1993 een beperkte service mogelijk was. De bedoeling was dat elk uur twee autotreinen door de tunnel zouden rijden (plus twee in tegengestelde richting). Maar zelfs die prognose is nu te optimistisch gebleken.

Behalve autotreinen zullen ook passagiertreinen door de tunnel gaan rijden. Als de TGV-lijn naar Amsterdam gereed is, kan de reiziger in 4 uur van Amsterdam naar Londen sporen.

punt uit

• Offensief

De Koerden in het noorden van Irak zijn begonnen met een offensief tegen Koerdische guerrillastrijders uit Turkije die zich ophouden in Irak. Dit hebben woordvoerders van de Iraakse Koerden gisteren gezegd. Serchil Qazzaz, afgevaardigde in Ankara van de Patriottische Unie van Koerdistan (PUK), zei dat tot nu zeven mensen zijn omgekomen bij het langverwachte treffen tussen beide partijen. Hij zei dat er nog meer geweld wordt voorzien. „Ons geduld is op”, zo zei Qazzaz.

• Brigadier

Burgemeester H. Wierenga van Enschede heeft een 43-jarige brigadier van politie buiten functie gesteld in verband met diefstal. De man heeft in zijn vrije tijd een flesje deodorant ter waarde van 5,95 gulden uit een supermarkt ontvreemd. De politie van Enschede heeft dit gisteren bekend gemaakt.

• Madagascar

Gewapende mannen hebben zich in Madagascar meester gemaakt van belangrijke installaties in Toamasina, de belangrijkste havenstad van het land. Daarmee willen zij voor de vrije presidentsverkiezingen volgende maand hun eisen voor de instelling van een federale staat kracht bijzetten. De opstandelingen in Toamasina, 180 kilometer ten oosten van de hoofdstad Antananarivo, namen het vliegveld in en dreigen elk toestel dat poogt te landen, neer te schieten. Zo meldden reizigers die gisteren terugkeerden uit de stad.

• KGB

De Democratische kandidaat voor het presidentschap van de Verenigde Staten, Bill Clinton, heeft 20 jaar geleden op uitnodiging van de KGB tijdens een schoolvakantie een bezoek gebracht aan de Sovjetunie. Dit heeft een Republikeinse afgevaardigde uit Californië, Robert Dornan, verscheidene malen in het Huis van Afgevaardigden en in een vraaggesprek met een krant gezegd. Dornan sprak over een „gerechtvaardigde twijfel” over deze zaak. In een interview met de Washington Post beweert de Californische afgevaardigde dat de geheime dienst van de Sovjetunie Clinton rondgerekend heeft in een limousine om hem aan te sporen betogingen te organiseren tegen de oorlog in Vietnam. Een medewerker van Clinton, Paul Begala, deed de beschuldiging af als „nieuwe fantasie van Bob Dornan”.

Verzetsbeweging gaat niet in op eisen Inkatha-leider ANC wijst ultimatum af

JOHANNESBURG - Het African National Congress (ANC) heeft gisteren een ultimatum van de leider van de Inkatha Vrijheidspartij (IFP), Mangosuthu Buthelezi, van de hand gewezen. Buthelezi eiste zondag dat het rivaliserende ANC zijn strijdkrachten ontbindt. Het IFP zal anders niet deelnemen aan de onderhandelingen over een nieuw grondwettelijk systeem.

Buthelezi deed zijn uitspraak op een bijeenkomst in Natal ter herinnering aan koning Shaka, een leider van de Zulu's in de vorige eeuw. De aanhang van Inkatha bestaat voornamelijk uit Zulu's. ANC-woordvoerder Gill Marcus zei dat zo iets 'in geen enkele geval' zou gebeuren.

Volgens Marcus heeft het leger van het ANC, Umkhonto we Sizwe (Speer van de Natie) in 1990 alle operaties opgeschort. Pas onder een toekomstige democratische regering zou over het voortbestaan ervan een beslissing kunnen worden genomen, en dan nog alleen in het kader van een algehele herziening van de positie in Zuid-Afrika van de vele veiligheidsstroepen en legers van de thuislanden.

Ontbinding

„Zowel Inkatha als de regering van Kwazulu stelt dat zonder de onmiddellijke ontbinding van het nietsontziende leger van het ANC, Umkhonto we Sizwe, en de demobilisatie van zijn leden, de onderhandelingen niet kunnen worden voortgezet,” zei Buthelezi.

De Zulu-leider die ook premier is van het thuisland Kwazulu, verliet vorige week de onderhandelingen over een vreedzaam overgang naar een niet aan rassen gebonden politiek systeem, uit protest tegen een akkoord tussen ANC-leider Nelson Mandela en de Zuidafrikaanse president F.W. de Klerk. In het akkoord werd onder meer bepaald dat zogenaamde hostels zullen worden afgeschermd en bewaakt en dat het verboden wordt in het openbaar traditionele wapens als speren te dragen.

Buigen

Marcus zei dat het ANC wil dat de IFP deelneemt aan de onderhandelingen over de toekomst van Zuid-Afrika maar niet zou buigen voor de eisen van Buthelezi. „Net als zijn Kwazulu-politie, wat een privilege is van Inkatha, zal MK geplaatst worden onder de meerpartijencontrole van een interimregering”.

Buthelezi noemde het akkoord een poging om de toekomst van Zuid-Afrika buiten hem om te regelen. „President De Klerk heeft een akkoord getekend met het ANC terwijl hij heel goed wist dat ik daar fel tegen zou zijn,” zei Buthelezi. „Hij heeft daarmee een fundamentele fout gemaakt, die ertoe kan leiden dat hij geïsoleerd komt te staan.”

Dagelijks sterven nog honderden Somaliërs

JOHANNESBURG - Oorlog en honger hebben in Somalië al honderdduizenden mensen het leven gekost en ondanks de internationale hulp sterven nog meer dan duizenden mensen per dag. Dit heeft het Internationale Rode Kruis gisteren in Johannesburg bekendgemaakt bij monde van Jean-Daniel Tauxe.

„Het is onmogelijk precies aan te geven hoeveel mensen al zijn omgekomen”, aldus Tauxe, „maar wij kunnen spreken van honderdduizenden”. Hij zei te vrezen dat dagelijks meer dan 1.000 mensen sterven.

Schattingen over het aantal slachtoffers in Somalië lopen zeer uiteen door de chaotische situatie in het land. Het Internationale Rode Kruis wordt beschouwd als het best geïnformeerd.

Serviër beschermt moslims

• Een bewapende Serviër in de Noordbosnische stad Vlasie beschermt een groep moslimvluchtelingen. De moslims wachten op transport voor een gevangenen-ruil. De twee voorzitters van de Geneefse vredesconferentie over Joegoslavië, Cyrus Vance en Lord Owen, hebben de leider van de Bosnische Serviërs, Radovan Karadzic, dringend afgeraden zich terug te trekken uit de onderhandelingen. Karadzic had bedreigd dat ze zullen doen als de VN een vliegverbod boven Bosnië-Herzegovina afkondigen. Hij uitte zijn dreigement zondag, naar aanleiding van het feit dat de Verenigde Staten met nieuwe initiatieven zijn gekomen om de VN-Veilighedsraad een dergelijk verbod te laten uitvaardigen. Foto: REUTERS

Meerderheid Britten tegen Maastricht

LONDEN - Als de Britten zich in een referendum over het Verdrag van Maastricht konden uitspreken, zou 68 procent van hen ertegen stemmen. Daarmee is het aantal tegenstanders van Maastricht met 20 procent toegenomen sinds Groot-Brittannië uit het Europees Monetair Stelsel stapte, zo blijkt uit een

opiniepeiling die The Times gisteren publiceerde.

Van de 1.950 ondervraagden is slechts 32 procent van degenen die een mening over het verdrag hebben, voor ratificatie. Kort voordat de monetaire crisis in Europa medio september uitbrak, was dat nog 52 procent. Het aantal tegenstanders is sindsdien die periode toegenomen van 48 tot 68 procent.

Premier John Major heeft een referendum over het verdrag steeds afgevoerd. Voor kerstmis of aan het begin van 1993 zal hij het ter ratificatie aan het parlement voorleggen, liet hij vorige week weten.

Wegens onverklaarbaar hoge declaraties FIOD onderzocht stichting Janmaat

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG - De FIOD, de fiscale inlichtingen en opsporingdienst, heeft samen met de rijksaccountantsdienst onderzoek gedaan naar de Stichting ondersteuning Tweede Kamerfractie Centruumpartij. Aanleiding vormden onverklaarbaar hoge declaraties bij de stichting.

Mr. R. Meijer, curator bij de stichting die al enige tijd in staat van faillissement verkeerde, heeft dit gisteren desgevraagd laten weten. De stichting is vorige week door de Haagse arrondissementsrechtbank wegens gebrek aan baten formeel opgeheven.

De stichting, in feite het wetenschappelijk bureau van de Centruumpartij, viel tot medio 1986 onder verantwoordelijkheid van het huidige kamerlid Janmaat (CD). Tot op dat moment zat Janmaat voor de Centruumpartij in de Kamer. Na interne ruzies splitste de partij zich en ontstond onder leiding van Janmaat de CD. Sinds eind 1989 zit hij voor deze partij in de Kamer. Als wetenschappelijk bureau van een politieke partij kreeg de stichting tussen 1982 en 1986 financiële steun vanuit Binnenlandse Zaken. Het zou daarbij gegaan zijn om maximaal enkele tienduizenden gulden.

Eis

Het onderzoek van de FIOD en de rijksaccountantsdienst (die optraden omdat het een door de overheid gesubsidieerde instelling was) kwam tot stand nadat werknemers van de stichting in 1986 loon opeisten. Op

dat moment bleek de stichting geen cent in kas te hebben. Daarbij ontstond het vermoeden dat deze was leeggehaald door aanhangers van Janmaat.

Het onderzoek wees uit dat er inderdaad forse bedragen waren gedeclareerd bij de stichting voor reizen, hotels en andere onkosten. Schriftelijke bewijzen zoals bonnen ontbraken echter. Janmaat zou de stichting ook ten onrechte huur hebben laten betalen. Hij zou ook mensen die in dienst van hemzelf waren, door de stichting hebben laten betalen. Ook zou het kamerlid de stichting spullen hebben verkocht tegen een veel te hoge prijs.

Gorbatsjov voor rechter

MOSKOU - Ex-Sovjet-president Michael Gorbatsjov moet een boete van 100 roebel (twee kwartjes) betalen, omdat hij niet wenst te getuigen voor de Russische Constitutionele Hof. De Nobelprijswinnaar heeft gisteren een dagvaardig gekregen en zal morgen voor het Hof moeten verschijnen. Gorbatsjov heeft eerdere oproepen genegeerd. Het Hof heeft een uitspraak over de vraag of het presidentieel decreet waarmee president Boris Jeltsin vorig jaar de Communistische Partij illegaal verklaarde, een schending van de Russische Grondwet betekent.

Oud-politicus Berkhouwer overleden

DEN HAAG - Oud-kamerlid en -europarlementarier dr. Cornelis Berkhouwer (VVD) is in de nacht van zondag op maandag in een ziekenhuis in Alkmaar op 73-jarige leeftijd overleden.

Berkhouwer, die in 1946 aan de universiteit van Amsterdam promoveerde tot doctor in de rechtgeleerdheid, was aanvankelijk werkzaam als advocaat in zijn geboorteplaats Alkmaar.

Hij begon zijn politieke loopbaan in 1949 als gemeenteraadslid in Alkmaar. In 1956 kwam hij voor zijn partij in de Tweede Kamer, waar hij tot 1979 actief was.

Landelijke bekendheid verwierf Berkhouwer vooral in zijn functie van europarlementarier.

Hij werd in 1963 europarlementarier, toen een dubbelduurmaatschap van Tweede Kamer en Europees parlement nog moge-

• DR. CORNELIS BERKHOUWER

lijk was. In zijn Europese periode die duurde tot 1984 was hij vice-voorzitter van het Europees parlement (1966 - 1969) en later voorzitter van het Europees parlement (1973-1975).

Tussen deze beide functies in voerde hij van 1969 tot 1973 de liberale fractie in het Europees parlement aan.

Dieven schenden graf van Benny Hill

LONDEN - Dieven hebben het graf van de Britse komiek Benny Hill geschonden en zijn lijkkist opengebroken op zoek naar juwelen. Dat heeft de Britse politie gisteren meegedeeld.

De grafschennis werd zondag ontdekt door een voorbijganger in de Hollybrook-begraafplaats in Southampton, waar Hill is begraven. Zijn lijk lag onaangetaast in de lijkwade in de geopende kist.

Een politiewoerdvoerder sprak de geruchten tegen, als zou de tv-komiek zich hebben laten begraven met een fortuin aan juwelen. Na een onderzoek werd de kist gesloten en het graf afgedekt met een dikke betonnen plaat. Hill, wiens tv-show in een honderdtal landen werd vertoond, stierf in april aan een hartaanval toen hij thuis alleen voor de televisie zat.

(ADVERTENTIE)

SOMA
ROGGEBOOD

limburgs dagblad

BINGO

Dinsdag 6 oktober 1992

Dit zijn de nummers voor vandaag:

Hiernaast ziet u de getrokken bingo nummers van vandaag. Kruis ze aan op uw Limburgs Dagblad bingo kaart(en).

Wanneer u ALLE nummers op één van de 6 bingo strips kunt aankruisen, heeft u BINGO! Als dat zo is dient u dit vandaag tussen 9.00 en 12.00 uur telefonisch te melden. Bel 045-739888.

De kaarten voor de volgende spelronde zijn nu te koop bij de winkeliers met het bingo vignet. U heeft 6 kansen voor f 4,00.

Met meer kaarten, nog meer kans.

Limburgs Dagblad bingo, postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Vergoeding voor Limburgs Dagblad Bingo is verleend door de Staatssecretaris van Justitie onder no. J.O. 820/119/134/92 d.d. 10-9-1992

37
83
36
40
2
86
57
76
65
80
68
73
9
1
21
98
8

piccolo's
Limburgs Dagblad
In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postglo: 1035100
Bank: ABN 57.75.35.935
Fax: 045-739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: f. 1,30.
Afwijkende tarieven voor rubrieken Proficiat en Vermist Gevonden f. 1,15 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transacties f. 1,80.

Reuzepiccolo's
Over 1,2 van 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letter (14-punts). Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: f. 1,80.
Advertenties onder nummer: f. 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: f. 4,75.

Prijzen exclusief 6% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.
Enkele rubrieken UITSLUITEND a contant en met legitimatie.

Telefonisch opgeven
045-719966
Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgeve - in de regel - tot 12.00 uur 's ochtonds voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
Opgeve via de 1e post daags voor plaatsing.
Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt donderdag 17.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.
Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door meer dan 250.000 personen van 15 jaar en ouder.
(Bron: Debus Summo Scanner)

Personeel aangeboden
SLAGWERKINSTRUC-TEUR kan nog leerlingen of drumband aannemen. 04492-2578.

Personeel gevraagd
Adia Keser uitzendbureau is op zoek naar:
enqueters m/v
die op donderdag 15 oktober a.s. willen meewerken aan een verkeersonderzoek in Oostelijk Zuid-Limburg.
Leeftijd: 16 tot 70 jaar.

Interesse? Neem voor meer informatie zo snel mogelijk contact op met de dichtstbijzijnde vestiging.
Heerlen, Dr. Poelsstraat 16, 045-713120
Hoensbroek, Kouvenderstraat 81, 045-231680
Kerkrade, Hoofdstraat 39, 045-463700
Landgraaf, Streepstraat 48, 045-326595.

ADIA KESER
UITZENDBUREAU
Limburgs Dagblad
in Brunssum vraagt voor
Nuth
kandidaat bezorg(st)ers
Voor meer info over de aard van het werk, de duur van de bezorgroute en de hoogte van de verdiensten en extra's kunt u van ma. t/m vrijd. tijdens kantooruren even langskomen of bellen. Rumpenerstr. 81, Brunssum. 045-256363

Is uw typiste door het lint gegaan?
Tence!
uitzendbureau
Fa. R K N Bouw vraagt met spoed **TIMMERLIJEDEN**, metselaren ook kolonnes voor haar werken in Duitsland. 045-274121, H.v. Veldekstr. 3, Brunssum.
Dringend MEISJE gev. voor escort-service, zeer hoge verdiensten. Tel. 045-320343 na 18 uur.

Wolf Europabouw vrgt. colonne METSELAARS v. grote sporthal in Duitsland. Tel. tot 13 uur 045-214500 na 13 uur 04499-4479.
Wolf Europabouw vrgt. v. Duitsland erv. IJZER- VLECHTERS. 045-224537.
Wolf Europabouw vraagt voor Duitsland erv. colonne BETONTIMMERLIJEDEN. 045-214500, na 13 uur 04499-4479.
Gevr. lieve OPPAS voor Pim (10 weken) voor enkele avonden per week in Sittard, liefst niet rokend. Bel tussen 18-20 uur. 046-514904

Moet uw boekhouder het bed houden?
Tence!
uitzendbureau
Gevraagd **MAGAZIJN-MEDEWERKER** m/v, dagelijks van 05.00 tot 09.00 uur. Echte Bakker Hagedoren. Tel. 045-212660.
Gevraagd **BEZORGER** m/v voor Volkskrant, Hoensbroek. Tel. 045-222144.
VOEGERS en koppenzetters gevraagd. Tel. 046-525658.
Gevraagd huishoudelijke HULP voor 2 ochtenden per week. Tel. 045-428825.
Grand Café Joli Cœur v. met spoed **KELNER** M/V, 22 jr met ervaring. Tel. reacties na 11.00 uur 04406-10000.

1e AUTOMONTEUR, kennis van benzine/dieselinjectie plus electronica. Uitzendbureau Start 046-527909

MTS-er autotechniek M/V, kennis van auto-electronica liefst met erv. Uitzendbureau Start. 046-527909

Dringend MEISJE gev. voor escort-service, zeer hoge verdiensten. Tel. 045-320343 na 18 uur.

Wolf Europabouw vrgt. v. Duitsland erv. IJZER- VLECHTERS. 045-224537.

Wolf Europabouw vraagt voor Duitsland erv. colonne BETONTIMMERLIJEDEN. 045-214500, na 13 uur 04499-4479.

Gevr. lieve OPPAS voor Pim (10 weken) voor enkele avonden per week in Sittard, liefst niet rokend. Bel tussen 18-20 uur. 046-514904

Verkeersschool van Bentum zoekt full-time RIJ-INSTRUCTEUR m/v, cat. B. Voor inf. 045-217487.

Onr. goed te koop aangeb./gevr.
Wij kopen direct zelf aan, geen makelaarskosten, Aanvaarding op langere termijn of opknapen geen bezw. DENIS VASTGOED, bel vrijblijvend 040-518428.

Uw huis verkopen met behulp van de **echte makelaar**
Bel de onroerend goed lijn **046 - 750 000 !**
Peters & Partners Geleen
Geen verkoop - Geen kosten

Vooroorlogs WOONHUIS met spoed te koop gevraagd Opknappen geen bezwaar. Tel. 040-520558.

Opnieuw, wegens de enorme verlopen in de afgelopen maanden, dringend woningen te koop gevraagd!! (Alle prijsklassen!) N.M.W. QUADEN & ZN, Makelaardij onroerend goed, Gelrestr. 4, Munstergeleen, Lid NVM tel. 046-519644.
Wat VERKOPEN? Adviseur via: 045-719966.

Bouwmateriële en Machines
MAKITA
HERFST-AKTIE
Motor kettingzagen voor het professionele werk, en voor het zagen van uw brandhout. Prijzen vanaf f. 675,- (incl. btw)

KERP B.V.
In de Cramer 31, Heerlen
Tel. 045-716951

KINDERKOPPEN. Goede prijs, Hyemans - Zutendaal (B). Tel. 09.3211611290.

Reparatie
TV/VIDEO reparatie. Zonder voorrijkosten. Gorgens, industriest. Adibosbosch Landgraaf. Tel. 045-314122

KOELKASTREPARATIE, geen voorrijkosten en gar. Vroko 045-441566/461658.
Diepvries en KOELKAST-REPARATIE zonder voorrijkosten. Bel Geleen 046-745230, service 24 uur.

Winkel & Kantoor
Kantoormeubelen
Wist U dat wij een speciale afdeling gebruikte kantoormeubelen hebben (Ahrend Facet en Ahrend Mehos) o.a.: bure's, kasten, dossiers, ladenkasten, tafels en stoelen etc. EMLY KANTOORMEUBELN Industriestraat 37, 6135 KG Sittard. 046-523738.

Te koop uit faillissement
NIEUW: grote partijen kantoor- en directiemeubelen van zeer hoge kwaliteit en tegen zeer scherpe prijzen. Alle soorten directie-buro's, conferentiestoelen, bankkasten, dossierkasten, tekentafels, tekeningladenkasten, ladenkasten, archiefstellingen, magazijnstellingen, nieuwe paltevagens v.a. f.750,- flip-overs en whiteborden. NERGENS GOEDKOPER!!!

INRUIL INVENTARIS: palletstelling, magazijnstelling archiefstelling, burekasten, bure's, ladenkasten, burestoelen, enz. enz. teveel om op te noemen. Alles tegen kostprijs. Verder nog 1001 artikelen, teveel om op te noemen. 1000 m2 showroom en 12.000 m2 magazijn. Alles uit voorraad leverbaar, tevens verhuur van complete kantoor-meubel-inrichting. De goedkoopste met de meeste service.

Rockmart Kantoormeubelen
Kissel 46a, Heerlen. Tel. 045-723142. Geopend van ma. t/m vrij. 9.30-18.30 uur en zat. 10.00-16.00 uur.

Aanbieding Directiestoelen Burostoelen
Rock Za f. 195,- Armleggers f. 50,- 25 verschillende soorten en kleuren burestoelen. Conferentie, directie- en kantinstoelen tegen fabrieksprijzen. Steeds 500 stuks op voorraad. Nergens goedkoper en 1 jr. garantie op alle modellen.

Rockmart
Kissel 46a, Heerlen.
Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RE-SULTAAT! Bel: 045-719966.

Landbouw
ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Auto's
Inruilauto's
Div. Fiat Uno's vanaf 1986 t/m 1992!!!
Fiat Ritmo 60 CL 5-drs. blauw 1986 f. 6.900,-
Fiat Ritmo 1.4 IE wit 1989 f. 17.500,-
Fiat Ritmo 1.4 IE wit 1988 f. 15.900,-
Fiat Ritmo 1.4 IE wit 1990 f. 19.900,-
Fiat Ritmo 1.4 IE wit 1988 f. 11.900,-
Fiat Ritmo 1.4 IE wit 1985 f. 7.900,-
Fiat Ritmo 1.4 IE wit 1991 f. 19.900,-
Fiat Ritmo 1.4 IE wit 1989 f. 18.700,-
Opel Kadett 1.6 IE wit f. 8.900,-
Peugeot 309 5-drs. 1.1L blauw 1987 f. 9.900,-
Volvo 340 DL blauwmet. 1983 f. 4.900,-

Fiat Creusen Heerlen
Parallelweg 34. 045 - 74 21 21.

MENGELERS
van 6 t/m 10 oktober a.s. 16e AUTOMARKT LANDGRAAF
Mengers First Class Occasions
voor de 16e keer organiseren wij onze bekende Occasionmarkt Landgraaf
Automobilbedrijven Mengers b.v.
Baanstraat 129 - LANDGRAAF - Tel. 045 - 31 69 88

Stationcars
Kadett 1.8 GLS 5-drs. blauw 82.000 km 1989
Kadett 1.6i 5-drs. wit 77.000 km 1990
Kadett 1.6i 3-drs. wit 33.000 km 1988
Kadett 1.6i 3-drs. wit 83.000 km 1988
Passat Variant GT gr. 90 PK zilvermet. 62.000 km 1989
Passat Variant 1.8 90 PK zilvermet. 73.000 km 1989
Escort 1.4i CL 5-drs. grijs 96.000 km 1989
Omega 1.8 beige 84.000 km 1987
Rekord 2.0 GLS beige 102.000 km 1987
Volvo 245 DL gas wit 140.000 km 1987
Audi 100 Avant gas blauw 135.000 km 1987

Andere auto's
VW Golf 1.8i wit 95.000 km 1986
VW Golf 1.6 rood get. glas 90.000 km 1986
Ford Fiesta 1.6 diesel rood 75.000 km 1988
Kadett 1.3 5-drs. schuif. wit 73.000 km 1988
Kadett 1.3i Sedan 4-drs. zilver 110.000 km 1986
Fiat Uno 1.5 SX 5-drs. schuif. 53.000 km 1989
Fiat Ritmo Cabrio 85S f. 7.500,- 1983

Inruil fnc, ANWB-keuring mogelijk en garantie. Autobedrijf Ad van Neer, Zandweg 160, Heerlen. Tel. 045-416023.

Te koop gevr. ouder WOONHUIS met tuin (opknappen geen bezwaar). Tel. 046-753367.

Kamera
Eenpersoons gemeubelde kamer te huur all in, geen personen beneden de 30jr. Pr.Hendrikx, 112 BRUNSSUM, tel. 045-252000.

HEERLEN, kamer te huur voor ouder persoon, tel. 045-729637 na 17.00 uur.

Z OPEL e
welling
Haefland 2, Brunssum
045 - 25 77 00.

2e Hands auto's gevraagd, geld, vrijw. Tel. 04902-14561.

Gevr. AUTO's/buses van alle bouw., defect of zonder APK geen bezwaar. Tel. 045-323732. Baanstr. 140, Landgraaf.

AUTO's te koop gevraagd. Tel. 04492-5782.

AUTO'S, u belt wij kopen. Ook zondags. Met vrijwaringbewijs. 045-427671.

VAM Super Occasions met 1 jr. garantie. Uw Gastheer: L.W.M. Houvast: Ford Sierra 2.0 inj. special 12-1-90, Mitsubishi Colt 1.3 GL 2-10-88, Daihatsu Cuore TG 28-3-88, Citroën BX Leader 10-3-87, Nissan Micra Mach nw. model 3-11-88, Nissan Sunny 1.6 SLX 28-2-89, Mazda 626 1.8 GLX HB 27-1-89, Mazda 323 1.5 GLC Limited HB 3-1-87, Fiat Tpo, DGT 1.4 3-1-87, Fiat Panda 1000 CL IE 22-3-89, VW Jetta 40 KW 17-11-86, Citroën BX 1.6 TRS automaat 12-6-86, Suzuki Swift 1.3 GL 28-5-86, Lada Samara 1.5 21-3-89, Lada Samara 1.3 17-3-88, Lada 2105 1.3 3-3-89, Lada 1200 24-2-89, Lada 2105 1.5 19-6-87, Lada 2104 1.3 stationwagen 18-3-87, Lada 2105 1.5 GL 28-1-87, Toyota Starlet 1.1 12-10-84, Ford Sierra 2.0 L stationcar 2-2-84, Super Occasions met een jaar garantie. Diverse auto's tot f.3.000,- op voorraad. Financiering inruil mog. Sibemweg 1, Maasticht. 043-612310.

Auto, KALDEBORN, wij betalen de hoogste prijs voor uw auto! 045-111872.
Te k. BMW 323i, kleur wit, veel extra's, zeer mooi, bouw. 84, f.w. 045-226715.
Te k. SUNBEAN 1.3 GL Chrysler, bouw. eind 79, APK, vaste pr. f.400,-. Tel. 045-221473, na 12.00 uur.

AUDI 80 1.6 model SC, '85, zeer mooi, 5-bak, 4-drs, f.5.450,-. Tel. 045-454087.

BMW 318, t. 79, i.z.g.st., APK 10-93, f.1.850,-. Heemstede 66, Hrm. Meentzweg.

Datsun CHERRY 1.3 GL, 3-drs, 89, APK 93, f.2.950,-. Vindluststr. 66, Hrm. Meentzweg.

Te koop gebruikte afstufte stalen MATERIAALKASTEN, 2.000 x 0.55 x 1.000 mtr., f.125,- per stuk. Rockmart, Kissel 46 A Heerlen 045-723142.

Te koop zeer mooie partij pallet stelling. Breedtes van 150 cm, 90 cm en 70 cm. Hoge diverse maten. Draagbakken 300 cm en 350 cm, staander 360 hoog, f.87,50 per staander, legbak 300 mtr., f.37,50 per stuk; spaan plaat 125 x 350 cm 4 cm dik, f.15,- per plaat. Voor grote partijen prijs op aanvraag. ROCKMART, Kissel 46 A Heerlen. Tel. 045-723142.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RE-SULTAAT! Bel: 045-719966.

Landbouw
ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Auto's
Inruilauto's
Div. Fiat Uno's vanaf 1986 t/m 1992!!!
Fiat Ritmo 60 CL 5-drs. blauw 1986 f. 6.900,-
Fiat Ritmo 1.4 IE wit 1989 f. 17.500,-
Fiat Ritmo 1.4 IE wit 1988 f. 15.900,-
Fiat Ritmo 1.4 IE wit 1990 f. 19.900,-
Fiat Ritmo 1.4 IE wit 1988 f. 11.900,-
Fiat Ritmo 1.4 IE wit 1985 f. 7.900,-
Fiat Ritmo 1.4 IE wit 1991 f. 19.900,-
Fiat Ritmo 1.4 IE wit 1989 f. 18.700,-
Opel Kadett 1.6 IE wit f. 8.900,-
Peugeot 309 5-drs. 1.1L blauw 1987 f. 9.900,-
Volvo 340 DL blauwmet. 1983 f. 4.900,-

Fiat Creusen Heerlen
Parallelweg 34. 045 - 74 21 21.

MENGELERS
van 6 t/m 10 oktober a.s. 16e AUTOMARKT LANDGRAAF
Mengers First Class Occasions
voor de 16e keer organiseren wij onze bekende Occasionmarkt Landgraaf
Automobilbedrijven Mengers b.v.
Baanstraat 129 - LANDGRAAF - Tel. 045 - 31 69 88

Stationcars
Kadett 1.8 GLS 5-drs. blauw 82.000 km 1989
Kadett 1.6i 5-drs. wit 77.000 km 1990
Kadett 1.6i 3-drs. wit 33.000 km 1988
Kadett 1.6i 3-drs. wit 83.000 km 1988
Passat Variant GT gr. 90 PK zilvermet. 62.000 km 1989
Passat Variant 1.8 90 PK zilvermet. 73.000 km 1989
Escort 1.4i CL 5-drs. grijs 96.000 km 1989
Omega 1.8 beige 84.000 km 1987
Rekord 2.0 GLS beige 102.000 km 1987
Volvo 245 DL gas wit 140.000 km 1987
Audi 100 Avant gas blauw 135.000 km 1987

Andere auto's
VW Golf 1.8i wit 95.000 km 1986
VW Golf 1.6 rood get. glas 90.000 km 1986
Ford Fiesta 1.6 diesel rood 75.000 km 1988
Kadett 1.3 5-drs. schuif. wit 73.000 km 1988
Kadett 1.3i Sedan 4-drs. zilver 110.000 km 1986
Fiat Uno 1.5 SX 5-drs. schuif. 53.000 km 1989
Fiat Ritmo Cabrio 85S f. 7.500,- 1983

Inruil fnc, ANWB-keuring mogelijk en garantie. Autobedrijf Ad van Neer, Zandweg 160, Heerlen. Tel. 045-416023.

Kadetts, Vectra's, Omega's

Z OPEL e
welling
Haefland 2, Brunssum
045 - 25 77 00.

2e Hands auto's gevraagd, geld, vrijw. Tel. 04902-14561.

Gevr. AUTO's/buses van alle bouw., defect of zonder APK geen bezwaar. Tel. 045-323732. Baanstr. 140, Landgraaf.

AUTO's te koop gevraagd. Tel. 04492-5782.

AUTO'S, u belt wij kopen. Ook zondags. Met vrijwaringbewijs. 045-427671.

VAM Super Occasions met 1 jr. garantie. Uw Gastheer: L.W.M. Houvast: Ford Sierra 2.0 inj. special 12-1-90, Mitsubishi Colt 1.3 GL 2-10-88, Daihatsu Cuore TG 28-3-88, Citroën BX Leader 10-3-87, Nissan Micra Mach nw. model 3-11-88, Nissan Sunny 1.6 SLX 28-2-89, Mazda 626 1.8 GLX HB 27-1-89, Mazda 323 1.5 GLC Limited HB 3-1-87, Fiat Tpo, DGT 1.4 3-1-87, Fiat Panda 1000 CL IE 22-3-89, VW Jetta 40 KW 17-11-86, Citroën BX 1.6 TRS automaat 12-6-86, Suzuki Swift 1.3 GL 28-5-86, Lada Samara 1.5 21-3-89, Lada Samara 1.3 17-3-88, Lada 2105 1.3 3-3-89, Lada 1200 24-2-89, Lada 2105 1.5 19-6-87, Lada 2104 1.3 stationwagen 18-3-87, Lada 2105 1.5 GL 28-1-87, Toyota Starlet 1.1 12-10-84, Ford Sierra 2.0 L stationcar 2-2-84, Super Occasions met een jaar garantie. Diverse auto's tot f.3.000,- op voorraad. Financiering inruil mog. Sibemweg 1, Maasticht. 043-612310.

Auto, KALDEBORN, wij betalen de hoogste prijs voor uw auto! 045-111872.
Te k. BMW 323i, kleur wit, veel extra's, zeer mooi, bouw. 84, f.w. 045-226715.
Te k. SUNBEAN 1.3 GL Chrysler, bouw. eind 79, APK, vaste pr. f.400,-. Tel. 045-221473, na 12.00 uur.

AUDI 80 1.6 model SC, '85, zeer mooi, 5-bak, 4-drs, f.5.450,-. Tel. 045-454087.

BMW 318, t. 79, i.z.g.st., APK 10-93, f.1.850,-. Heemstede 66, Hrm. Meentzweg.

Datsun CHERRY 1.3 GL, 3-drs, 89, APK 93, f.2.950,-. Vindluststr. 66, Hrm. Meentzweg.

Te koop gebruikte afstufte stalen MATERIAALKASTEN, 2.000 x 0.55 x 1.000 mtr., f.125,- per stuk. Rockmart, Kissel 46 A Heerlen 045-723142.

Te koop zeer mooie partij pallet stelling. Breedtes van 150 cm, 90 cm en 70 cm. Hoge diverse maten. Draagbakken 300 cm en 350 cm, staander 360 hoog, f.87,50 per staander, legbak 300 mtr., f.37,50 per stuk; spaan plaat 125 x 350 cm 4 cm dik, f.15,- per plaat. Voor grote partijen prijs op aanvraag. ROCKMART, Kissel 46 A Heerlen. Tel. 045-723142.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RE-SULTAAT! Bel: 045-719966.

Landbouw
ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Auto's
Inruilauto's
Div. Fiat Uno's vanaf 1986 t/m 1992!!!
Fiat Ritmo 60 CL 5-drs. blauw 1986 f. 6.900,-
Fiat Ritmo 1.4 IE wit 1989 f. 17.500,-
Fiat Ritmo 1.4 IE wit 1988 f. 15.900,-
Fiat Ritmo 1.4 IE wit 1990 f. 19.900,-
Fiat Ritmo 1.4 IE wit 1988 f. 11.900,-
Fiat Ritmo 1.4 IE wit 1985 f. 7.900,-
Fiat Ritmo 1.4 IE wit 1991 f. 19.900,-
Fiat Ritmo 1.4 IE wit 1989 f. 18.700,-
Opel Kadett 1.6 IE wit f. 8.900,-
Peugeot 309 5-drs. 1.1L blauw 1987 f. 9.900,-
Volvo 340 DL blauwmet. 1983 f. 4.900,-

Fiat Creusen Heerlen
Parallelweg 34. 045 - 74 21 21.

MENGELERS
van 6 t/m 10 oktober a.s. 16e AUTOMARKT LANDGRAAF
Mengers First Class Occasions
voor de 16e keer organiseren wij onze bekende Occasionmarkt Landgraaf
Automobilbedrijven Mengers b.v.
Baanstraat 129 - LANDGRAAF - Tel. 045 - 31 69 88

Stationcars
Kadett 1.8 GLS 5-drs. blauw 82.000 km 1989
Kadett 1.6i 5-drs. wit 77.000 km 1990
Kadett 1.6i 3-drs. wit 33.000 km 1988
Kadett 1.6i 3-drs. wit 83.000 km 1988
Passat Variant GT gr. 90 PK zilvermet. 62.000 km 1989
Passat Variant 1.8 90 PK zilvermet. 73.000 km 1989
Escort 1.4i CL 5-drs. grijs 96.000 km 1989
Omega 1.8 beige 84.000 km 1987
Rekord 2.0 GLS beige 102.000 km 1987
Volvo 245 DL gas wit 140.000 km 1987
Audi 100 Avant gas blauw 135.000 km 1987

Andere auto's
VW Golf 1.8i wit 95.000 km 1986
VW Golf 1.6 rood get. glas 90.000 km 1986
Ford Fiesta 1.6 diesel rood 75.000 km 1988
Kadett 1.3 5-drs. schuif. wit 73.000 km 1988
Kadett 1.3i Sedan 4-drs. zilver 110.000 km 1986
Fiat Uno 1.5 SX 5-drs. schuif. 53.000 km 1989
Fiat Ritmo Cabrio 85S f. 7.500,- 1983

Inruil fnc, ANWB-keuring mogelijk en garantie. Autobedrijf Ad van Neer, Zandweg 160, Heerlen. Tel. 045-416023.

WETZELS Auto's biedt aan: Mercedes 500 SL Cabriolet '89; Mercedes 300 D Turbo '92; Mercedes 300 D '91; Mercedes 250 D Turbo '92; Mercedes 500 SEC '86; Mercedes 190 D 2.5 aut. '91; Mercedes 190 E aut. nieuw '84; Corvette cabriolet '87; Porsche 944 '84; BMW 318i '91; BMW 325i cabriolet '87; BMW 316i '88; BMW 520i '88; BMW 323i nieuw '82; Opel Kadett cabriolet '87/90; Opel Kadett 1.8i aut. '88; Opel Kadett 1.7 D station '89; Toyota Celica 1.6 ST '87; Sierra 2.0i station '89; Escort 1.4 CL station '89; Sierra 2.0i Sedan '90; Ford Escort 1

Europese beurzen aanzienlijk lager

furt kelderde met 53,64 punten oftewel 3,6 procent tot 1.424,40.

Op de beurs in Parijs was de CAC-40 index kort voor het eind van de handel zelfs 6,2 procent lager.

De belangrijkste oorzaak van de internationale koersval was de aanhoudende onrust op de valutamarkten. De koersen van het pond sterling en de Amerikaanse dollar kwamen gisteren op nieuwe historische dieptepunten te

genover onder meer de Duitse mark en de gulden.

Op Wall Street speelt ook de bezorgdheid over het uitblijven van economisch herstel in de Verenigde Staten een rol. De Dow Jones-index was afgelopen vrijdag al met 54 punten gekelderd na de publicatie van weinig bemoedigende werkloosheidscijfers. Toen het koersgemiddelde gisteren 50 punten lager was, trad de beperking van de handel via computerprogramma's in werking, die is ingesteld na de beurskrach van oktober 1987.

NAM vindt gas in Munnekezijl

ASSEN - De Nederlandse Aardolie Maatschappij (NAM) heeft bij een proefboring in Munnekezijl aardgas in de bodem aangetroffen. Dat heeft de NAM gisteren mede namens Mobil en Energiebeheer Nederland (EBN) bekendgemaakt. Het gas is aangetroffen in een zandsteenlaag.

Metingen in het boorgat en onderzoek aan monsters uit het op ruim 3.400 meter diep gelegen zandgesteente wijzen op een bel van tussen de 10 en 15 miljard kubieke meter. De put zal binnenkort worden getest. Aan de hand van de resultaten van de productietesten zal een meer nauwkeurige schatting van de reserve worden gemaakt.

De testen dienen tevens om aspecten als kwaliteit van het gas en de productiviteit van de zandsteenlaag waarin het gas is aangetroffen vast te stellen. Munnekezijl ligt ten zuiden van het Lauwersmeer op de grens van de provincies Groningen en Friesland.

Voordeel voor concurrentie dank zij subsidies Rotterdam duurder dan andere havens

ROTTERDAM - Havenbedrijven in Antwerpen en Zeebrugge kunnen door indirecte subsidies goedkopere tarieven rekenen dan havenbedrijven in Rotterdam. De Belgische overheden rekenen de investeringen in havenreinen, kades, rail- en binnenvaartfaciliteiten niet of slechts ten dele door aan de studadoors. Dat blijkt uit een onderzoek van het Brusselse bureau Price Waterhouse Plant Location, dat is gehouden in opdracht van het Gemeentelijk Havenbedrijf van Rotterdam en het ministerie van Verkeer en Waterstaat.

Omgerekend in containerbehandelingen is de haven van Zeebrugge 58 gulden per diepzee-container goedkoper dan Rotterdam en de haven van Antwerpen 24 tot 27 gulden goedkoper. Ook de haven van Hamburg is in het onderzoek betrokken. Die is ongeveer 7 gulden goedkoper dan Rotterdam.

cent van de kosten en de havenbeheerder het restant.

De kale huur van het terrein bedraagt in Rotterdam 2,78 miljoen gulden per jaar, in Antwerpen en Zeebrugge ligt dat tussen de 1,5 en 2,27 miljoen. Ook de kosten van de terreinontwikkeling liggen in Rotterdam hoger (66,5 miljoen) dan in Antwerpen (met 61,3 miljoen nog aan de hoge kant). Dat verschil wordt veroorzaakt door het feit dat faciliteiten voor het spoorvervoer en de binnenvaart in Rotterdam volledig voor rekening van de studadoor komen.

EG stemt in met akkoord Sabena en Air France

BRUSSEL - De Europese Commissie heeft gisteren het akkoord tussen de Belgische luchtvaartmaatschappij Sabena en de Franse maatschappij Air France goedgekeurd. Volgens dat akkoord verwerft Air France 37,58 procent van de aandelen van Sabena.

EG-commissaris Leon Brittan, die toeziet op de vrije concurrentie, gaf zijn goedkeuring nadat Air France en Sabena garanties hadden gegeven voor de toegang van andere luchtvaartmaatschappijen op de lijnen Brussel-Lyon en Brussel-Nice.

Op deze twee lijnen dreigden de twee maatschappijen een monopoliepositie te krijgen. Overeengekomen is nu dat Air France en Sabena zich van deze lijnen terugtrekt ten gunste van één of meer concurrenten.

(ADVERTENTIE)

U merkt
dat de contracten voor uw buitenlandse activiteiten te veel van uw tijd vragen.

Wij vinden
'n assistent export manager die de opstelling tot in de details begeleidt.

Als ook u het idee heeft dat u uitzendkrachten op een creatieve manier binnen uw organisatie kunt inzetten, neemt u dan contact op met de dichtstbijzijnde Randstad-vestiging.

randstad uitzendbureau

Produkten stuk duurder door lagere lire, pond en dollar Nederlandse export lijdt schade door valutacrisis

HAAG - Hoewel de valutacrisis nauwelijks voorbij is, zijn de effecten nu al merkbaar in de export van Nederlandse producten naar met name Groot-Brittannië, de Verenigde Staten, Spanje en Italië.

Frankenfabrikant Bols verwacht dat zijn concurrentiepositie in Groot-Brittannië zal verslechteren. We hebben de prijzen moeten verlagen. Daardoor zullen consumenten eerder kiezen voor een binnenlands geproduceerd merk," zegt een woordvoerder. De kwakkelende dollar en de lire die uit het Economisch Monetair Stelsel viel, hebben geen invloed op de productieprijzen van Bolsdranken in de Verenigde Staten en Italië omdat het bedrijf daar fabrieken heeft.

De werkgeversvereniging in de metaalsector (FME) meldt ook dat de uitvoer moeizaam gaat. Wordvoerder G. Beunk: "We hebben de indruk dat er minder bestellingen worden geplaatst. Maar we beschikken pas over een maand over harde cijfers."

Ook het Produktschap voor de Zuivel spreekt van een "onrustige markt". J. Zervas: "Orders komen slechts aarzelend binnen." Volgens de Nederlandse Exportorganisatie (NEC), waar 550 ondernemingen lid van zijn, krijgen ondernemers in de machinebouw- en de levensmiddelenindustrie minder opdrachten binnen. Volgens directeur T. Middelkoop zijn de lage valuta de uitvoer van Nederlandse producten de das om. Onze producten zijn altijd al duur-

der in die landen. Nu de valuta minder waard zijn geworden, denken consumenten daar wel twee keer na voor ze bijvoorbeeld Nederlandse kaas kopen."

Volgens Middelkoop blijft de groei van de export dit jaar achter. "Voor dit jaar was een exportgroei van drie tot vier procent verwacht. Dat wordt - zoals het zich nu laat aanzien - slechts anderhalf procent." Het NEC luidt de noodklok terwijl er nog geen concrete cijfers bekend zijn? Middelkoop: "Het makkelijkst is altijd om op de cijfers te wachten. Maar dan ben je wel te laat. Wat ik wel kan zeggen is, dat de geluiden komen van zeer betrouwbare ondernemingen, en wij nemen die zeer serieus."

Thuisgekomen informeerden ze meteen hun beleggende klanten, die direct hun aandelen verkochten,

meer de basischemie worstelt, duurt naar verwachting ook nog in 1993 voort, zo werd daar blijkbaar duidelijk. Gevolg zal zijn dat de winstmarges van DSM verder in de knel komen en dat zou weer tot een daling van het dividend kunnen leiden, zo concludeerden de analisten.

Thuisgekomen informeerden ze meteen hun beleggende klanten, die direct hun aandelen verkochten,

meer de basischemie worstelt, duurt naar verwachting ook nog in 1993 voort, zo werd daar blijkbaar duidelijk. Gevolg zal zijn dat de winstmarges van DSM verder in de knel komen en dat zou weer tot een daling van het dividend kunnen leiden, zo concludeerden de analisten.

Thuisgekomen informeerden ze meteen hun beleggende klanten, die direct hun aandelen verkochten,

meer de basischemie worstelt, duurt naar verwachting ook nog in 1993 voort, zo werd daar blijkbaar duidelijk. Gevolg zal zijn dat de winstmarges van DSM verder in de knel komen en dat zou weer tot een daling van het dividend kunnen leiden, zo concludeerden de analisten.

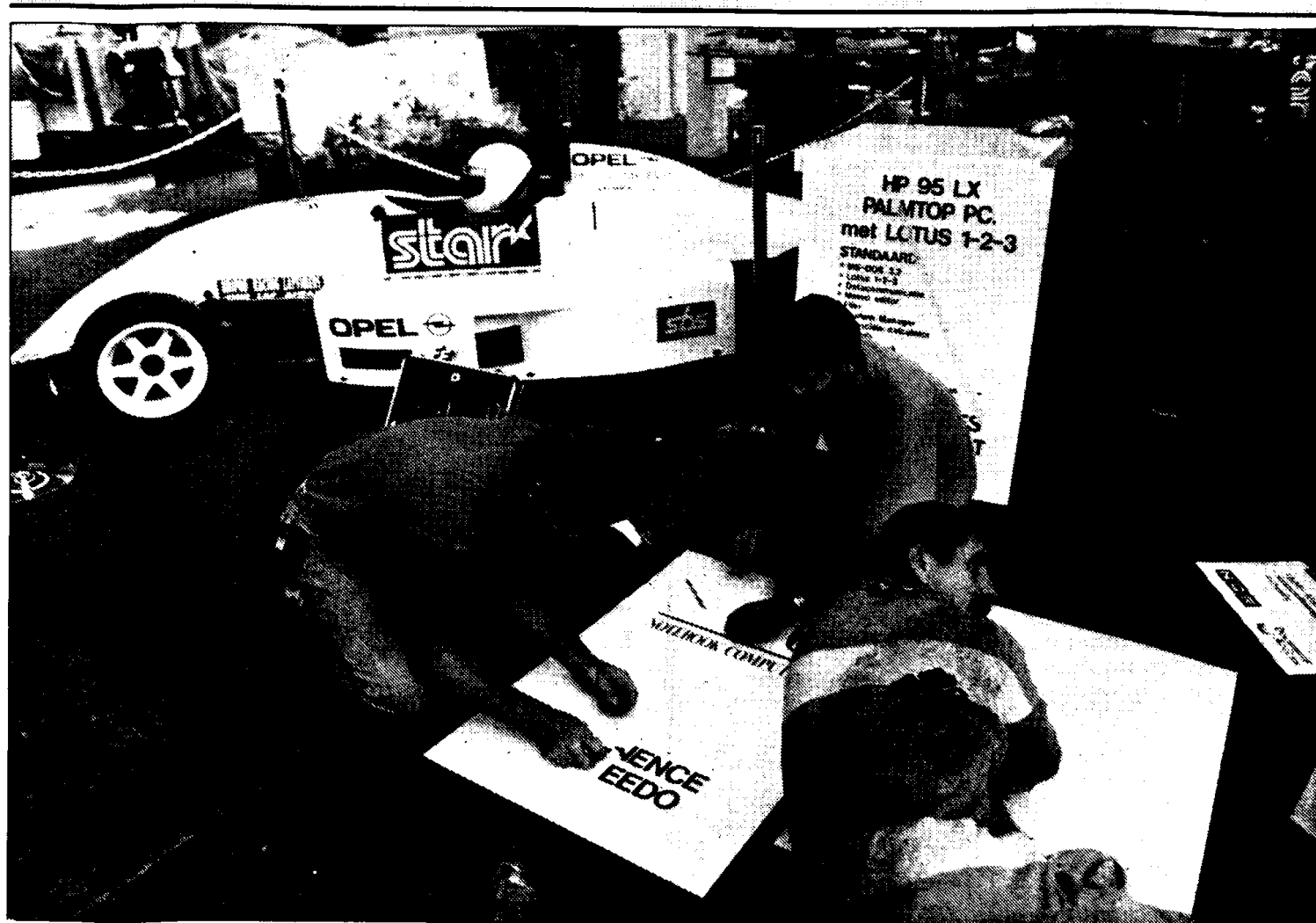
Thuisgekomen informeerden ze meteen hun beleggende klanten, die direct hun aandelen verkochten,

meer de basischemie worstelt, duurt naar verwachting ook nog in 1993 voort, zo werd daar blijkbaar duidelijk. Gevolg zal zijn dat de winstmarges van DSM verder in de knel komen en dat zou weer tot een daling van het dividend kunnen leiden, zo concludeerden de analisten.

Thuisgekomen informeerden ze meteen hun beleggende klanten, die direct hun aandelen verkochten,

meer de basischemie worstelt, duurt naar verwachting ook nog in 1993 voort, zo werd daar blijkbaar duidelijk. Gevolg zal zijn dat de winstmarges van DSM verder in de knel komen en dat zou weer tot een daling van het dividend kunnen leiden, zo concludeerden de analisten.

Efficiencybeurs geopend

De Vereniging van Effectenbezitters heeft bezwaar tegen de gang van zaken. Volgens de reglementen zijn beursgenoteerde bedrijven verplicht koersgevoelige informatie over hun bedrijf aan alle belanghebbenden tegelijk te verstrekken. In de praktijk blijkt het tegelijkertijd informeren van alle partijen echter een probleem. De beurs tracht daarom preciezer te omschrijven waarop bedrijven speciaal moeten letten. Garanties dat een herhaling voorkomt kan worden, zijn er niet, aldus de Stichting Toezicht Effectenverkeer. De enige manier om te voorkomen dat de koersen wijzigen na een analistenbijeenkomst, is die ontmoetingen te verbieden. Maar alle betrokkenen zijn het erover eens dat dat een te drastische oplossing is.

De Vereniging van Effectenbezitters heeft bezwaar tegen de gang van zaken. Volgens de reglementen zijn beursgenoteerde bedrijven verplicht koersgevoelige informatie over hun bedrijf aan alle belanghebbenden tegelijk te verstrekken. In de praktijk blijkt het tegelijkertijd informeren van alle partijen echter een probleem. De beurs tracht daarom preciezer te omschrijven waarop bedrijven speciaal moeten letten. Garanties dat een herhaling voorkomt kan worden, zijn er niet, aldus de Stichting Toezicht Effectenverkeer. De enige manier om te voorkomen dat de koersen wijzigen na een analistenbijeenkomst, is die ontmoetingen te verbieden. Maar alle betrokkenen zijn het erover eens dat dat een te drastische oplossing is.

De Efficiencybeurs in de Amsterdamse RAI is gisteren geopend. De beurs, waarop automatisering centraal staat, duurt tot en met 9 oktober. De organisatoren hebben kosten noch moeite gespaard om klanten te trekken. In het oog springt vooral deze Lotus race-wagen.

Foto: DIJKSTRA

Beurs strenger na informatiedag DSM

meer de basischemie worstelt, duurt naar verwachting ook nog in 1993 voort, zo werd daar blijkbaar duidelijk. Gevolg zal zijn dat de winstmarges van DSM verder in de knel komen en dat zou weer tot een daling van het dividend kunnen leiden, zo concludeerden de analisten.

Thuisgekomen informeerden ze meteen hun beleggende klanten, die direct hun aandelen verkochten,

meer de basischemie worstelt, duurt naar verwachting ook nog in 1993 voort, zo werd daar blijkbaar duidelijk. Gevolg zal zijn dat de winstmarges van DSM verder in de knel komen en dat zou weer tot een daling van het dividend kunnen leiden, zo concludeerden de analisten.

Thuisgekomen informeerden ze meteen hun beleggende klanten, die direct hun aandelen verkochten,

meer de basischemie worstelt, duurt naar verwachting ook nog in 1993 voort, zo werd daar blijkbaar duidelijk. Gevolg zal zijn dat de winstmarges van DSM verder in de knel komen en dat zou weer tot een daling van het dividend kunnen leiden, zo concludeerden de analisten.

Thuisgekomen informeerden ze meteen hun beleggende klanten, die direct hun aandelen verkochten,

meer de basischemie worstelt, duurt naar verwachting ook nog in 1993 voort, zo werd daar blijkbaar duidelijk. Gevolg zal zijn dat de winstmarges van DSM verder in de knel komen en dat zou weer tot een daling van het dividend kunnen leiden, zo concludeerden de analisten.

Thuisgekomen informeerden ze meteen hun beleggende klanten, die direct hun aandelen verkochten,

meer de basischemie worstelt, duurt naar verwachting ook nog in 1993 voort, zo werd daar blijkbaar duidelijk. Gevolg zal zijn dat de winstmarges van DSM verder in de knel komen en dat zou weer tot een daling van het dividend kunnen leiden, zo concludeerden de analisten.

Thuisgekomen informeerden ze meteen hun beleggende klanten, die direct hun aandelen verkochten,

meer de basischemie worstelt, duurt naar verwachting ook nog in 1993 voort, zo werd daar blijkbaar duidelijk. Gevolg zal zijn dat de winstmarges van DSM verder in de knel komen en dat zou weer tot een daling van het dividend kunnen leiden, zo concludeerden de analisten.

beurs

lager

AMSTERDAM - Het Damrak heeft gisteren in het voetspoor van de flauwe buitenlandse beurzen en de verder dalende dollar en het pond gevoegd en is op het laagste punt van dit jaar gesloten. Na een zware handel in de laatste twee uur van de handel, toen de beurzen in New York en Londen ieder meer dan 100 punten verloren, sloot de algemene stemmingsindex 4 punten lager op 106,1 en dit peil was dit jaar nog niet eerder voorgekomen.

De EOE-index sloot meer dan 10 punten lager op 274,25. De EOE-index bleef daarmee nog anderhalf punt verwijderd van de laagste stand van 25 augustus 1992 (272,04). Ook de CBS-koersindex bleef net boven het laagste punt hangen en kelderde met 5,8 punt tot 190,1. De koersen namen in de loop van de dag flinke proporties aan. In aandelen werd bij levendige handel vooraf met 850 miljoen omgezet. Samen met een obligatie-omzet van 1,6 miljard was deze eerste oktoberdag goed voor een omzet van 2,5 miljard.

Koninklijke Olie ging het gigantische bedrag van 185 miljoen om. Het verwisselde 1,3 miljoen aandelen van eigenaar. Ook op de aandelenbeurs heerste een drukke handel. In totaal werden hier ruim 1.000 contracten omgezet. Op de financiële termijnmarkt moest maandag de handel met een half miljoen worden opgeschort.

Danks de sterke koersdaling ontbond er bij de handelaren geen twi-
fel. "De koersen dalen wel, maar van een paniek is geen sprake", aldus een handelaar. Wel kwam de flauwe stemming maandag wel onverwacht. "De Dow Jones zakte vorige week vrijdag wel ruim vijftig punten, maar dat hebben we wel vaker gezien", zei een handelaar. "Deze dip hadden wij maandag wel voorzien."

Hoofdfondsen

	v.k.	s.k.
ABN Amro	48,10	46,00
ABN Amro A.m.F.	75,30	75,10
ABN Amro Obl.Gr.F.	184,70	184,70
Aegon	66,60	64,40
Ahold	78,00	76,30
Akzo	140,40	140,40
Alenta	200,20	200,20
Amec cert.	59,00	57,10
Bols cert.	40,50	39,60
Bühner T.c.	34,50	32,50
CSM cert.	104,60	99,80
DAF	13,40	12,00
Duitse Petr.	133,60	130,50
Elsevier cert.	93,30	90,40
Fokker cert.	109,40	104,80
Fokker cert.	19,20	18,00
Gist-Broc. cert.	38,30	32,30
Heineken	168,30	165,20
Hoogovens nrc	37,40	35,70
Hunter Douglas	44,60	42,00
Int.Ned.Gr.c.	62,00	61,50
KLM	25,30	24,30
Kon. KNP	41,60	39,70
Kon. Olie	144,70	140,40
Nedlloyd	44,00	42,30
Oce-v.d.Gr.	49,00	47,50
Pakhoed cert.	34,10	33,40
Philips	22,70	21,70
Polygram	45,80	43,80
Robeco	88,30	85,70
Rodamco	42,80	42,30
Rolingo	90,00	88,20
Rorento	75,30	75,40
Stork	29,30	27,90
Unilever cert.	185,30	181,70
Von Ommeren nrc	32,80	31,50
Ver. Bezt VNU	88,80	87,10
Wessanen cert.	93,40	90,80
Wolters-Kluwer	82,80	80,90

Volvo koersen Amsterdam

ABN Amro Hold. 46,10 (46,10)	
Aegon 64,80 (64,40)	
Akzo 133,40-135,00 (132,80)	
Bühner 70 (90,40)	
DAF 13,40 (13,40)	
Elsevier 104,60-104,80 (104,60)	
KLM 24,50-24,80 (24,30)	
Nedlloyd 33,00 (32,70)	
Philips 21,70-22,30 (21,70)	
Polygram 44,00 (43,80)	
Unilever 181,40-183,00 (181,70)	

Binnenl. aandelen

Albarts Ind.	48,50	48,50
ABN Amro Ind.pr.	6,33	6,30
ACP Holding c.	36,90	35,00
Abrend Groep c.	101,00	97,50
Asd Options Tr.	8,10	8,10
Aut. Rubber	3,00	3,00
Ant. Verff.	400,00	-
Atag Hold. cert.	134,80	132,50
Athlon Groep	40,00	-

Berkel's Patent

Blydenst. Will.	0,54	0,54
Boer Beek. Kon.	31,00	31,00
Boer De Winkels	23,00	23,00
Borsumy Wehry	61,00	60,00
Boskalis Westm.	54,50	52,50
Boskalis pref.	22,70	22,50
Braat Beheer	22,50	22,50
Brevaert	27,00	27,00
Burgman-Heybroek	8,80	8,70
Calve-Delft pref.	254,00	248,00
Calve-Delft cert.	800,00	800,00
Cindu Intern.	117,00	116,50
Clainmido	130,00	130,00
Content Beheer	278,50	278,50
Cred. LBN	22,50	21,50
Crown v.G. cert.	24,40	23,80
CSM	116,20	116,20
DAF cert.	104,08	98,80
Delft Instrum.	13,70	13,30
Dessaux	15,00	14,50
Dorp-Groep	98,10	97,50
Draka Holding	38,60	38,50
Draka Holding	24,20	24,20
EMBA	22,70	22,50
Ericks Holding	200,00	200,00
Fluxovint Ind.	75,80	75,50
Frans Maas cert.	52,50	51,50
Gama Holding	22,60	22,00
Gama Holding	97,50	96,80
Gazarelli s.	5,65	5,65
Getronics	9,50	-
Geveke	33,40	32,00
Giesse de N.	20,00	19,50
Goudant	108,50	107,50
Grolich	19,00	19,00
GTT-Holding	108,00	106,00
Hagermeyer	204,00	204,00
HAL Trust B	128,00	124,00
HAL Trust Unit	13,00	12,90
HBB	13,00	12,90
Heineken Hold.	203,00	198,00
Hes Beheer c.	148,40	144,60
Hoek's Mach.	248,00	242,00
Holl Sea S.	59,00	59,00
Holl Ind. Mij	0,40	0,41
Hoff EBF	39,00	39,00
Hoff EBF pref.	5,90	5,60
Hoff EBF pref.	1,81	-
Hoff EBF pref.	81,20	80,20
Hoff EBF pref.	30,50	30,50
Kas-Associatie	225,00	221,00
Kempens & Co	7,90	7,80
Klene Holding	101,00	101,00
Kondor Wessels	29,40	29,40
KBB	56,20	54,80
Kon. Sphinx	47,80	47,10
Kon. Sphinx	325,00	325,00
Krasnaport	255,00	251,00
Landre & Gl.	47,50	46,80
Macintosh	29,10	28,50
Maxwell Petr.	114,50	115,50
Moera Krm	119,00	115,00
M. Exam OB-cert.	155,00	154,00
Moolen Holding	23,80	23,80
Mulder Boskoop	28,70	28,70
Multihouse	62,70	62,50
Naef	67,00	66,00
NAGRON	470,00	-
NAGRON	61,00	61,00

Beleggingsinstellingen

ABN Amro Aand.F.	75,10	73,10
ABN Amro Aand.F.	46,40	46,40
ABN Amro Amer.F.	62,50	62,50
ABN Amro Eur.F.	64,80	63,70
ABN Amro Eur.F.	44,40	43,90
ABN Amro Liq.G.	167,80	167,80
Aegon Aand.F.	30,70	30,50
Aegon Aand.F.	5,20	5,20
Aegon Aand.F.	28,70	28,70
Aegon Aand.F.	21,20	21,20
Aegon Aand.F.	10,30	10,30
Aegon Aand.F.	59,30	58,20
Aegon Aand.F.	76,30	75,40
Aegon Aand.F.	58,90	58,00
Aegon Aand.F.	57,50	56,00
Aegon Aand.F.	4,00	3,90
Aegon Aand.F.	62,70	62,50
Aegon Aand.F.	58,90	58,00
Aegon Aand.F.	36,20	36,20
Aegon Aand.F.	94,80	92,80

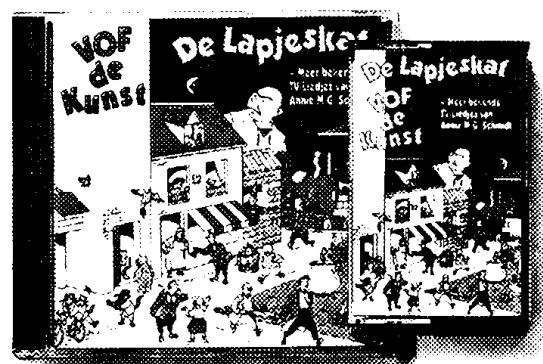
CLN Obl. Div. F.

CLN Obl. Div. F.	111,30	111,60
CLN Obl. Div. F.	116,80	116,80
CLN Obl. Div. F.	26,10	25,40
CLN Obl. Div. F.	33,50	32,80
CLN Obl. Div. F.	46,50	46,00
CLN Obl. Div. F.	107,00	107,00
CLN Obl. Div. F.	75,00	74,80
CLN Obl. Div. F.	10,00	10,00
CLN Obl. Div. F.	38,50	38,50
CLN Obl. Div. F.	29,50	29,50
CLN Obl. Div. F.	6,80	6,80
CLN Obl. Div. F.	46,50	46,50
CLN Obl. Div. F.	47,80	47,80
CLN Obl. Div. F.	1,46	1,45
CLN Obl. Div. F.	70,20	68,00
CLN Obl. Div. F.	40,20	43,00
CLN Obl. Div. F.	130,00	130,50
CLN Obl. Div. F.	82,70	80,60

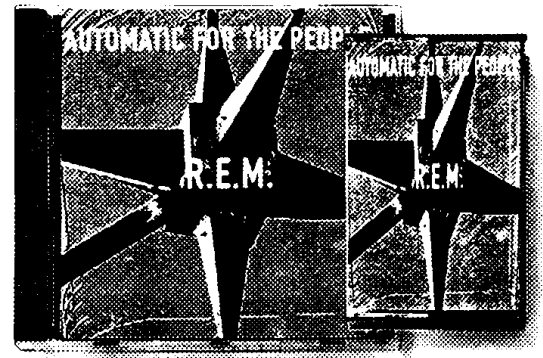
PLATEN-10-DAAGSE

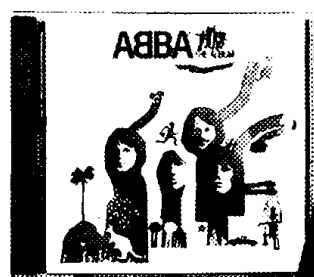
Het nationale Muziek Kado 1992. Maar liefst 18 topsongs van o.a.: Vaya Con Dios, Nits en René Froger. Bij aankoop van **49,50** aan CD's of MC's, krijgt u deze CD **GRATIS!!**

V.O.F. de Kunst - De Lajeskak. Met 14 nieuwe TV-liedjes van Annie M.G. Schmidt. Met gratis magneetsticker. CD **17,95** MC **12,95**

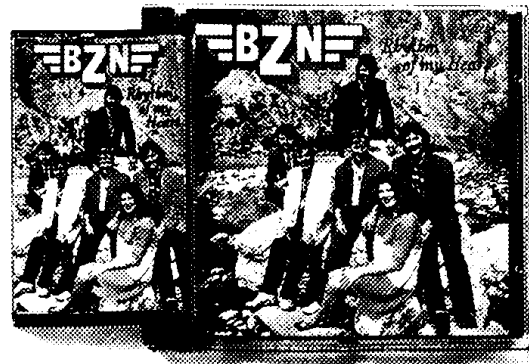

R.E.M. - Automatic for the people. Na het succes van "Out of Time" is er nu een fantastische nieuwe CD met de single "Drive". CD **29,95** MC **29,95**

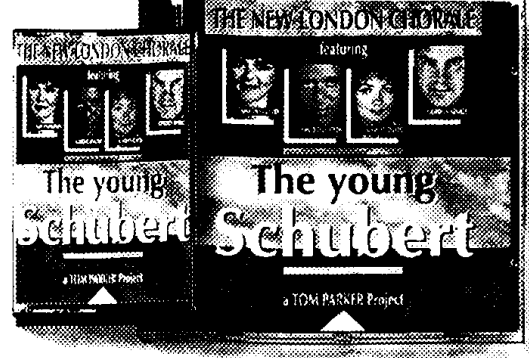

ABBA - Revival. Kies uit 9 verschillende CD's w.o. Voulez vous, Supertrouper, Arrival, Waterloo, The Visitor enz.

Per CD **29,95** NU PER 2 CD'S **49,95**

BZN - Rhythm of my heart. Met de nieuwe hit "Che Sara". MC **24,95** CD **42,95**

The Young Schubert - New London Chorale. Nieuw meesterwerk van Tom Parker m.m.v. o.a. Gordon Neville en Amy van Meenen. MC **19,95** CD **39,95**

Jaap van Zweden. Digitale dubbel CD met werken Paganini, Mozart, Brahms, Beethoven m.m.v. o.a. Ronald Brautigam. Bijna 2 uur speelduur! Dubbel MC **11,95** Dubbel CD **19,95**

V&D, UW WARENHUIS

Aanbiedingen geldig t/m zaterdag 17 oktober (zolang de voorraad strekt)

06-lijnen

**** Gay privé ****
Ben je op zoek naar een heet afspraakje met een lekkere jongen? Of voor 'n opwindend gesprek met een lekkere knul. Bel snel 06-96.14 (75 cpm)

****06-9603****
Er zijn genoeg meiden die ook het bed in willen 75 cpm

Direkt
een leuk MEISJE aan de lijn. Vraag haar tel. voor een avondje uit. (75 cpm) 06-95.10

De leukste meisjes bellen de **flirtbox**
BEL nu 06-95.01 (75 cpm).

GAY-TALK
Voor 50 cpm een leuk afspraakje regelen of 'n heet gesprek voeren? Bel voor dichtbij: 06-320.322.26

huisvrouwjes
en schoolmeisjes zoeken voor straks sekscontact. Vraag naar hun telefoonnr. Bel nu 06-9661 (75 cpm)

direkt 'n meisje
Druk op de nul voor meer meisjes. 06-320.322.05 - 75 ct p/m

debby's sextating maak 'n afspraak met haar meisjes 06-350.222.23 - 75 ct p/m

Onderdanige jongens bellen met strenge meesters **S.M. voor 2** 06-320.329.99 - 75 ct p/m

Homokontakt
Zoek je 'n hete jongen? 06-320.330.18 - 75 ct p/m

Leuke meiden
zoeken z.s.m. een vriend. 06-320.330.77 - 75 ct p/m

Sexkontakt
Zoek jij tel.nrs. van allemaal heerlijke hete meisjes? 06-320.330.42 - 75 ct p/m

Bi-sex voor 2
directa met een heet meisje of 'n lekkere jongen 06-320.330.87 - 75 ct p/m

Homo-jongens
Hoor ze heel TEKEER gaan 06-320.330.88 - 75 ct p/m

Zoek je een lekkere knul? **Gay-dating** 06-320.330.95 - 75 ct p/m

Vrije meiden
zkn regelmatig sekscontact 06-320.330.55 - 75 ct p/m

400 meisjes
willen een afspraakje! 06-320.322.11 - 75 ct p/m

Sex voor twee
Direkt kontakt met meiden en hete huisvrouwjes. 06-320.330.46 - 75 ct p/m

Direkt apart
met div. leuke meiden 06-320.322.88 - 75 ct p/m

Direkt kletsen
met leuke meisjes: 06-9757 Altijd succes 100 ct p/m 240 vrije meiden zoeken

****SEX****
Info: 06-9766 75 ct p/m

NU direct een afspraakje met een leuk meisje, 75 cpm **06-320.320.92**

Direkt kletsen
met een leuk meisje! 06-320.330.21 - 75 ct p/m

stoute eventientje
moest nablijven je broekje uit en bukken, je krijgt STRAF met de lineaal! 06-340.340.20 50cp/2m.

Nimf Linda
Geniet van 2 kanten 50c/2m **06-320.320.14**

Privé/adressen
Heeft u zin in Sex en bent u op zoek naar echte privé-adressen en telefoonnummers? Wacht dan niet maar draai: 06-320.320.80 100cpm (boven de 18 jaar)

De heetste
love Box in Nederland! Lekker live apart met hete meiden die zich echt nergens voor schamen? Bel dan snel 06-320.320.83 100cpm (boven de 18 jaar).

Nu nog meer Meisjes Live! Vanaf nu heb je de kans om met meerdere lekkere Meisjes in Haarlem te worden doorgeschakeld! Probeer 't maar!

06-340.340.10
100cpm red ear productions

Nieuw! De Live sex belcentrale! Heel snel brengt de operator je live bij een meisje dat hunkert om (...) te worden.

06-340.340.25
100cpm red ear productions (Geheime) Privé tel.nummers! Meer dan 350 vrouwen geven hun (geheime) telefoonnummer!

06-96.45
100cpm red ear productions

Extrémofoon! Extrême Livesex! Hou je van Extrême livesex? Hou je van Extrême meisjes? Hou je van Extrême (...)?

06-96.59
100cpm red ear productions

NAAKT lag 't meisje vastgebonden op bed, toen kwam hij binnen met de leren zweep in z'n hand. 50 cp/2m

06-340.340.90

Frans! Grieks! Russisch! Lekker ordi! 75 ct p/m **06-320.320.59**

Homosex voor 2
Draai eerst 06-320, en dan: SM Limburg ... 325.18 Jack off privé ... 321.16 Darkroom ... 324.16 Gay pervers ... 329.16 Travestie ... 325.09 Transsexueel ... 321.36 Bi-sex ... 323.36 Jongens-sex ... 325.19 Studentensex ... 327.56 f 1,- p.m. Pb. 75141 A'dam

06 Gay Café
Oost Nederland **06-320.327.55**
75 ct p.m.

EROX-CONNECTION!
Livesex gesprekken. De Madam verbindt je door naar de leukste meiden die alle standjes met je doen. Wij helpen je snel 50 cpm/h **06*95*06**

****ZAPPSEX****
Draai of toets om heen en terug te spoelen, het leukste kun je blijven herhalen 75 ct p/m

Vrouw.....06.95.09
Sexclub.....06.96.91
Effe vlug.....06.96.92
Rijpe vrouw.....06.96.94
Meisjes.....06.96.40
Frans standje.....06.96.46
Vrouwjes.....06.97.11
S&M live.....06.97.91
Topsex 25plus.....06.97.92
Hardcore.....06.97.94

adressen privé
Ze willen je verwennen, en ontvangen je privé of komen bij je langs ze geven zelf hun eigen adres en tel. 100 c/m **06-96.85**

Livesex Privé!
50 ct p/2m
De madam verbindt je door voor een privégesprek! Grieks standje.....06.95.05
Erox live.....06.95.06
Rijpe vrouw.....06.96.09
S&M live.....06.96.26
Meisjes live.....06.96.36
Topsex 25 plus.....06.97.22
Frans standje.....06.97.33

!!! Grieks !!!
Marcha v. achter 50 cpm **06-9618**

Aileen onze broek houden we aan... **erotifoon** 06-320.320.12 (75cpm)

SM Maniac
We zijn allebei in het zwart gekleed. 06-320.324.12 75 cpm.

Vrouwje
komt bij je of bij haar, ze geeft haar adres en tel.nr. 069-789 - 100 cpm

06*320*320*06
Sexy meisjes, 18 jr. 50 cpm

06*320*320*07
Sexy dromen 10 cpm

Kontakten/Klubs

Sex-O-theek Liberta
Beste vrienden, wij zijn er weer, nog mooier, nog ruimer, en wij hopen nog gezelliger, net als altijd: 3x relaxen voor 1 all-in prijs. Veel jonge sexy meisjes in pikante lingerie, voor al uw erotische wensen. Drankjes, films, naakt dansen, vrijen en knuffelen. Grote open seksruimte of hele mooie privékeizers met bubblebaden en spiegels voor de verlegen heren aanwezig. Rosie, anna, Naomi, Chantal, Kim, Vanessa, Kristien, Brigit, Louise en Liana. Euro en Visa welkom.

Ma., dins. en don. 12-02 uur. Wo. en vrij 12-18 uur. Maaseikerweg 24, Susteren. Tel. 04499-4346.

Club Bubbles
Rijksweg Zuid 131, Geleen
zoekt nog enkele leuke energieke jonge dames die er zin in hebben om veel geld te verdienen.

Wij zijn geopend ma. t/m vr. 10-24 uur. Zat. van 12-24 uur. Zond 14-24 uur. Werkt. in overleg. Vervoer aanwezig. Wordt glamourgirl bij bubbles. Tel. 046-742313.

CLUB 2000
NET EVEN IETS ANDERS !!!
Bekend om zijn intimiteit. Tel. 046-742315.
Rijksweg Noord 22, Geleen. Geopend v.a. 11.00 uur.

Sex-paleis de Olifant
Massage en films f 50,-. Open sex en privé, 3x relaxen, 1 all-in prijs incl. drankjes. Leuke meisjes altijd welkom. Rijksweg-Zuid 105, Geleen. Tel. 046-756335.

Shirley, Thaneef of Ilona
Voor U het perfecte lesbische trio met nieuw...vibratorshow! Kim doet de totale body of erotische massage. Mandy striptease en vibratorshow en Sheila jong en ontzettend mooie DUBBEL DDDD en nieuw Samira, onze Oosterse schoonheid. Geop. 7 dgn. v. 11-24 uur. 045-425100.

Porky's Pretpark
NIEUW: MONIQUE
☎ 045-228481

!Escort service! Angel en Boy!!
met jonge meisjes/jongens. Voorlopig nog géén privé. Ons nieuwe telefoonnummer 046-757517.

!!Splinternieuw!! Romina's escort!
Striptease, Slavin, Grieks.
Wij je een hij of een zij...? Bel dan mij!
Voorlopig telefoonnummer 045-222840.

Club Mirabelle/Club Nirwana

* het bekendste TOP-TEAM van plm. 10 jonge meiden, die de beste service willen verlenen !!!
* Geen verplichtingen, maar ongedwongen gezellig babbeln maakt u ook tot graag geziene gast !!!
* BIJ ONS: NIET GOED-GELD TERUG-GARANTIE !!!
* NIET DUUR !!! Gezien wat u geboden wordt !!!
* Wij scheppen op en MAKEN HET WAAR !!!
Drempelvrees? Bel dan onze ESCORT-SERVICE !!!
Deze staat reeds lang als nummer 1 bekend !!!
Club MIRABELLE, Burg. Franssenstr. 4, Kerkrade.
Club NIRWANA, Nieuwstr. 147, Kerkrade.
Bel gerust: 045-427120 of 045-463323.
Tot vanavond dan KARIN !!!

ESCORT All-In
045-326191
14.00 t/m 4.00 uur 's Nachts.

Een heerlijke **ontsp. massage** voor dames en heren. Assistentie gevr. int. mog. Tel. 045-218158.

Totale ontspannings-massage door leuke **nieuwe meisjes** tel. 045-353489

Nieuwe dames
in Rustica Spekholzerheide, v.d. Veyerstr. 9. Tel. 045-412762.
Open ma t/m vrij 11-24 uur.

Peggy
Privé en Escort
Ma.-vr. 11.00-22.30 uur. wo. tot 19. uur. Meisje gevr. Tel. 046-374393.

Escort Saskia
tel. 045-418606

Buro Mieke
Discrete bem. 046-748768

CLUB LEVANT
Renee, Marion, Sarah, Claire en Kim heten jou welkom bij een gratis drankje. ma.-vr. van 14.00-02.00 uur. Maastrichterstraat 156 Brunssum. Tel. 045-275199 Meisjes gevraagd.

Maastricht Privé
altijd meerdere lieve mooie meisjes aanwezig om U ta boeloo te verwennen. Open ma.-do. 12-01.00 uur, vr. 12-02.00 uur, zat. 19.00-02.00 uur, zo. 13-20.00 uur.

Jodenstraat 2
Tussen VVV en Kesselkade. ☎ 043-254183

f 50,-. all-in
Tel. 045-423608.

Love Escort
☎ 045-320905.

Petit Fleur
nog altijd de beste met nieuwe bloemen Tel. 045-229091
Tev. meisjes gevr. int. mog.

SM Anita
normaal open van 13.00-23.00 uur, ook weekends, 2 super slavinnen aanwezig.

's woensdags
slaven- en slavinnenmiddag met diverse shows. Dringend meisjes gevraagd. Tel. 045-462720.

LYDIA
Halo wij zijn er weer

DE LINDA'S
samen met: Sylvia, Maggi, Chantal, Anja, Tanja, Moniek. Dit is pas erotisch. ☎ 046-749662

Privé Candy
nieuw Olga, Sabine en Sandra. Tel. 045-211391/212616

L'Aventura
Hoofdst. 103, Amstenrade, 04492-4922. Geopend ma t/m zat v.a. 19.00 uur. Leuke meisjes aanwezig. Tevens meisje gevraagd.

Nieuw escort
van 12.00-03.00 uur, all-in service, discreet, snel. Tel. 045-413887

VOLSLANKE
vrouw ontvangt thuis. Tel. 043-473309.

Boys voor heren
Privé en escort Tel. 045-713062.

Buro Sittard
met leuke adressen 046-523203

NATALIE
voorheen Kruisstraat. Tel.045-740924.

Nieuw Privé
Nadja van 11.00 tot 22.00 uur. 045-714707.

Nieuwe meisjes!!

St. Tropez
Putstraat 40, Sittard ledere dag 21-5.00 uur

Tina
Tel. 045-422414. Ma. t/m vr. 12.00-18.00 uur

Angelique
Privé. Tel. 043-639410.

Escort Service
voor een leuk meisje bij u thuis of hotel v.a. 12 t/m 3 u. Tel. 045-422685

Executieverkoop

Op donderdag, 8 oktober 1992, om 11.00 uur, vindt een openbare verkoop plaats. De verkoop komt voor rekening van Aquagen B.V., Reukenderweg 38 te Nuth. Te koop wordt aangeboden o.a.:

Kantoorinventaris:
diverse buro's, archiefkasten, laserprinter, copieermachines, personal computers, o.a. kantoor materiaal.

Bedrijfsinventaris:
diverse werkbanken, slijpmachine, kolomboormachine, gereedschapswagentjes met gereedschapsrekken en rekken met voorraadbakjes.

Handelsvoorraad:
± 40 nieuwe en gebruikte electromotoren, diverse ontzoutingsapparaten, o.a. type 60 F en DC 12, 1 partij koolzuurapparaten met koolzuurflessen. De plaats van verkoop is Hoeve Smeys-terhoek feestzaal, Dorpsstraat 13, Nuth. De goederen zijn te bezichtigen op woensdag 7 oktober 1992 van 14.00 tot 16.00 uur en donderdag 8 oktober 1992 van 9.30 tot 10.30 uur aan de Reukenderweg 38 te Nuth en Industrieterrein Lindelauffer Gewanden 17 te Voerendaal. Alleen contante betaling. Geen opgeld. De verkoop vindt plaats in opdracht van de Belastingdienst/Ondernemingen Maastricht, Terra Nigrastraat 10, Maastricht. Telefoon: 043-468713.

De deurwaarder belast met de executie.

Belastingdienst

Hoe lang blijft de spaarrente hoog?

KIES NU VOOR DE ZEKERHEID VAN 5 JAAR HOGE RENTE

LAATSTE WEEK

8,25%

Top Vast Spaarrekening 5 jaar vast. Minimum inleg f 1000,-, maximum inleg f 500.000,-. Aanbieding geldt van 21 september tot 12 oktober 1992.

Centrale CVB BANK Volksbank

U bent van harte welkom

Zie voor onze adressen de Gouden Gids of informeer via telefoonnummer: 046-745808

Districtskantoor Centrale Volksbank Geleen

Voor uw privacy en 'n korrekte lening
Bel: 043-636200
Dan slaagt u gemakkelijk en diskreet.
ma. t/m vrij. van 8.30-21.00 uur, za. van 9.00-16.00 uur

Enige kenmerken:

- Indien gewenst, geheel telefonische behandeling.
- Afhandeling bij u thuis of op ons kantoor.
- Meestal kwijtschelding bij overlijden.
- Indien gewenst vrijstelling van aflossing bij ziekte, ongeval, invaliditeit (mits dit meeverzekerd wordt).
- Iedereen tussen 18 en 72 jaar kan bij ons slagen.
- Andere bedragen en looptijden zijn óók mogelijk.
- Toetsing en registratie bij BKR in Tiel.
- Meestal kunnen wij dezelfde dag de uitslag op uw aanvraag melden.
- Rente is fiscaal aftrekbaar.
- Geen informatie bij werkgever of andere personen.
- Leningen vanaf 1.000,- tot 200.000,- zijn mogelijk ZONDER onderpand of borg.
- Gevolmachtigd intermediair.

Het is vertrouwd geld lenen via een NVF-lid.

DOORLOPENDE KREDIETEN MET EEN AFLOSSING VAN 2,0%

Krediet limiet	Te betalen per maand	Effectieve rente op jaarbasis min. max.	Rente per maand min. max.	Theoretische looptijd min. max.			
f 20.000,-	f 400,-	13,9%	16,9%	1,087%	1,309%	72 mnd.	81 mnd.
f 30.000,-	f 600,-	13,9%	16,5%	1,087%	1,280%	72 mnd.	80 mnd.
f 35.000,-	f 700,-	13,9%	16,5%	1,087%	1,280%	72 mnd.	80 mnd.
f 40.000,-	f 800,-	13,9%	16,5%	1,087%	1,280%	72 mnd.	80 mnd.
f 50.000,-	f 1.000,-	13,7%	16,5%	1,072%	1,280%	72 mnd.	80 mnd.
f 100.000,-	f 2.000,-	13,7%	16,5%	1,072%	1,280%	72 mnd.	80 mnd.
f 150.000,-	f 3.000,-	13,7%	16,5%	1,072%	1,280%	72 mnd.	80 mnd.

PERSOONLIJKE LENINGEN

Kredietsoort	Terug te betalen in	Te betalen per maand min. max.	Effectieve rente op jaarbasis min. max.		
f 5.000,-	48 mnd.	f 139,-	f 146,-	16,0%	19,3%
f 12.500,-	72 mnd.	f 251,-	f 269,-	13,9%	16,9%
f 20.000,-	84 mnd.	f 365,-	f 377,-	13,9%	15,2%
f 25.000,-	96 mnd.	f 421,-	f 437,-	13,9%	15,2%
f 35.000,-	96 mnd.	f 590,-	f 603,-	13,9%	14,7%
f 50.000,-	120 mnd.	f 712,-	f 769,-	12,5%	14,7%

2e HYPOTHEKEN NIEUW: nu tot 130% van de verkoopwaarde!

Bedrag in handen	Effectieve rente op jaarbasis	120 mnd. terug te betalen	180 mnd. terug te betalen	240 mnd. terug te betalen
f 50.001,-	12,5%	f 712,-	f 594,-	f 544,-
f 60.000,-	12,5%	f 855,-	f 713,-	f 653,-
f 65.000,-	12,5%	f 926,-	f 773,-	f 708,-
f 70.000,-	12,5%	f 997,-	f 832,-	f 762,-
f 75.000,-	12,5%	f 1.068,-	f 892,-	f 817,-
f 90.000,-	12,5%	f 1.282,-	f 1.070,-	f 980,-
f 120.000,-	12,5%	f 1.710,-	f 1.427,-	f 1.307,-
f 150.000,-	12,5%	f 2.137,-	f 1.784,-	f 1.634,-

Financieringskantoor MOONEN
30 jaar financieringservaring.

043-636200*
Geopend van ma. t/m vrij. van 8.30-21.00 uur, za. van 9.00-16.00 uur

Scharnerweg 108
6224 JJ Maastricht

MAX VELTHUIJS BEKROOND MET GOUDEN GRIFFEL EN ZILVEREN PENSEEL

'MIJN DIEREN ZIJN ME ALLEMAAL EVEN LIEF'

DOOR INGE VAN DEN BLINK

Hij kan zich voorstellen dat andere kinderboekenmakers er een beetje raar tegen aankijken, zijn Gouden Griffel, vergezeld van een Zilveren Penseel. Want Griffels gaan naar schrijvers, en Max Velthuis voelt zich in de eerste plaats een tekenaar. „Dat is mijn vak. Ik ben tekenaar in hart en nieren.”

Eerder in zijn carrière kreeg Velthuis overigens ook al een handjevol CPNB-prijzen: twee Gouden Penselen en een Zilveren Griffel. Diverse buitenlandse prijzen en 'vlag en wimpels' laten we dan nog maar even buiten beschouwing.

Maar de dubbele bekroning van 'Kikker en het vogeltje' is terecht. Het is weer een prachtig boek, vol heldere en humoristische prenten. Het thema is ditmaal de dood. Kikker vindt een dood vogeltje, en haalt zijn vrienden Varkentje en Eend erbij. Ze vragen zich bezorgd af wat er met het vogeltje aan de hand is. Is hij dood? Slaapt hij? Haas komt erbij en geeft opheldering. Vogel wordt plectig begraven, en tot slot gaan de dieren weer vrolijk spelen. Het leven gaat door. 'In de boom bij de heuvel zat een vogel. Hij zong een prachtig lied – zoals altijd'.

Max Velthuis: „Men denkt dat ik met dit boek kinderen vertrouwd heb wil maken met de dood. Er reageren ook veel mensen op die blij zijn dat ze naar aanleiding van 'Kikker en het vogeltje' met kinderen over het onderwerp kunnen praten. Ze zien het boek als een ontbrekende schakel. De dood is natuurlijk een heel precair onderwerp. We praten er liever niet over, terwijl het toch iets heel natuurlijks is.”

„Ik heb er helemaal geen bezwaar tegen als het boek op die manier gebruikt wordt, maar deze uitwerking is voor mij wel geheel onverwacht. Ik wilde gewoon een verhaal maken over een klein voorvalletje: kikker die een dood vogeltje vindt. Kennelijk doe je die dingen toch heel onbewust.”

Onvrede

Velthuis, geboren in 1923 in Den Haag, de stad waar hij nog altijd woont, heeft niet zijn hele leven prentenboeken gemaakt. Tijdens de oorlog zat hij twee jaar op de Academie voor Beeldende Kunsten in Arnhem, en na de oorlog werkte hij jarenlang als grafisch ontwerper voor onder meer reclame en tv-spots, tot hij daarmee een zekere onvrede ging voelen. „Dat vak betekent dat je roofofbouw pleegt op jezelf. Je moet altijd maar ideeën spuien, en die ideeën leven heel kort. Je werk verdwijnt, het is vluchtig. Ik kreeg daarover langzamerhand steeds meer de pest in.”

Een verzoek van uitgeverij Van Gorcum om boekomslagen te maken, kwam dan ook precies op het goede moment. De volgende stap was die naar de illustraties bij een prentenboek. „Daar was ik zelf heel enthousiast over, maar ik verdiende er niet veel mee. Het was me wel duidelijk dat je van prentenboeken niet kon leven.”

Zijn eerste eigen kinderboek, 'De jongen en de vis' (1969), was meteen een succes. Het werd bekroond met diverse prijzen. Toch maakte Velthuis pas jaren later, toen hij al tegen de zesting liep, de sprong in het diepe. Hij werd fulltime kinderboekenmaker.

„Ik dacht nu of nooit. Ik heb toen alles aan de kant gezet, ben een paar jaar heel hard aan het werk gegaan, heb weinig verdiend, een beetje spaargeld aangesproken en zo. In die tijd zijn mijn dierenfabels ontstaan, en de drie boeken over Klein-Mannetje. Maar het was achteraf gezien een heel risico.”

Velthuis gaat er niet speciaal voor zitten om verhalen te bedenken. „De personages, de beesten uit mijn boeken, zijn eigenlijk altijd zo'n beetje om me heen. Het zijn een soort kinderen van me, en daar gebeurt wat mee. Dat maalt een tijdje door mijn hoofd. Ik zie het verhaal in beelden voor me, als een filmpje. Is het verhaal rijp, dan neem ik een schetsboek en maak het hele boek in tekeningen, met de tekst er meteen bij.”

Niet als de andere prentenboeken van Velthuis heeft het verhaal over de rat een 'groot' thema, in klein bestek uitgewerkt. De schrijver vertelt dat het ontstaan van dit verhaal veel te maken met de recente vreemdelingenhaat en het rondwoelend neofascisme in Duitsland.

„Ik heb de afgelopen winter veel nazimateriaal gezien. Zij vergeleken joden en zigeuners vaak met ratten. Ik had het woord 'rat' al op de muur geschreven omdat het dier me interesseerde. Ik ben er ook over gaan lezen, en ontdekte dat het helemaal geen nare beesten zijn, maar dat ze eigenlijk heel aardig zijn: intelligent en ook sociaal. Ratten kunnen zich aan heel uiteenlopende omstandigheden aanpassen. Zo ontstond toen dit verhaal.”

Burgerlijkheid

Varkentje, in een eerder boek symbool van verstandige spaarzaamheid, heeft dit keer geen fraaie rol: zij stookt de andere dieren op tegen vreemdeling Rat. Velthuis: „Mijn varkentje is een bezig dier, het zorgt dat er eten in de winter is, het kookt zijn potje en is heel braaf. Maar ook wel met een burgerlijke roddel. Ik heb wel eens gehoord dat het hele nazidom uit burgerlijkheid is voortgekomen: angst voor het andere, verering van een leidersfiguur. En dat kan dan tot zo iets als de Tweede Wereldoorlog leiden.”

Toch, zegt Velthuis, zijn zijn dieren hem allemaal even lief. „Ik

● Max Velthuis

denk dat ze allemaal iets van mijn eigen karakter hebben. Ook Krokodil, de slechterik uit de dierenfabels. Daar zou ik best wat meer op willen lijken. Krokodil is een bedrieger, een oplichter, dat zie je al aan zijn kop. Maar ik ben bang dat er meer van Olifant in mij zit. Olifant is de goedaardige, die erin trapt.”

„Eend is een beetje dom en lief, en ook wel op sensatie belust. Als er een relletje of ongeluk is komt zij onmiddellijk aangerend. Kikker vinden veel mensen het leukste dier. Hij is langzamerhand de spil geworden van de verhalen. Hij is

de meest onschuldige, degene die alles gadeslaat en uiteindelijk een eigen mening heeft.”

Haas, tot slot, is de intellectueel in Velthuis' dierenrijk. „Hij heeft een kast vol boeken, hij kan lezen en heeft een wijs oordeel. En de beer is gewoon de beer. Hij is in de eerste plaats lui, dat is ook een karaktertrek van mij. Hij stelt alles uit tot morgen, dat heb ik ook. En hij is een optimist.”

Voortborduren

Dat optimisme hoort inderdaad bij Velthuis. Want zijn boeken zijn

nooit 'zomaar' verhaaltjes. Er valt altijd wel iets uit te leren. En de afloop is altijd goed, of op z'n minst hoopgevend. In die zin zijn het klassieke dierenfabels, die voortborduren op een lange traditie.

Voor al door de inspanningen van scholen en bibliotheken en de opkomst van speciale kinderboekhandels, gaat het met de verkoop van kinderboeken wat beter, de laatste jaren. Maar het prentenboek blijft een 'moeilijk produkt', commercieel gezien. Velthuis: „Mensen komen ofwel helemaal niet met boeken in aanraking en kopen ze dus ook niet voor hun

kinderen, of ze vinden ze te duur. Voor een monsterlijk plastic Turtletje of een Barbie-pop betalen ze zo twintig gulden, maar voor een boek niet. De meeste ouders beseffen niet dat een kind een prentenboek niet één keer leest, maar wel twintig of dertig keer.”

Schetsvorm

Omdat de kosten hoog zijn en het taalgebied klein is, kunnen Nederlandse uitgeverij het zich echter nauwelijks permitteren om zelfstandig prentenboeken in kleur te produceren. Vandaar dat Velthuis altijd via buitenlandse uitgeverij werkt: vroeger de Zwitserse Nord Süd Verlag, nu de Andersen Press in Londen. Als een boek in schetsvorm klaar is, neemt hij het mee naar de kinderboekbeurs in Bologna, en biedt het daar aan. Pas als hij op grond van zijn schetsboekversie afspraken met zijn uitgever heeft gemaakt, gaat hij echt aan de slag.

„Over het maken van de kleurenprenten doe ik zeker een half jaar. Zijn ze af, dan ga ik tot slot de tekst bijschaven. Dat is altijd een heel werk. Ik vind het moeilijk. Een tekening overzie je meteen. Die heb je in je fantasie al voor je gezien, ongehinderd door techniek. Als je voor het papier zit, probeer je iets maken dat aan dat droombeeld tegemoet komt.”

„Maar bij schrijven zie je niets, je moet het lezen, steeds overlezen en veranderen, net zolang tot het loopt en duidelijk is. Tekst en beeld horen onverbreekelijk bij elkaar. De tekst is net de aanvulling die je nodig hebt om duidelijk te maken wat er gebeurt, om het gevoel over te brengen dat uit dat wereldje spreekt.”

Heel kenmerkend in zijn boeken sinds Klein-Mannetje, zijn de kleurige kaders, die vaak de stemming van de prent benadrukken. Dit handelsmerk is aanvankelijk een beetje uit nood geboren, vertelt de tekenaar: „Ik wist niet zo goed hoe ik op moest houden met een prent. Ik kreeg de behoefte aan een rand, als een soort lijstje. Het voordeel van die lijstjes is ook dat je de inhoud ermee onderstreept en de sfeer duidelijker maakt. Je probeert met je werk een bepaald gevoel over te brengen, je ziet erin te leggen. Dat is het moeilijkste, doordat je het niet kunt leren. Het moet helemaal uit jezelf komen.”

Aanmatigend

Piekeren over begrip en belangstelling van zijn doelgroep doet Velthuis niet. „Als een prentenboek echt goed is, dat kinderen erin kunnen leven, dan geldt het voor volwassenen ook. Die houden er dan ook van. Ik denk nooit, als ik een boekje maak: wat zal ik de kinderen nu eens voorzetten. Als je dat doet, ga je op je knieën zitten en geef je iets van jezelf prijs. Het is vrij aanmatigend om dat te doen. Ik beschouw kinderen gewoon als mijns gelijke.”

LIDIA POSTMA'S VAKBEKWAAMHEID IS HAAR TROTS

'ILLUSTREREN IS ALS HET VOEREN VAN EEN GESPREK'

DOOR INGE VAN DEN BLINK

Lidia Postma woont op een plekje dat bij haar past, op een grote woonboot helemaal aan de rand van Amsterdam. De boot ligt verstopt tussen het groen, de vogels en de weilanden. Ze heeft aan de weilandkant een groot atelier met veel door hoge ramen binnestromend licht. De stad lijkt hier ver weg. Maar aan de andere kant van het water raast het verkeer gehaast voorbij.

Lidia's illustraties voor Nachtverhaal, het nieuwe boek van Paul Biegel, betekenen haar terugkeer als illustrator nadat ze zich een aantal jaren met ander werk – bootsen en het maken van portretten in opdracht – heeft beziggehouden. Maar het publiek is haar niet vergeten. De Utrechtse Kinderboekhandel, die de kleurenprenten uit Nachtverhaal als lokkertje ophing in een vitrine op de Potterstraat, kreeg daardoor binnen enkele dagen tientallen kopers binnen.

Lia Reedijk, eigenaar van de Kinderboekhandel: „Het is ongelooflijk. Mensen komen het boek kopen, puur op de illustraties, zelfs zonder te weten waar Nachtverhaal over gaat. Ze vinden de prenten zo mooi dat ze het boek gewoon willen hebben.”

Nachtverhaal is een Scheherazade-achtige vertelling over een kabouter die op een zolder een poppenhuis bewoont en daar een fee met verfrommelde vleugels op bezoek krijgt. Eigenlijk wil de achterdochtige kabouter niks met die vreemde fee te maken hebben, maar tegelijkertijd wordt hij onweerstaanbaar door haar lieflijke persoon en haar spannende verhalen aange trokken. Hij probeert wel (tevergeefs) haar bezoekjes geheim te houden voor zijn kaartvrienden Pad en Rat, een tamelijk banaal tweetal.

Aanlokkelijk

Op verzoek van Biegel zelf heeft Lidia Postma de illustraties bij Nachtverhaal gemaakt. Na een moeilijke periode die volgde op haar vertrek als docent bij de Rietveldacademie – 'de hele afdeling illustratie is in 1990 wegbezuinigd' – was het voor Postma meteen een aanlokkelijk aanbod.

„Paul belde me vorig jaar augustus op om te vragen of ik zin had om Nachtverhaal te illustreren. Ik vond het enig. Zijn werk heeft een heel aparte sfeer: ouderwets, intiem. Nachtverhaal is een bijzonder boek in zijn oeuvre, en daarom wilde hij ook graag dat het er bijzonder uitzag op dit gebied, dus voor mij was het een schitterende gelegenheid om weer op gang te komen.”

Postma kende voor ze de tekst van Nachtverhaal las, van Paul Biegel al De tuinen van Dorr, en vond dat een prachtig boek. Biegel zelf had

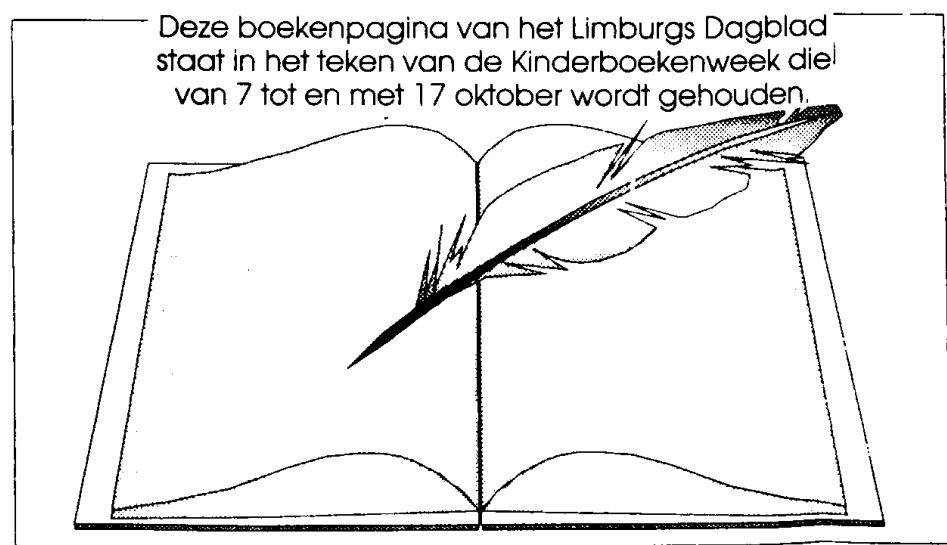

● Lidia Postma

ze 'hier en daar' wel eens ontmoet. „Paul is een heel aardige, grappige en lieve man, maar niet zo loslippig over zijn werk.” Hij gaf Lidia dan ook helemaal de vrije hand, en bemoeide zich niet met het ontstaan van de prenten.

Lidia Postma is vooral bekend geworden met haar zeer gedetailleerde, fijnzinnige illustraties bij onder meer de Sprookjes van Andersen (waarvoor ze in 1976 een Gouden Penseel kreeg) en de Sprookjes van Grimm (Lidia's Grimm, 1986). Ze kreeg haar opleiding indertijd op de Rietveld Academie, en koos daar heel bewust voor de richting illustratie. Van 1981 tot 1989, tot de afdeling opgeheven werd, gaf ze

BOEKENPAGINA

de kunstenaar is buitensporig. Men heeft in Nederland een soort minachting voor illustratie, omdat illustreren een keuze is voor dienstbaarheid. Men vergeet dat illustratie de oorsprong is van alle beeldende kunst: prenten bij bijbelteksten en getijdenboeken.”

Kostenpost

Daar komt bij dat illustraties door uitgeverij vaak gezien worden als een bijkomende kostenpost, vertelt Postma. „Het geschreven woord is in ons land belangrijker dan het beeldmateriaal. Je krijgt daardoor wel eens de indruk dat de auteur veel vanzelfsprekender rechten heeft dan de illustrator. Je hangt er een beetje bij, en moet altijd vechten voor een goede positie. Dat gaat soms ook ten koste van de kwaliteit. Als iemand bijvoorbeeld maar 50 gulden voor een tekening krijgt is het logisch als hij of zij besluit daar vervolgens niet langer dan een uur aan te werken.”

Postma's werkwijze – laag over laag, zeer minutieus, in aquarelverf, soms in combinatie met andere technieken – brengt echter met zich mee dat ze veel tijd besteedt aan één kleurenillustratie. Zo is ze met het werk voor Nachtverhaal – de omslagillustratie, vier kleurenplaten en een aantal zwart-wit tekeningen – zeven maanden bezig geweest.

„Ik heb een bepaald resultaat voor ogen en dat gaat soms wel eens wat vlugger dan anders, maar het kost me over het algemeen toch nogal wat tijd en moeite.” Perfectionistisch noemt ze haar instelling liever niet, „omdat perfectionisme in detailistische zin tegenwoordig gauw ouderwets gevonden wordt. Maar mijn vakbekwaamheid is mijn trots.”

Over haar werkwijze zegt ze: „Ik ben absoluut dienstbaar in die zin dat ik me houd aan wat, in dit geval, Paul Biegel beschrijft; ik wil me ook houden aan de sfeer van het verhaal. Maar verder kom je er niet onderuit dat je als illustrator heel concreet vormgeeft. Bij woorden kan iedereen zich verschillend de dingen voorstellen, een illustrator maakt de verbeelding concreet.”

„Je kunt illustreren vergelijken met het voeren van een gesprek. De een vertelt een verhaal en zegt daarmee iets over zichzelf. De ander reageert daarop door ook weer iets over zichzelf te vertellen. Zo vergelijk je je eigen ervaringen met die van een ander en komt tot een gesprek. Dat doorbreekt het alleenzijn en geeft een prettig gevoel.”

„Volwassenen zijn er vaak nogal happig op om te zeggen wat kinderen wel of niet leuk vinden, maar meestal zijn dat nogal haastige conclusies. Zelf ben ik niet iemand die direct voor kinderen werkt. Dat zou ook volslagen onzin zijn. Je weet nooit, kunt nooit weten, wat een ander apprecieert of niet. Duidelijk is wel dat beelden bij kinderen op een ander, eerder niveau aanslaan dan woorden.”

Zelf was Lidia als kind al erg gevoelig voor de taal van beelden en de sfeer van illustraties. „Beelden kunnen hun eigen dwingende uitwerking hebben. Maar de plaatjes in boeken stelden me vaak teleur.” Zo had ze, vertelt ze, enigszins gemengde gevoelens over de tekeningen van Fiep Westendorp, de tekenares van Annie Schmidt-figuren als Jip en Janneke en Pluk van de Petteflet. „Haar werk heeft een soort besliste damesachtigheid, een dominante vrouwelijkheid waar je niet onderuit komt. Het heeft iets onontkoombars. De juf zegt dat het zo is, dus is het zo.”

Postma heeft ook wel eens werk geweigerd, bijvoorbeeld een kinderboek van Miep Diekmann. „Ik weet dat ze bekend, beroemd en geliefd is, maar ik kon er niks mee. Die stoere stijl spreekt me helemaal niet aan. Als ik me zo weinig herken in iemands persoonlijkheid voel ik me ook niet gerechtigd om er iets bij te maken. Als je je niet herkent in wat iemand anders schrijft, worden je illustraties een soort witte plekken op de kaart. En het moet niet zo zijn dat de schrijver iets anders zegt dan de illustrator, anders gaat de boodschap van de een of die van de ander verloren.”

Nachtverhaal door Paul Biegel, met illustraties van Lidia Postma. Uitgeverij Holland, f. 29,90.

Van onze redactie buitenland

TEL AVIV – De dertien jaar oude Boeing-747 van El Al die zondagavond is neergestort boven Amsterdam, verkeerde bij vertrek van Schiphol technisch in perfecte staat. Een woordvoerder van de Israëlische luchtvaartmaatschappij in Tel Aviv heeft dat gisterochtend met grote nadruk gezegd. Zijn verklaring staat baaks op onthullingen in het Israëlische dagblad Ma'ariv gisteren. Dat schrijft dat de betreffende Boeing een toestel vol problemen was, dat drie jaar geleden bijna is neergestort. Ma'ariv citeert niet nader genoemde El Al monteurs die verklaren niet te begrijpen waarom de maatschappij het vliegtuig in de lucht heeft gehouden.

Volgens die technici was de Boeing 747 'gedoemd te verongelukken'. Het toestel zou bij El Al zeer slecht bekend staan,

Rampvliegtuig drie jaar geleden al bijna neergestort

'Jumbo was toestel vol mankementen'

vooral nadat drie jaar geleden gezagvoerder Jitschak Fuchs al zijn vakmanschap moest gebruiken om een ramp te voorkomen. Fuchs is gisteravond om het leven gekomen. Drie jaar geleden raakte kort na het vertrek uit New York de boordcomputer los. Fuchs kon slechts met de grootst mogelijke moeite het toestel veilig

aan de grond krijgen. Volgens Ma'ariv meldde hij zich daarna onder het bloed bij het El Al kantoor op de luchthaven. Na dit ongeluk stond de Boeing drie weken aan de grond. Volgens Ma'ariv is het vliegtuig zondagochtend opgestegen uit New York zonder dat de El Al technicus die daar verantwoordelijk is voor het

technisch onderhoud, zijn goedkeuring had gegeven. De inspecteur zou met vakantie zijn. Technici van El Al vertelden Ma'ariv dat het vliegtuig doorlopend kuren vertoonde. Een van hen, die vele vluchten met het toestel heeft meegemaakt, zei dat het vooral tijdens de start angstwekkend trilde. „Ik begrijp niet waarom El Al het in deze staat in bedrijf heeft gehouden”, vertelde hij de krant.

In hetzelfde verhaal ontkent Rafi Harlev, algemeen-directeur van El Al, dat het gisteren verongelukte vliegtuig mankementen vertoonde. En ook de woordvoerder van de maatschappij vertelde dat het toestel in perfecte staat van onderhoud verkeerde. „Na aankomst uit New York hebben technici van onze maatschappij de normale inspectie uitgevoerd en daarbij zijn geen mankementen geconstateerd,” aldus de woordvoerder.

Bergingswerkzaamheden komen maar zeer langzaam op gang

Bijlmer als verdoofd dag na neerstorten vliegtuig

Van onze redactie binnenland

AMSTERDAM – De flats Groeneveen en Kruitberg bieden een macabere aanblik bij het eerste ochtendgloren. De rafelige, zwartgeblakerde punten smeulen nog steeds, hier en daar lekt een vlam langs het puin. Vanaf het balkon op de tiende etage van de flat Kikkenstein staat mevrouw G. van der Wal naar het puinruimen diep onder haar te kijken. Zij woont in Gooioord, ook op de tiende etage en was zondagavond rond half zeven haar ramen aan het lappen.

„Plotseling hoorde ik geronk. Ik ben een vliegtuigfanaat, dus ik ging meteen kijken. Toen ik het geluid hoorde dacht ik al: er klopt iets niet. Het vliegtuig draaide boven mijn flat, ik zag de schaduw voorbij gliden en toen kwam de klap. Ik ben in paniek de galerij opgerend, liet mijn sleutels nog aan de binnenkant van de deur zitten ook. Ik kon er niet eens meer in.”

Beneden lopen oranje-gehelmden van de rampdienst van de brandweer heen en weer tussen stapels metalen brancards. Het identificatieteam van de rijkspolitie is ook net gearriveerd. Via hoogwerkers worden de laatste vlammen geblust. Tussen de twee geraakte flats ligt een berg rookend puin van een meter of twintig hoog. Aan de zijkanten bungelen stukken stalen balkons, de staken wiegen in de krachtige wind. Een paar meter verderop wapperen een paar blauwe kledingstukken in een boom. En op balkons hangt beroet wasgoed aan waslijntjes.

Naar bed

Marieke Akerboom zet rond negen uur gisterochtend de achtste pot koffie. Ze is de hele nacht niet naar bed geweest. Heeft direct een foto-rolletje volgeschoten na de klap, tot dat de rookontwikkeling dat verder onmogelijk maakte. „Het was hier bloedheet, er schoten vuurballen deze kant op. Je moest er gewoon voor wegduiken.”

Ze schetst emotionele taferelen over mensen die 's nachts huilend in het rampgebied rondliepen. „Ik heb nog een Surinaamse mevrouw getroffen, van wie het zoontje even voor de klap naar een vriendje was gegaan om een fiets op te halen. Dat vriendje woonde in Groeneveen. Ze had geen idee waar haar zoontje was en of hij leefde of dood was.” Rond kwart over tien 's morgens worden de brandweercommandant en een aantal bouwkundigen in een oranje container omhoog gehesen. Langzaam glijden ze langs de gebelagde flatwoningen. Een helikopter hangt al enige tijd roerloos boven de rokende gebouwen. Belangstellenden en persvertegenwoordigers worden op ruime afstand achter dranghekken gehouden. Zo nu en dan mag er een clubje even naar binnen om van iets kortere afstand de werkzaamheden gade te slaan. Het Bergen van de verkoelde lichamen gebeurt buiten het zicht. „Tweehonderd en negen vermisten”, zegt een vrouw schamper. „Er wonen honderden illegalen in deze flats. Het moeten er veel meer zijn.”

Opnieuw

De vlieg-ramp heeft de Bijlmerbevolking diep geraakt. De hele dag lopen mensen met vertrokken gezichten rond de flat, in de hoop meer informatie te krijgen over vrienden of verwanten. Het overgrote deel van de Bijlmer-bevolking bestaat uit Surinamers. Mensen die bij de vlieg-ramp met het SLM-toestel drie jaar geleden ook familie en vrienden hebben verloren en nu opnieuw met een vlieg-ramp worden geconfronteerd.

• Twee brandweerlieden tussen de wrakstukken van de gecrashte Boeing.

Foto: REUTERS

Slachtoffers onherkenbaar verbrand

Identificatieteam voor zware taak

Van onze redactie binnenland

AMSTERDAM – Tachtig politie-mensen werken aan de identificatie van de slachtoffers van de vlieg-ramp. De dertig 'kernleden' van het Rampen Identificatie Team (RIT) werken sinds gisterochtend vanaf uitvalsbasis Schiphol-Oost. Het team draait nu op volle sterkte.

Ook zijn politiefotografen aanwezig bij het identificeren van de slachtoffers. Op Schiphol-Oost is een hangar ingericht waar de identificatie plaatsvindt. Het team staat voor een moeilijke taak. De brand was erg hevig en dat maakt het herkennen van de stoffelijke overschotten zeer moeilijk.

Het team is verdeeld in drie groepen: degenen die zich met de berging bezighouden. De tactische rechercheurs houden contact met nabestaanden om zoveel mogelijk gegevens over slachtoffers te achterhalen. Het gaat om medische gegevens als littekens en gebitsgegevens en

persoonlijke bezittingen zoals juwelen. Er is in ieder geval een beeld van de vaste bewoners van de flats omdat via de gemeente en ziekenhuizen gegevens over hen kunnen worden nagetrokken, concludeert de woordvoerder van de rijkspolitie. Die gegevens worden gemengd met die van de technische rechercheurs, die proberen de identiteit te achterhalen aan de hand van de lichaamskenmerken. Het team bestaat uit politiemensen die bij diverse korpsen in het land werken. Het Rampen Identificatie Team van de rijks-politie geniet internationaal grote faam.

Tenerife

Het werd onder meer ingezet bij de vlieg-ramp op Tenerife, de campingbrand in Spanje, het vergaan van het Nedlloyd-schip bij Algerije en de ramp met The Herald of Free Enterprise voor Zeebrugge. In Nederland werd het team onder meer ingezet bij de treinramp in Schiedam en het vliegtuigongeluk bij de Moerdijk.

• Met een grote kraan werd voorzichtig begonnen met de bergingswerkzaamheden.

Foto: GPD

Van onze redactie binnenland

AMSTERDAM – Het is een beeld als na een hevige bomaanslag in Libanon. Van beide grote flatgebouwen Kruitberg en Groeneveen zijn de zijkanten weggeslagen. Geblakerde resten zwaaien dreigend in de gure wind. Een hoge kraan trekt voorzichtig de losse stukken weg en laat ze neer. De brandlucht heeft zich verspreid over de hele Bijlmer.

En onder die stinkende, smeulende brokstukken liggen vermoedelijk de stoffelijke resten van nog ten minste honderd mensen. „De identificatie zal een zware klus worden,” erkent hoofdcommissaris drs. E. Nordholt van de Amsterdamse politie.

Macabere excursie op plaats van de ramp

Evenals veel van zijn mannen heeft hij zondagochtend nauwelijks zijn bed gezien, maar maandagochtend om half acht is hij weer paraat om een macabere excursie te leiden. Samen met brandweercommandant Ernst leidde hij de internationale pers rond op de plaats van de ramp.

De ravage rondom de plek waar de Israëlische Boeing zich in de flat boorde, is onbeschrijflijk. Met name aan de

achterkant liggen de resten van tientallen woningen slordig vermengd met verwrongen stukken metaal van het verongelukte toestel.

Nieuwsgierigen die de vorige avond nog voor zoveel overlast en verkeerschaos zorgden, zijn bijna niet meer te zien. Maar aan de beroepsma-tige nieuwsgierigheid van fotografen en cameramensen heeft de politie ook de handen vol. Er komen zelfs enkele op-

stootjes met wat duw- en trekwerk van als enkele persmensen zich verder tussen de brokstukken wagen dan de politie lief is. Per slot van rekening wordt een zorgvuldig onderzoek, juist van de resten van het vliegtuig, één van de belangrijkste taken die de politie nog te verrichten heeft. Dan is er nog de identificatie van de stoffelijke resten; de minst benijdenswaardige klus van allemaal, aldus brandweercommandant Ernst.

Daarna zit de bezichtiging van de ramp erop. Badend door het bluswater wordt iedereen weer buiten de afzetting gebracht. Een groepje brandweerlieden met rode ogen van de slaap en de rook staat te kleumen in de kille ochtendwind. De verzorging was goed. Het Leger des Heils sleepte meer koffie en broodjes aan dan ze op konden. „Maar ik wil nou wel een beetje maffen. Ik ben hier al vanaf gisteravond zeven uur,” meldt één van de mannen. Buiten herneemt het leven in de Bijlmermeer zijn normale gang. Een paar honderd meter verderop is behalve de door-dringende brandlucht, niets meer te merken van de ramp. Maar ook die zal snel verwaaien.

• Reddingswerkers bezig met een eerste inspectie van de puinhopen.

Foto: GPD

Voorzitter van internationale vliegersfederatie:

'Piloot ramptoestel handelde correct'

Van onze redactie binnenland

SCHIPHOL – De bemanning van de EL AL Jumbo had geen andere keus dan terug te keren naar Schiphol. Schiphol lag als uitwijkvluchthaven het dichtst bij en heeft alle voorzieningen voor een noodgeval. Dat de keus voor een landing op de Buitenveldertbaan viel, ligt voor de hand. Deze baan lag het dichtst bij.

Dat zegt de voorzitter van de internationale vliegersfederatie IFALPA, L. Bakker, zelf gezagvoerder bij de KLM. Bakker zag vanuit zijn woning in Breukelen het vliegtuig laag overkomen. „De Jumbo liet drie sporen na. Het was duidelijk dat het vliegtuig in nood verkeerde en via de vleugel tips kerosine dumpte om zijn gewicht te verminderen. Het

andere spoor kan van een brandende motor zijn geweest.”

Volgens Bakker heeft de bemanning, voor zover hij kan oordelen, juist gehandeld. Bij een landing op zee of in de polder teken je als bemanning je eigen doodsverlof. „Je kiest instinctief voor overleven als je nog een kans denkt te hebben.”

Bakker noemt de keus voor de Buitenveldertbaan als landingsbaan, een keus die het vliegtuig over de Bijlmermeer voerde, voor de hand liggend. „De vlieger maakte een rechterbocht om terug te keren naar Schiphol. De Buitenveldertbaan was vanuit zijn positie de dichtstbijzijnde. De gezagvoerder bepaalt hoe hij handelt. Hij kan de situatie immers het beste beoordelen. De verkeerstoren heeft hierbij een adviserende functie.”

Over de oorzaak van de ramp kan volgens Bakker alleen nog gespeculeerd worden. Hij sluit een vogelaanvaring als mogelijke oorzaak echter niet uit. „Als een grote vogel in de motor terecht komt, kunnen enkele schoepen losraken. De motor desintegreert daarop. Hetzelfde kan gebeuren als er spontaan brand ontstaat. Als de motor inderdaad ontploft is, is het heel goed mogelijk dat brokstukken de tweede motor onder de vleugel hebben geraakt, waardoor ook deze motor uitviel.”

Seconden

Omdat het vliegtuig op dat moment, enkele minuten na de start, nog vrij laag vloog, moest de gezagvoerder in luttele seconden besluiten nemen, zoals het dumpen van kerosine om het landingsgewicht te verlagen en daarop zo snel mogelijk terug te keren naar Schiphol.

Dat hij het niet heeft gehaald, komt vermoedelijk omdat de Jumbo nog laag vloog. „Hoe zwaarder het vliegtuig, hoe lager de vlieghoogte, hoe meer motoren zijn uitgevallen, des te groter de kans dat het vliegtuig niet veilig aan de grond komt.”

(ADVERTENTIE)

Klein in meters
GROOT in SERVICE
GROOTSTE collectie

20 meter in de Emmastraat, voorbij ABN-bank

GROOT AANBOD
kleurrijke
kinderbrillen

contactlenzen-
brillenspecialzaak

HOPPENBROUWERS B.V.
EMMAPLEIN 11
HEERLEN, Tel. 711984

Met onze bekende
garanties

Van onze verslaggevers

AMSTERDAM – Zachtjes huilt het jongetje aan de hand van zijn moeder de sport-hal Bijlmermeer uitlopen. Hij kijkt bang en mateloos droevig; de ogen van zijn moeder zijn gezwollen. Ze zijn de hele nacht op geweest, nadat ze uit hun flat in Kruitberg waren weggevlucht. Eerst doelloos door de Bijlmer zwalkend, daarna opgevangen in het jongerencentrum Kwakoe en vervolgens weer door naar de sporthal bij het politiebureau. De stadsbus met het opschrift 'gereserveerd' brengt ze naar een tijdelijk onderdak, ergens in de Bijlmer, naar een opvanghuis van de gemeente of naar het marine-etablisement op Kattenburg.

Woordeloos loopt het gezelschap

Buurtbewoners dolen vertwijfeld rond

naar de stadsbus die met draaiende motor wacht. De camera's van de wachtende journalisten lopen, foto's stellen klikken, een enkeling stelt een voorzichtige vraag. Maar de elende van de situatie is zo duidelijk dat woorden oneindig zinloos lijkt. Sommigen die de brandende flats Kruitberg en Groeneveen hebben kunnen ontvluchten hebben familieleden verloren, anderen zijn op zoek naar misschien verloren vrienden. In de sporthal keren verzekeringsmaatschappijen voor-schotten uit, waarvan de slachtoffers tenminste kleren en eten kunnen kopen. De onzekerheid onder de betrok-

kenen die de dag na de ramp met het vrachtvliegtuig door de Bijlmermeer lopen is martelend. „Misschien wel het ergste”, zei minister-president Lubbers die naar het rampgebied was gekomen. Zeker is dat er honderden zijn achtergebleven in de ineenge-storte, geblakerde flat. Maar niemand weet precies hoeveel, en wie. Na een dag lang zoeken hebben de hulpverleners nog maar een tiental lichamen uit de resten van beton en verwrongen metaal opgegraven.

Moeder

Er zijn zoveel onzekerheden; de

moeder van de ambtenaar op het stadsdeelraadhuis woonde in het deel van Groeneveen dat gespaard is gebleven, maar ze heeft sinds zondagavond niets meer van haar gehoord. „Misschien is ze in paniek weggevlucht en heeft ze ergens onderdak gekregen. Maar misschien is dat ook niet zo...”

In de wijde omgeving van de troosteloze Kruitberg zijn mensen op zoek naar een teken van of een boodschap over hun bekenden die in Kruitberg of Groeneveen woonden, of wie misschien in de jongerensociëteit op bezoek waren, onderin het gebouw. Elke Bijlmerflat heeft zo'n

soos beneden, waar het zeker op zondagavond druk kan zijn.

Soms barst achter een van de vele dranghekken waarmee de politie de plaats van de ramp heeft afgezet opeens iemand in huilen uit en wordt met troostende woorden door omstanders weggeleid. De politie heeft Kruitberg en Groeneveen afgegrensd met blauwe ME-bussen, ijzeren hekken en tientallen manschappen in blauw gevechtstenu. De wapenstok wordt los in de hand gedragen: na de beschamende tafelen van zondagavond, toen een tienduizendkoppige sensatiezoekende meute zich een weg naar de brandhaard baande en

wegen versperde, heeft het gezag de touwtjes aangehaald. Het straatbeeld in de Bijlmer wordt bepaald door hulpverleners. Overal Heilsoldaten, verplegers, mariniers, leden van de Stichting Speur- en Reddinghonden. En zoveel agenten, dat ze bij bosjes, in gezelschappen van zes of acht over straat lopen.

Het was bizar en eerloos, de manier waarop horden sensatiezoekers van binnen en ver buiten de stad lachend, drinkend en soms vernielend zich aan de ramp kwamen verlustigen. Maar de berichten van plunderingen worden althans in de winkelcentra Kraaiennest en Ganzenhoef niet bevestigd. „Het was maar op kleine schaal”, zegt een speelgoedwinkelier op Ganzenhoef die zegt 'wel wat gewend' te zijn.

Lubbers roemt hulpverlening

Vervolg van pagina 1

AMSTERDAM – Premier Lubbers roemde de vliegkamp 'een afschrikwekkend drama'. Hij zei dit tijdens een gezamenlijke persconferentie met collega-ministers Maij en Dales. „Het is een ramp die het hele land heeft wakker geschud”. Zowel Lubbers als Dales roemde de manier waarop hulp werd verleend. „Op al staan zij relatief machteloos”.

Het zal nog geruime tijd duren om de financiële balans kan worden gemaakt van de vliegkamp. Volgens woordvoerder E. Timmer van Dienst Verzekeringszaken van gemeente Amsterdam kunnen schade-experts het terrein pas betreden zodra het politie- en justitie-onderzoek is afgerond. Daarbovenop komt nog de schade aan de technische installaties in de flats zelf, de schade aan het metroviaduct en de terreininrichting rond de flats. Timmer schat dat de schade aan de flats en omgeving in 'de vele tientallen miljoenen gulden' zal lopen.

Uit een voorlopige reconstructie van de rampvlucht valt volgens Croon, hoofd naderingsverkeersdienst op Schiphol, op te maken dat de vlieger en de dienstdoende verkeersleider juist hebben gehandeld. Hoewel er sprake was van een normale situatie zijn de instructies voor een dergelijke noodsituatie de letter gevolgd. De vlieger had het pakweg anderhalve minuut voor crash het toestel onder controle, leek het althans voor de verkeersleiding.

Brandweer legt vijver droog

AMSTERDAM – De Amsterdamse politie en brandweer verwachtte gisteravond een belangrijke sta vooruit te kunnen zetten in de bergingswerkzaamheden op de plaats waar het El Al-vliegtuig is neergestort.

Een van de acties die werd ondernomen is het aanbrengen van een damwand in de vijver achter het flatgebouwen, om die vervolgens kunnen leegpompen. Het vermen bestaat dat naast slachtoffers en brokstukken van het vliegtuig de 'black box' met vluchtgegevens op de bodem van de vijver ligt. Bij deze pogingen om de box met de kers boven water te halen faalden

Wereld reageert geschokt

DEN HAAG – Vanuit alle delen van de wereld zijn gisteren berichten van deelnemingen met nabestaanden van de vliegkamp gekomen. De Duitse bondskanselier Kohl stuurde zijn medeleven en condoleancetelgrammen aan Nederlandse vorstin en Israëlische president Herzog. In een boodschap aan de koningin vraagt Franse president Mitterrand 'oprechte condoleances over het brengen aan de familie van slachtoffers van de ramp'. Hetzelfde schrijft hij aan Herzog.

In een telegram aan bisschop Paulus zegt paus Johannes Paulus met grote droefheid te hebben kennisgenomen van de ramp. Premier Lubbers kreeg gisteren een telegram van voorzitter Delors van de Europese Commissie waarin EG-lidstaten hun medeleven uitspreken. Ook president Venetian van Suriname betuigde zijn deelneming aan de nabestaanden.

GGD: illegalen durven zich niet te melden

AMSTERDAM – Illegalen in Nederland verblijven de familieleden van slachtoffers van de vliegtuigramp in de Bijlmermeer wantrouwen de hulpverlening. Volgens J. Fransman van de GGD Amsterdam wordt er alles aan gedaan om deze mensen alsnog te benaderen en hoeven zij niets te vrezen van de politie. Fransman zei dit gisteravond in het NOS-Journaal.

De GGD zal de komende dagen nagaan hoe deze getroffen alsnog kunnen worden bereikt, maar hij voegde er aan toe dat het niet gemakkelijk zal zijn.

„De mensen zijn bang geregistreed te worden, omdat ze denken dat de autoriteiten daar iets mee doen”, verklaart de Fransman.

Het niet melden van vermiste personen door de illegalen kan registratie van het werkelijke aantal slachtoffers bemoeilijken.

Volgens een woordvoerder van het beleidscentrum in het Amsterdamse stadhuis kunnen illegalen zich gewoon bij de instanties melden. „Er wordt niets tegen deze mensen ondernomen”.

Honderden politieagenten ingezet om publiek op afstand te houden

Rampentoerisme ramp op zich

DOOR LAURENT HEERE

UTRECHT – Het 'rampentoerisme' – de dagjesmensen die niet naar de Beekse Bergen gaan, maar er in levenden lijve bij willen zijn als er een ramp is gebeurd – is een ramp op zich voor de hulpverleners. In de Bijlmermeer moesten honderden politiemensen worden vrijgemaakt om het publiek van de ongeluksplek weg te houden. Het is een bekend verschijnsel: als er aan de ene kant van de autoweg een file is, ontstaat er vanzelf een aan de andere kant omdat men wil zien wat er aan de hand is.

Drs. C. Mittendorff, directeur van het Instituut voor Psychotrauma in Utrecht, zegt dat het voor de hulpverleners rampzalig is dat talloze mensen in de weg gaan lopen. In politie- en brandweerkring is het verschijnsel maar al te goed bekend. Mittendorff: „Toen twee jaar geleden bij Breda een kettingbotsing in de mist gebeurde, stroomde het publiek eveneens massaal toe en parkeerde de auto zelfs op de brandweerputten, zodat de brandweer niet aan bluswater kon komen. Daarop aangesproken, weigerde men ook de wagen weg te halen.”

Ook bij de Bijlmeraanval was het weer raak. De autowegen rond Amsterdam raakten verstopt door de massaal opkomende ramptoeristen. De politie moest ME'ers inschakelen om de talrijke toegangswegen tot de wijk af te sluiten. Kostbare mankracht, zeer nuttig voor de directe hulpverlening, moest daarvoor worden verspild. Een ramp voor de politie, brandweer en andere professionele hulpverleners.

Categorieën

Psycholoog Mittendorff maakt onderscheid in drie categorieën. „Mensen die in de buurt wonen, willen zien wat er aan de hand is. Ze hebben het gevoel dat het hun ook had kunnen overkomen. Dat maakt angstig en daarom willen ze precies weten wat er aan de hand is. Daarnaast is er een categorie die onmiddellijk zelf hulp wil verlenen. Vaak is het zo dat de eerste hulpverlening juist op gang komt door dit soort mensen.”

Ze willen niet machteloos toezien maar zelf de handen uit de mouwen steken. Beide groepen hebben op zich legitieme redenen om erbij te zijn”, aldus Mittendorff.

De derde groep, meestal ook de laatste, bestaat uit sensatiezoekers. „Die willen zelf vertellen dat ze erbij zijn geweest”, zegt de directeur van het Instituut voor Psychotrauma. Mittendorff waarschuwt dat die mensen zich zelf blootstellen aan aanzienlijke risico's. Als hulpverlener voor professionele hulpverleners, weet hij nu al met zekerheid dat een deel van de reddingswerkers in de Bijlmer ook een paar maanden met gezondheidsproblemen te maken krijgt.

„Mensen zien dingen die ze niet kunnen verwerken. Ernstig gewonden, stervende mensen en ravage laten een enorme indruk achter. Niet iedereen zal die indrukken kunnen verwerken en dat leidt tot gezondheidsklachten”, zegt Mittendorff. Professionele hulpverleners zoals brandweerlieden weten dat en lopen doelbewust dat risico. „Kijkers lopen precies dezelfde risico's. Niet alleen lopen ze in de weg en belemmeren ze de hulpverlening; ze brengen ook hun eigen gezondheid in gevaar”, meent Mittendorff.

Plundering

Mittendorff is niet onder de indruk van het mogelijk nieuwe randverschijnsel bij een Nederlandse ramp, plundering. „Ik heb begrepen dat er drie mensen zijn aangehouden. Het is best mogelijk dat deze 'calculerende' burgers gedacht hebben: de politie is elders volop bezig dus laten we onze slag slaan. Dat fenomeen kennen we onder meer uit Amsterdam tijdens Koningsdag en vooral uit de Verenigde Staten, waar massaal geplunderd wordt op het moment dat het elektriciteitsnet uitvalt. Maar het is ook zeer wel mogelijk dat het gewone criminelen waren die 'aan het werk' waren toen dat vliegtuig neerkwam. Dat laatste wil ik allerminst uitsluiten: in Amsterdam zijn 24 uur per dag incidenten”.

AMSTERDAM/PARAMARIBO – Hoewel het aantal en de identiteit van de slachtoffers van de vlieg-ramp in de Bijlmermeer nog geenszins vaststaan, is inmiddels wel duidelijk dat de Surinaamse gemeenschap in de Amsterdamse hoogbouwwijk het zwaarst door de ramp is getroffen. Daarnaast behoren vooral Ghaneezen, Antillianen, autochtone Nederlanders en enkele Pakistani en Kaapverdiërs tot de vermoedelijke slachtoffers.

In het crisiscentrum in het stadsdeelkantoor in Zuidoost gaat het PvdA-deelraadslid C. Warning er vanuit dat het grootste deel van de omgekomenen van Surinaamse origine is. In het crisiscentrum beschikt men momenteel over twee lijsten, een huurlerslijst van de woningbouwcorporatie Nieuw Am-

Rouw in Paramaribo en op Antillen

Surinaamse gemeenschap het zwaarst getroffen

sterdam en een bestand van het bevolkingsregister van Amsterdam.

„Als je die lijst met namen overziet, dan kun je voorzichtig tot die conclusie komen,” aldus Warning.

Of en zo ja hoeveel illegale vreemdelingen er in de getroffen appartementen woonden, kan Warning niet zeggen. „Je mag er wel van uitgaan dat er in de Bijlmermeer sprake is van illegalen maar elke aanduiding

van hun aantal vind ik er een te veel.”

Een rouwperiode van een week die door ruim veertig Surinaamse vakbonden en organisaties was afgekondigd in verband met het vliegtuigongeval in Amsterdam, is gisteren door henzelf afgelast. Leaders van de organisaties hebben dit gedaan omdat president Ronald Venetiaan weigerde een vijfjondertal demonstranten vanaf de stoep van zijn kabinet toe te spreken. De orga-

nisaties overwegen nu een totale werkneerlegging af te kondigen.

De protestmanifestatie begon gisteren met een minuut stilte voor de slachtoffers van de ramp in Amsterdam, onder wie waarschijnlijk veel Surinamers. Het protest was bedoeld om de president tot 'daadkracht' te bewegen bij het betaalbare maken van prijzen voor eerste levensbehoeften.

Op de Antillen hingen gisteren de vlaggen aan overheidsgebouwen halfstok. De vliegkamp heeft een schok en grote ongerustheid op de eilanden veroorzaakt. In de Bijlmerflats wonen veel Antillianen en hun familie en vrienden op de eilanden proberen op alle mogelijke manieren contact te zoeken om te horen of hen iets is overkomen.

AWACS ziet geen reden om vluchtschema's aan te passen

Van Goethem: rampenplan in Beek snel oefenen

Van onze verslaggevers

BEEK – De Beekse burgemeester Albert van Goethem wil zo snel mogelijk een oefening op touw zetten waarbij het rampenbestrijdingsplan vliegveld Beek in werking wordt gezet. De Limburgers die onder de vliegroutes van Maastricht Airport wonen moeten zich volgens Van Goethem, die verantwoordelijk is voor de openbare orde en veiligheid van de gemeente Beek, bewust zijn van het feit dat ook in hun woonomgeving een vliegtuig kan neerstorten.

Hij wil daarom de bevolking intensief betrekken bij zo'n oefening. „Iedereen moet zich realiseren dat zo iets ook hier kan gebeuren. Het aantal vluchten is geringer, de bebouwing is anders maar zonder te overdrijven moet dat bewustzijn er wel zijn.”

Van Goethem wil dat ook de burgers en instellingen als scholen nadenken over een rampscenario en zich – zover dat mogelijk is – inleven in zo'n situatie.

Voor een communicatieoefening is in de ogen van de burge-

meester van groot belang. Hij meent dat een rampenplan als de nood aan de man is, nooit helemaal direct uitvoerbaar. Op zo'n moment, als de diverse organisaties handelen naar het moment, is een goede onderlinge communicatie onontbeerlijk.

Al in 1986 oefende Beek met de andere vliegtuiggemeente Meerssen het intergemeentelijke rampenbestrijdingsplan voor vliegveld Beek. De communicatie tussen de diverse hulpverlenende instanties was toen verre van optimaal.

AWACS-basis

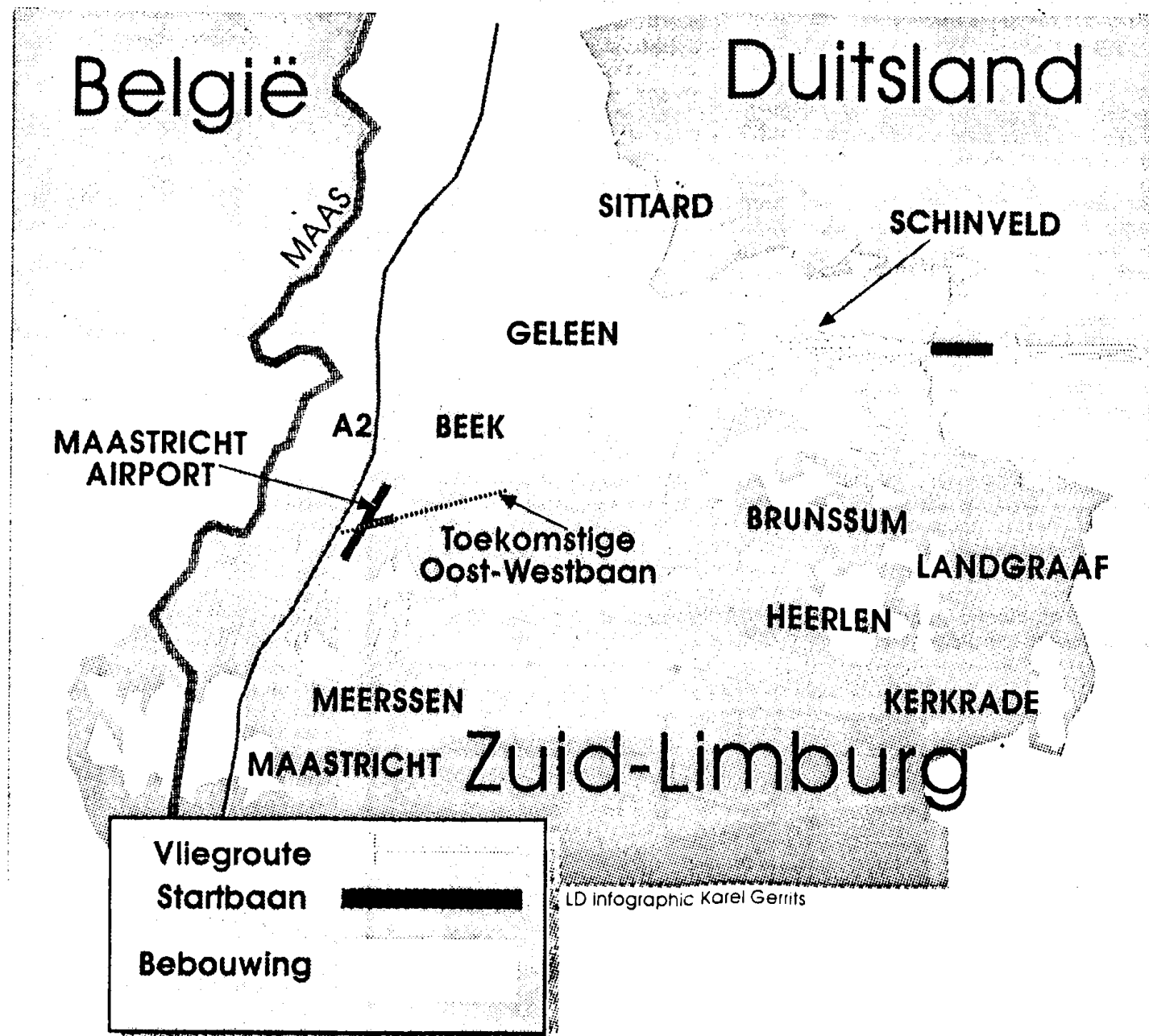
De ramp in de Bijlmermeer heeft er gisteren niet toe geleid dat bewoners van de Limburgs-Duitse grensstreek de klachtenlijn van AWACS hebben gebeld. Voorlichter Brian Niemie op de AWACS-basis in Teveren: „Zo'n ramp maakt ons niettemin extra bewust van het veiligheidsaspect op de vliegbasis. Veiligheid heeft echter nu al de hoogste aandacht. Vandaag bijvoorbeeld hebben we een zogenaamde veiligheidsdag. Dan vergaderen we over het handhaven van de veiligheid. Die bijeenkomst was

lang van tevoren gepland. Het heeft niets met de ramp te maken.”

De vliegkamp is voor de leiding van de basis in Teveren geen reden het vluchtschema aan te passen. Zondag en gisteren stegen geen AWACS-toestellen op. Dat was echter puur toeval. „Op zondag vliegen we nooit en gisteren hadden we een vrije dag.”

De ramp heeft ook de houding van critici van de AWACS-vluchten niet veranderd. „De eerstkomende AWACS-commissie moeten we eens rustig praten over het groot aantal afwijkende vliegbewegingen. Te veel AWACS-toestellen vliegen over de bebouwing van Schinveld-Zuid. Regelmatig krijg ik klachten van mensen die klagen over kerosinedampen en geluidsoverlast. Het aan de orde stellen van afwijkend vlieggedrag bij het starten doe ik echter al tien jaar.

En dat zal ik blijven doen zolang de leiding van de basis zich niet aan de afgesproken vluchtroute houdt,” zegt wethouder J. Theunissen van Onderbanken en tevens lid van de AWACS-commissie.

HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR OOSTELIJK ZUID-LIMBURG IS DE PLAATSELIJKE EN REGIONALE EDITIE VAN HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR HET GEBIED OOSTELIJK ZUID-LIMBURG. HOOFDREDACTEUR: RON BROWN. CHEF EDITIEREDACTIE: WIM DRAGSTRA. HOOFDKANTOOR: 6411 RS HEERLEN, IN DE CRAMER 37, TEL. 045-739911. SERVICEKANTOOR: 6411 NM HEERLEN, GEERSTRAAT 5, TEL. 045-717719. RAYONKANTOREN: 6461 ED KERKRADE, MARKT 42, TEL. 045-455506; 6443 CB BRUNSSUM, RUMPENERSTRAAT 81, TEL. 045-256363.

Van onze verslaggever

HEERLEN - Een telefoontje van burgemeester Elly Coenen van Nuth twee jaar geleden naar de politie stond gisteren ter discussie bij het Heerlense kantonrecht. Coenen schakelde toen ter tijd de politie in omdat zij in haar woning aan de Mesweg in Hulsberg geluidsoverlast had ondervonden van een orkest, dat twintig minuten te lang doorspeelde.

De Stichting Zeskamp Hulsberg werd ruim twee jaar na dato voor dat 'vergrip' gedagvaard. Maar penningmeester Martens en secretaris Den Hartog van de Stichting Zeskamp Hulsberg grepen de gelegenheid aan om de houding van burgemeester Coenen te laken.

Officier van justitie mr Pommer

Vijftig gulden boete voor stichting Nuth

Burgemeester stuurde politie op zeskamp af

achte de overtreding van de vergunningsvoorwaarden bewezen en eiste, rekening houdend met alle omstandigheden, een boete van honderd gulden. Kantonrechter mr Van Oppen toonde enigszins begrip voor het standpunt van de Zeskamp-stichting en hield de boete op vijf tientjes. Martens kon de handelwijze van Coenen op 26 augustus 1990 absoluut niet op prijs stellen: „Het orkest heeft die dag veel hinder

ondervonden van een stroomuitval. Daardoor is de afgesproken tijd in de vergunning met twintig minuten overschreden. Maar waarom heeft de burgemeester zich niet zelf overtuigd van de overlast? Zij had een voorbeeldfunctie kunnen geven door naar ons toe te stappen en niet meteen naar de politie.”

„Zij woont op nog geen vijftig meter afstand van het sport-

veld”, vervolgt Martens. „Een seintje aan de organisatie” was toch voldoende geweest om de muziek stop te zetten. Wij hebben toch ook geen heisa gemaakt toen twee dagen eerder uit huize Coenen vrij luide muziek klonk tegen één uur 's nachts...”

Twee maanden na het voorval werd het bestuur van de Stichting Zeskamp Hulsberg door burgemeester Coenen op het matje geroepen. Penningmeester Den Hartog: „Aan de zeskamp doen bijna alle woonkernen mee. De opbrengst komt ten goede van de Hulsbergse verenigingen. Maar als het zo moet, hoeft het voor mij niet meer.”

Burgemeester Coenen was gisteren wegens vakantie niet bereikbaar voor commentaar.

Rolduc kampt met dalend studentental

ROERMOND - Het grootseminarie Rolduc van het bisdom Roermond heeft te kampen met een dalend aantal studenten. Telde het seminarie aan het begin van het vorige studiejaar 47 studenten, onder wie vijf eerstejaars, dit jaar zijn er 36 studenten, zo meldt bisschop dr. J.M. Gijzen in het bisdomblad 'De Sleutel'. Sinds de oprichting in 1975 tot het midden van de jaren tachtig waren er elk jaar nog zeventig tot tachtig studenten.

Gijzen meent dat de daling het gevolg kan zijn van de toenemende negatieve benadering van het priesterschap. Niet alleen claimen de ongewilde pastorale werkers en werkers het priesterambt en staagt het celibaat onder kritiek, ook de onrust onder priesters en priesterkandidaten stijgt. Bovendien raken vele bisschoppen onzeker, doordat zij 'de haast desastreuze teruggang' van het priesterbestand heel duidelijk gaan ervaren.

De oprichting van het grootseminarie was in de jaren zeventig de eerste reactie in Nederland op de gang van zaken in de theologische hoges-

scholen. Deze vervangen in de jaren zestig de traditionele grootseminaries, maar lieten het pastoraat steeds meer verworden tot 'welzijnszorg', constateert Gijzen.

Het seminarie, dat van meet af aan trouw de richtlijnen van het Tweede Vaticaans Concilie volgde, had succes en leverde vele priesters af: 160 in achttien jaar, „die doorgaans nog 'goed aankwamen' in de zielzorg ook,” schrijft de bisschop.

Gijzen gaat ook in op de sanering van de opleiding die hij in 1990 doorvoerde, maar noemt de redenen van dit besluit niet. Tot deze redenen behoorde dat twee priesters kort na hun priesterwijding met het celibaat hadden gebroken en dat de vice-rector van Rolduc, dr. A.H. M.G. Lemmens, eveneens wegens schending van de celibaatsverplichting het grootseminarie had moeten verlaten.

De gang van zaken op Rolduc was mede de aanleiding voor het besluit van Gijzen om onder druk van de toenmalige pro-nuntius in Nederland, mgr. Audrys Juozas Backis, het grootste deel van zijn bevoegdheden af te staan aan de vicarissen Maessen en Punt.

Kerkrade kiest voor werk, niet voor groei

KERKRADE - Kerkrade is tevreden met het huidige inwoneraantal. De gemeenteraad koos gisteravond voor een toekomst waarin de nadruk ligt op werkgelegenheid. Cultuur komt op de tweede plaats, maar een bevolkingsgroei en een aanwas van industrieelreinen worden helemaal afgewezen.

Ook maakte de gemeenteraad gisteren haar speerpunten voor het centrum bekend: de renovatie van de Rodahal, de bouw van een nieuw gemeentekantoor en een versterking van het winkel- en huizenaanbod in het centrum. In de komende weken krijgen de inwoners van Kerkrade de gelegenheid hun mening te geven over deze plannen.

Kerkrade wil 33 miljoen investeren in het centrum, maar komt nog 4,7 miljoen tekort. Voor de genoemde speerpunten is een grote raadsmeerderheid te vinden. Onduidelijkheid bestaat nog over de muziekschool en de bibliotheek, die volgens het CDA kan verhuizen naar een oud winkelpand in de Marktstraat of Eindstraat. De PvdA en BBK zien ook kansen voor een combinatie met het nieuwe gemeentekantoor. Voor de PvdA is het afstoten van het Wijngrachttheater nog geen uitgemaakte zaak. Deze partij wil met name kijken of een gezamenlijke organisatie met de schouwburg in Heerlen het theater kan redden.

De geuite wens om zwembad d'r Pool op te doeken wordt door Groen Links en Burgerbelangen sterk in twijfel getrokken. Alle partijen willen het geplande museum het liefst laten varen, als Kerkrade zelf flink moet bijdragen in de investering en exploitatie.

Dominee De Meij Mecima komt niet naar Kerkrade

HEERLEN - De hervormde predikant ds. De Meij Mecima heeft het beroep naar Kerkrade/Schaesberg niet aangenomen. De dominee heeft gekozen voor de eveneens vacante Nederlandse hervormde gemeente van Hulst-Hontenisse in de provincie Zeeland.

De predikant kwam begin van dit jaar in het nieuws toen hij vanwege het feit dat hij homoseksueel is, geweigerd werd als predikant in Ootmarsum. Hoewel de kerkeraad hem had aangenomen, bleek naderhand toch een groot deel van de gemeentelieden daartegen te zijn. Het kwam uiteindelijk zo ver dat de kerkeraad de dominee liet weten dat hij maar beter niet kon komen.

In de hervormde gemeente De Oude Mijntreek had men graag gezien dat de predikant van Graag gezien had gekozen. „We vinden het dan ook heel jammer dat hij niet naar onze gemeente komt. Hij heeft om persoonlijke redenen voor Hulst-Hontenisse gekozen en wij feliciteren hem natuurlijk met zijn benoeming daar. Maar wij vinden het heel jammer dat hij niet komt, want we hadden graag gezien dat hij onze dominee was geworden,” zegt Ronald Kerpshoek, voorzitter van de kerkeraad van de hervormde gemeente De Oude Mijntreek. De gemeente zal een nieuwe beroepsprocedure starten, maar het kan wel geruime tijd duren volgens Kerpshoek, voordat een nieuwe geschikte kandidaat gevonden wordt.

Donderdag geding tigger Maleisia

SITTARD - De president van de Maastrichtse rechtbank behandelt aanstaande donderdag in kort geding de zaak waarin een bezoekegreking met de Sittardse huistiger Maleisia centraal staat. Anneke van Ham, de eigenaresse van het roqfider, wil niet meer dat haar ex-partner Piet Cerfontaine nog bij haar over de vloer komt. Deze wil echter eenmaal per week het beest zien.

Zie verder pagina 14
● **Huistijger kind van de rekening**

Weer uitbraak abortus bang

EPEN - Opnieuw moet in Epen een melkveebedrijf worden geruimd, omdat er de besmettelijke verwerpsziekte abortus bang is geconstateerd. Het bedrijf stond reeds enige tijd onder verdenking. Om die reden werd de bureu ontraden aan de Centrale Fokveedag in Valkenburg-Houthorn deel te nemen. Pas bij een derde onderzoek naar het virus dat verantwoordelijk is voor de besmettelijke verwerpsziekte, reageerde het enige verdachte rund positief. Om geen risico's te nemen zal deze week de hele stapel van plusminus honderd melkkoeien en kalveren worden geruimd. Het is de zeventiende uitbraak van abortus Bang dit jaar in Zuid-Nederland. Er werden tot nu toe in totaal 1.750 dieren geslacht. Vóór slachting wordt hun gebruikswaarde geschat. Het verschil tussen gebruiks- en slachtwaaarde wordt door de Gezondheidsdienst voor Dieren bijgepast. Alle rundveehouders betalen daartoe 5,75 gulden per rund per jaar. Drs. Cor Damen van de Gezondheidsdienst voor Dieren acht het niet uitgesloten dat die bijdrage moet worden verhoogd.

Bejaarde bij overval gewond

HEERLEN - Een 75-jarige Heerlense is zondagavond rond half zes beroofd van haar handtas. De vrouw werd voor de bioscoop aan de Dr. Poelsstraat overvallen door een jongeman. De buit bestond uit 125 gulden, 20 DM en ongeveer 300 Belgische francs. Het slachtoffer wilde haar tas niet afstaan aan haar belager. Ze kwam ten val toen haar berover aan de handtas begon te trekken en werd vervolgens een stuk meegesleurd. De Heerlense moest haar tas loslaten toen ze met haar hoofd tegen een houten paaltje sloeg. Door de val is de linkerbovenarm van de vrouw in de kom gebroken. Volgens een chirurg is een volledig herstel van deze gecompliceerde breuk, ondanks een operatie, vrijwel uitgesloten. Ook had de Heerlense diverse schaafwonden. De dader vluchtte na de overval in de richting van het Templesplein. Volgens de politie is de man ongeveer 20 jaar oud. Hij heeft zwart achterovergekamd haar en donkere ogen.

Snelheidscontrole op stadsautoweg

HEERLEN - De Heerlense politie controleert morgen en donderdag de maximumsnelheid op de N281, de Heerlense stadsautoweg. De toegestane snelheid is in verband met werkzaamheden verlaagd tot zeventig kilometer per uur. De stadsautoweg wordt momenteel voorzien van vluchstroken, waar die nog ontraken. De werkzaamheden duren tot het eind van deze maand.

Beloning voor gebruik glasbak

WEERT - Suzanne Kulka deponeerde gistermiddag glas in de daarvoor bestemde container aan de Nieuwe Markt in Weert, en ze ging vervolgens naar huis. De Weertse kreeg het aangeboden door wethouder René Verheggen in het kader van de actie 'Glas voor glas'. Het is een actie van 'Promotie Glasbak', een stuurgroep die bestaat uit vertegenwoordigers van handel, industrie en overheid. Wekelijks kiest de stuurgroep een gemeente uit waar een willekeurige gebruiker van de glasbak een beloning krijgt. In Weert wordt 75 procent van eenmalig gebruik glas aangeboden via de container (vorig jaar 747.000 kilo).

Inbraak in Hummelwinkel

VALKENBURG - Bij een inbraak in de speciale winkel van Hummelbeekjes aan de Valkenburgse Plenkertstraat is volgens eigenaar Jos Quax meer vernield dan gestolen. „En de beeldjes die de inbrekers hebben meegenomen, zijn waarschijnlijk ook nog beschadigd en dus waardeloos,” meent hij. De inbraak vond maandagmorgen tegen kwart over zes plaats. Er werden grote stukken trottoirband door het speciale veiligheidsglas van de etalage gegooid. De meeste van de tentoongestelde beeldjes vielen daarbij in gruzelmenten. De schade die door de verzekering wordt gedeckt ligt rond 25.000 gulden.

Corruptie-onderzoeken mogen niet worden belemmerd

Rijksrecherche zwijgt

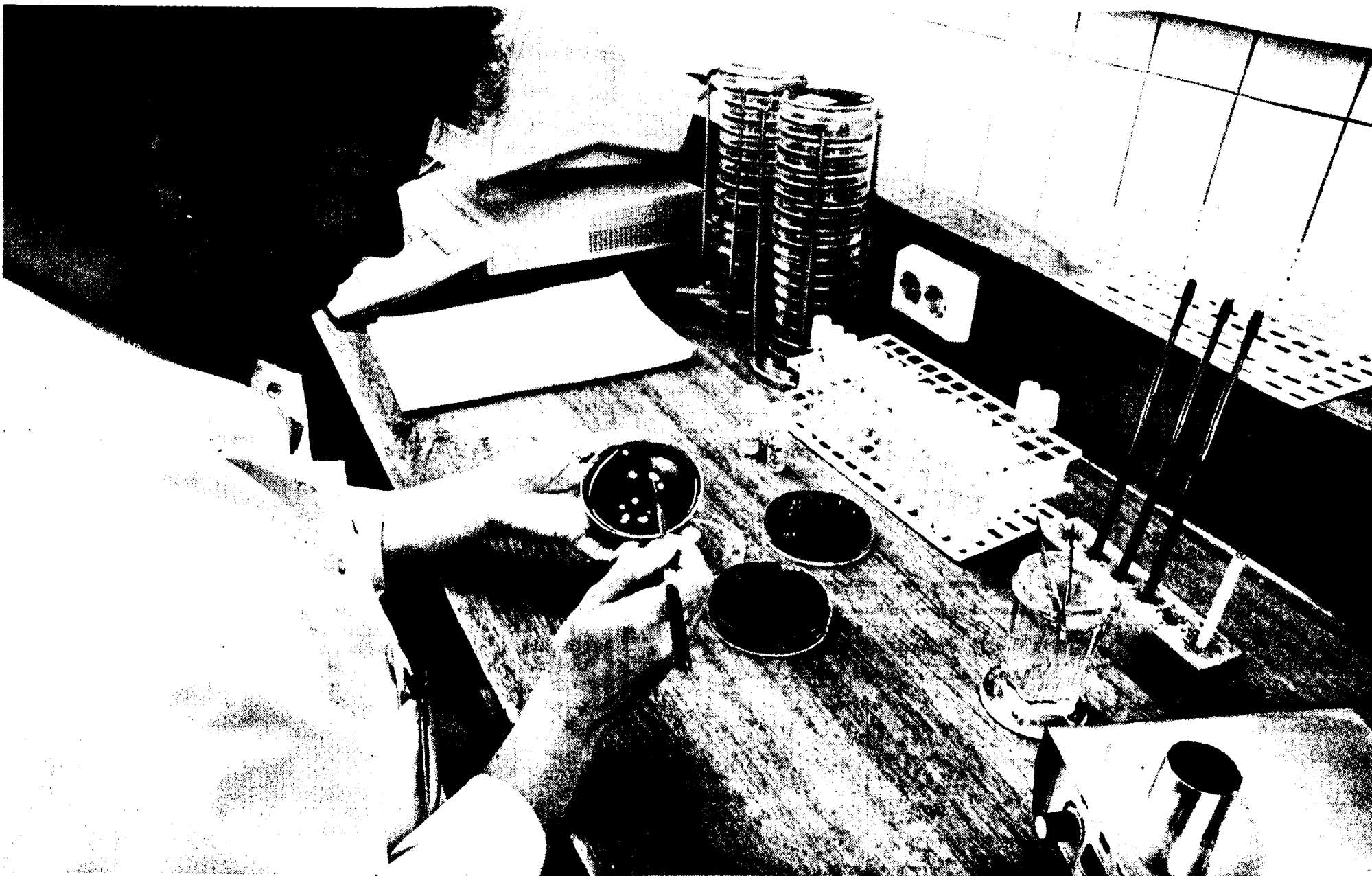
DEN BOSCH - Over oriënterende corruptieonderzoeken in Limburg en gerechtelijke vooronderzoeken worden geen mededelingen meer gedaan. Zowel over het feit dat ze worden verricht, alsmede over de resultaten die ze opleveren, zal van officiële zijde niets meer naar buiten gebracht worden. Dat heeft een woordvoerder van de Bossche procureur-generaal mr R. Gonsalves gisteren verklaard. „Het kan nou eenmaal in het belang van het onderzoek zijn, dat iemand niet weet dat er tegen hem of haar bijvoorbeeld een gerechtelijk vooronderzoek loopt”, aldus de woordvoerder.

Op 12 mei dit jaar had de procureur-generaal in zijn hoedanigheid van hoofd van de rijksrecherche verklaard dat deze dienst een 'eerste oriënterend onderzoek' in gang had gezet naar de mogelijke betrokkenheid van Limburgse ambtenaren en bestuurders bij omkoopschandalen. Aanleiding was de ontstane ophef over de Klimmense wegenbouwer J. Baars die geld zou hebben gegeven aan twee Limburgse ambtenaren die gestraft en veroordeeld zijn voor het aannemen van steekpenningen. Enkele weken geleden bevestigde de rijksrecherche dat er een 'oriënterend onderzoek' gestart werd naar een mogelijke belangenverstrengeling van twee opgestapte Landgraafse wethouders met een wegenbouwer. De laatste, met wie ze enkele dagen waren wezen vissen in Ierland, maakte deel uit van een groep aannemers die een contract had gesloten met de gemeente Landgraaf. Of het inmiddels tot een gerechtelijk vooronderzoek is gekomen in die zaak is onduidelijk. Justitie en rijksrecherche willen dat dus niet zeggen en de twee thuiszittende Landgraafse wethouders weten van niets.

Pseudo-vogelpest in Ospel en Heythuysen

OSPEL/HEYTHUYSEN - Opnieuw zijn er uitbraken van pseudo-vogelpest in Ospel en Heythuysen geconstateerd. In Ospel betreft het een opkofbedrijf met 80.000 hennen van vijftien weken; in Heythuysen een bedrijf met 25.000 slachtkuikens. Het opkofbedrijf in Ospel ligt vlak bij twee leghennenhouders die reeds eerder zijn besmet; het slachtkuikenbedrijf in Heythuysen ligt tegenover een slachtkuikenbedrijf dat vorige week moest worden geruimd. De dieren in Heythuysen werden gisteren reeds vergast en zullen vandaag worden geruimd, ofschoon het resultaat van het laboratoriumonderzoek in het Centraal Diergeneeskundig Instituut in Lelystad nog niet is afgerond. „Het ziektebeeld was zo klassiek dat een andere diagnose moet worden uitgesloten,” aldus het hoofd van de Afdeling Pluimveegezondheidszorg van de Gezondheidsdienst voor Dieren in Bostel, drs. Jan-Kees van den Wijngaard.

een dienstgeheim
is inderdaad een geheim voor de hele dienst
punaise

● Bacteriologisch analiste Tiny Rompen onderzoekt 'kweekjes' van de bacterie die opnieuw voor een besmetting op de intensive care-afdeling van het De Weverziekenhuis in Heerlen heeft gezorgd.

Foto: KLAUS TUMMERS

Intensive care ziekenhuis Heerlen opnieuw besmet

neel en de vier overige patiënten van de afdeling.

De MRSA-bacterie komt meestal voor in Zuid-Europa en is resistent tegen de meeste antibiotica. Het komt wel vaker voor dat de bacterie zich in ziekenhuizen op patiënten nestelt. De bacterie is in principe vrij onschuldig. Het gevaar is alleen dat de bacterie zich verspreidt en ook op de operatie-afdeling terecht komt. Bij (open) wonden of verzwakte patiënten kan de ziektekiem wel veel schade aanrichten.

Directeur A. Lagro van het Heerlense De Weverziekenhuis is onaangenaam verrast door het opnieuw opduiken van een bacterie op de intensive care-afdeling. Hij zegt nog geen verklaring te kunnen geven voor de tweede besmetting binnen enkele maanden.

„Na de vorige besmetting in juli hebben wij adviezen ingewonnen bij het Academisch Ziekenhuis in Utrecht. De schoonmaakprocedures zijn strikt gevolgd,” vertelt hij. De schoonmaak gebeurde met behulp van desinfecterende middelen.

Marokkaanse kinderen kwartaal niet naar school

'Doktersverklaringen te koop voor paar tientjes'

zetten overhandigde hij kantonrechter mr H. van Oppen liefst vier in het Marokkaans geschreven doktersverklaringen.

„Dat zal wel zo zijn”, was de eerste reactie van Van Oppen. „Ik ben de Marokkaanse taal niet machtig. Maar heeft u niet gewoon wat langer vakantie willen vieren in uw geboorteland? Ik

weet dat de schoolinspectie pas begint te rapporteren indien het schoolverzuim de spugaten uitloopt. Twee jaar geleden zijn uw kinderen ook geruime tijd niet naar school geweest. Ik hoor wel eens dat die doktersverklaringen in Marokko voor een paar tientjes te koop zijn.” De Marokkaan hield vol dat er sprake was van overmacht.

Officier van justitie mr F. Pommer hechtte geen waarde aan de uitleg van de man. „Indien buitenlandse kinderen nu reeds in de fout gaan door geen schoolopleiding te volgen, loopt het op latere leeftijd niet goed af. Steeds meer Marokkaanse jongeren komen met name door diefstal met justitie in aanmerking. Het wordt steeds meer een probleemgroep.” Hij eiste een geldboete van 400 gulden en vier weken voorwaardelijke gevangenisstraf.

Kantonrechter Van Oppen sprak de vader van de drie kinderen weliswaar vermanend toe, maar beperkte de boete tot 400 gulden, waarvan driekwart voorwaardelijk.

Kam Ming Wong**Bianca Tijssen**

gaan trouwen op donderdag 8 oktober om 12.00 uur in het gemeentehuis van Tilburg.

Adres van de dag: Restaurant Rasa Senang
Gemeentehoekweg 127
5062 CC Oisterwijk

Opg adres: De Jagerweg 218, 3328 AA Dordrecht

Diep bedroefd, maar dankbaar voor de liefde en zorg waarmee hij ons gedurende zijn leven heeft omringd, delen wij u mede dat heden op 71-jarige leeftijd van ons is heengegaan, voorzien van de h.h. sacramenten, mijn lieve man, onze goede en zorgzame vader, schoonvader, opa, zoon, broer, zwager, oom en neef

Bernard Tenfelde

echtgenoot van
Netta Smolders

In dankbare herinnering:
Hoensbroek: **Netta Tenfelde-Smolders**
Hoensbroek: **Ben en Rieke Tenfelde-Geerts**
Hoensbroek: **Bernard en Saskia Frans**
Hoensbroek: **Ria en Steef Bouwhuis-Tenfelde**
Antoni: **Antoni en Delfie**
Stephanie en Franklin
Familie Tenfelde
Familie Smolders

4 oktober 1992,
Weyenbergstraat 43,
6431 AK Hoensbroek

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op donderdag 8 oktober om 11.00 in de parochiekerk van het H. Hart van Jezus te Hoensbroek-Mariade, gevolgd door de begrafenis op de centrale begraafplaats aan de Randweg.

Bijeenkomst in de kerk. Overtuigd van uw medeleven, is er geen condoleren.

Woensdag a.s. om 19.00 avondwake in voornoemde kerk.

U kunt afscheid nemen in een der rouwkamers van De Universele, Hooftstraat 100 te Hoensbroek, dagelijks van 14.00 tot 15.00 uur en van 19.00 tot 20.00 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Mathieu Keulers

echtgenoot van
Anna Schouenberg

Gesterkt door het h. sacrament der zieken, overleed hij op 74-jarige leeftijd.

Gelezen: **A. Keulers-Schouenberg**

Urmond: **M. Keulers-Keulers**

Gelezen: **E. Keulers-Keulers**

Gelezen: **F. Keulers-Keulers**

Gelezen: **J. Keulers-Keulers**

Gelezen: **Nancy, Judith**

Dongen: **H. Keulers**

M. Keulers-Maassen

Stan, Mand

Familie Keulers

Familie Schouenberg

6182 CA Geleen, 5 oktober 1992

Corr.adres: Amelstraat 5

De plechtige eucharistieviering zal plaats hebben donderdag 8 oktober a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk van de H.H. Engelherwaarden te Lindenberg-Geleen, waarna aansluitend de crematie in het crematorium Nedermas, Voutershof 1 te Geleen.

Bijeenkomst in de kerk.

Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven is er geen condoleren.

Mede tot inzake van de dierbare overledene zal een avondwake worden opgedragen woensdag 7 oktober om 19.00 uur in voornoemde kerk.

De overledene is opgebaard in de rouwkamer van het Maaslandziekenhuis, Barbarastraat 1 te Geleen, alwaar gelegenheid tot bezoek dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten hebben ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Gerd Kreijen

echtgenoot van
Renée

vader van

PASCAL, GERHARD en NADINE

W. Australia, 3 oktober 1992.

Kerkade: **movr. A. Kreijen-Lorenz**

Kerkade: **Ben, Gerda, Gerard, Benita**

Kerkade: **Elisa, Ben, Doretha**

Kerkade: **Marjolijn, Jo, Gerd, Marc, Margot**

Kerkade: **Georg, Lily, Kirsten, Ben, Richard**

Kerkade: **Prins, Sophie, Bart, Dirk, Ben**

Kerkade: **Charlotte, Michael, Rens, Hardy**

Kerkade: **Marjo-Therese, Paul, Christiaan, Anneliese, Antoinette, Frits, Joppe**

Kerkade: **Marjolijn, Gerd, Hilary**

Kerkade: **W. Australia**

Op zaterdag 3 oktober a.s. zal te ziner interieer een begrafenis worden gehouden om 12.30 uur in de kerk van de Wijk, Eek, Hooftstraat 20, Kerkade.

Hélène Kneip

Een beetje.
Sterven doe je niet ineens,
maar af en toe een beetje.
En alle beetjes die je stierf,
't is vreemd, maar die vergeet je.
Het is je dikwijls zelf ontgaan,
je zegt: 'Ik ben wat moe',
maar op een keer, dan ben je
aan je laatste beetje toe ...

Hélène Kneip

* 20 juli 1963
† 3 oktober 1992

Pap
Reinette
Hub

6418 VV Heerlen,
Karmelstraat 58.

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op donderdag 8 oktober om 13.15 uur in de St.-Josephkerk te Heerlerbaan-Heerlen, waarna aansluitend de crematieplechtigheid zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Hélène is opgebaard in het uitvaartcentrum De la, Grasbroekerweg 20 te Heerlen, alwaar woensdag bezoekgelegenheid is van 18.00 tot 19.00 uur.

Wilt u, indien wij zijn vergeten u een kennisgeving te zenden, deze annonce als zodanig beschouwen.

Wij zullen je niet vergeten

Hélène Kneip

Wij wensen familie en vrienden veel sterkte toe.

George en Carolien Gervais

Anna Maria

Claessen-Collaris

weduwe van

Leonardus Johannes

Claessen

Bingelrade: **J.H. Claessen**

C.H.E. Claessen-Verheyden

Marielle

Marcel en Ingrid

Familie Claessen

Familie Collaris

Brunssum, bejaardentehuis Huize Louise

4 oktober 1992

Corr.adres: Dorpsstraat 111

6454 AB Bingelrade

De plechtige eucharistieviering zal worden gehouden op vrijdag 8 oktober om 10.30 uur in de parochiekerk H. Andreas te Heerlen, waarna de begrafenis zal volgen op het bejaardentehuis.

Gelegenheid tot schriftelijk condoleren in de kerk.

In de kapel van Huize Louise zal op donderdag 8 oktober om 18.00 uur een avondwake worden opgedragen.

Moeder ligt opgebaard in het mortuarium van Huize Louise.

Mocht u geen persoonlijke kennisgeving ontvangen, wilt u dan des te dankbaar als zodanig beschouwen.

Enige en algemene kennisgeving

Na een korte ziekte is in het Maaslandziekenhuis in Sittard gestorven onze pap en opa

Jan Hubert Klinkers

* 12-10-1918 * 03-10-1992

echtgenoot van

Mia Mostard

* 15-09-1920 * 01-03-1978

Zijn plaats blijft bij ons, in de herinnering van zijn kinderen en kleinkinderen.

Wateringen: **Mariette en Jan Vis-Klinkers**

Ref, Luc

Roermond: **Anne en Rob Strens-Klinkers**

Stevensweert: **Har en Rudy Klinkers-Maesters**

Jan, Anet

Echt: **Anet en Piet Poell-Klinkers**

Hingen-Echt: **Loonne en Paul Leete-Klinkers**

Loek, Anke, Carolien

6103 AE Pey-Echt, 3 oktober 1992

Schoolstraat 20

De uitvaartdienst wordt gehouden op donderdag 8 oktober 1992 om 11.00 uur in de parochiekerk van Pey, waarna de crematie plaatsvindt in het crematorium Nedermas, Voutershof 1 te Geleen.

Samenkomst in de kerk, waar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren vanaf 10.30 uur.

Gelegenheid tot afscheidnemen dagelijks van 18.00 tot 19.00 uur in het mortuarium Huize Sint Antonius, Garhuisstraat 3 te Echt.

Als

Als ik de dingen niet meer weet,
als ik de namen niet meer ken
en wat ik weet meesem vergeet,
zodan ik onherkenbaar ben.
Maar, hoor ik dan een oud verhaal,
dan, ja, dan weet ik het weer allemaal.

Woensdag 30 september 1992 is in de verpleegkliniek B te Heerlen, na te zijn voorzien van het h. olijf, zacht en kalm overleden

Hubertina Grond

23 wend 92 jaar.

Ben speciaal woord van dank voor de liefdevol te verpleging op Pav. 5

Heerlen, 6 oktober 1992.

T. Starmans van der Heijden

De eucharistieviering, waarna crematie, heeft in stille plechtigheid op zaterdag 3 oktober 1992 te Maasland.

Nooit klagend, nooit vragend
zijn lasten in stille dragend
zijn handen hebben voor ons gewerkt
zijn hart heeft voor ons geklopt
zijn ogen hebben ons tot het laatste gezocht

Wij allen hebben je mogen begeleiden in je laatste levensdagen. Het was een grote vreugde dit in saamhorigheid voor je te mogen doen. Je was voor mij een lieve man, een goede vader, broer, schoonbroer, oom en neef. We konden altijd op je rekenen. Wij zullen je missen.

Pierre Wijsen

echtgenoot van

Martha Nix

Hij overleed in de leeftijd van 63 jaar.

Gulpen: **Martha Wijsen-Nix**

Helma

Familie Wijsen

Familie Nix

Heerlen, 4 oktober 1992

Wesselderstraat 11

6271 BW Gulpen

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op donderdag 8 oktober a.s. om 10.30 uur in de H. Petruskerk te Gulpen, waarna aansluitend de crematieplechtigheid zal plaatsvinden in het crematorium Nedermas, Voutershof 1 te Geleen.

Samenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Rozenkransgebed, gevolgd door avondmis woensdag 7 oktober vanaf 18.45 uur in voornoemde kerk.

De dierbare overledene is opgebaard in het mortuarium van het De Weverziekenhuis te Heerlen. Bezoekdag dagelijks van 16.00-17.00 uur.

Indien u geen kennisgeving mocht ontvangen gelieve u deze annonce als zodanig te beschouwen.

Maria Catharina Pijs

weduwe van

Gerard Joseph Quaadvlieg

Brunssum: **Gerda Hoogen-Quaadvlieg**

Gerrit Hoogen

Brunssum: **Annie Ampts-Quaadvlieg**

Piet Ampts

Brunssum: **Pierre Quaadvlieg**

Trinie Quaadvlieg-Hallingae

Klaushinderen en

Schierkeinkinderen

Familie Pijs

Familie Quaadvlieg

4 oktober 1992

Dorpsstraat 18c, 6444 AL Brunssum

Gelegenheid om afscheid te nemen, dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur in het mortuarium van het St. Gregoriusziekenhuis te Brunssum.

Op woensdag om 19.00 uur in de hierna te noemen kerk.

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op vrijdag 8 oktober om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Catharina te Montfort.

Samenkomst in de kerk, waar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

De begrafenis vindt aansluitend plaats op de gemeentelijke begraafplaats aan de Markelbetherstraat.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Enige en algemene kennisgeving

Op vrijdag 2 oktober is te Heerlen overleden de heer

Matthias Joseph

Horsmann

weduwenaar van

Anna Meijer

Hij overleed, voorzien van de h.h. sacramenten der zieken, op 88-jarige leeftijd, in de verpleegkliniek. De plechtige rouwdienst wordt opgedragen op woensdag 7 oktober om 9.30 uur in de parochiekerk van de H. Gerardus Majella te Heksenberg, gevolgd door de crematie in het crematorium te Heerlen.

Heden (dinsdag) wordt de dierbare overledene bijzonder herdacht in een avondwake om 19.00 uur in voornoemde kerk; vooraf, om 18.45 uur, rozenkransgebed.

Corr.adres: J.L.G. Jeurkens, bewindv.,

Vlotstraat 15,

6417 CA Heerlen.

Trees

Embrechts-Eggen

Te harer gedachtenis viëren wij in de St.-Vincentiuskerk te Rumpen-Brunssum op zondag 11 oktober a.s. om 11.15 uur de zeswekdienst.

Brunssum, oktober 1992.

Trees

Embrechts-Eggen

Familie Embrechts-Eggen

† **Margareta Smoets**, 77 jaar, echtgenote van **Matti**

ieu Cuyper, Singelstraat Oost 2, 6107 BK Stevensweert. De plechtige eucharistieviering zal worden gehouden heden dinsdag 6 oktober om 11.00 uur in de parochiekerk van St. Stephanus te Stevensweert.

† **Maria van Daal**, 89 jaar, echtgenote van **André**

Smeets, Wilhelminalaan 6, 6042 EN Roermond. De plechtige eucharistieviering zal worden gehouden heden dinsdag 6 oktober om 14.00 uur in de noodkerk van de H. Laurentius-parochie te Maasland.

† **Elisabeth Konings**, 85 jaar, weduwe van **Jari**

Verhovens, Corr.adres: Hagendijkpark 13, 6051 GE Maasbracht. De plechtige eucharistieviering zal worden gehouden heden dinsdag 6 oktober om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Martinus te Linne.

† **Dora Bartolet**, 78 jaar, weduwe van **Maurice**

van Oe, Corr.adres: Schepens Kerensstr. 7, 6227 VZ Maasbracht. De uitvaartdienst en de begrafenis hebben in intieme kring plaatsgevonden.

Rogina Margaretha

Berken-Jansen

weduwe van

Gerhardus Henderikus Berken

Zij werd 72 jaar.

Hulsberg: **Ger en Riet Berken-Scheepers**

Maud

Eindhoven: **Frans en Thea Berken-Strech**

Esther en Nancy

Heerlen: **Kitty en John Bijmans-Berken**

Justin en Jeroen

Oudenbosch: **Glen en Ruud Hansen-Berken**

Arthur en Walter

Heerlen: **Henny en Henk Berg-Berken**

Myrthe en Maarten

Familie Jansen

Familie Berken

4 oktober 1992

Edisonstraat 251, 6412 TV Heerlen

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op donderdag oktober a.s. om 12.00 uur in de parochiekerk van de H.H. Martelars van Gorum, Sittardweg Heerlen, waarna begrafenis op de algemene begraafplaats te Heerlerheide.

Gelegenheid tot schriftelijk condoleren, achter in de kerk, van 11.45 uur.

Gelegenheid tot afscheidnemen in de rouwkamer van het Uitvaartcentrum v/h Crombach, Olieolenstraat 30, Heerlen, heden dinsdag en woensdag van 18.30 tot 19.00 uur.

Zij die overhoop geen kennisgeving mochten hebben ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Enige en algemene kennisgeving

Op 1 oktober 1992 overleed onverwacht in het De Weverziekenhuis te Heerlen, op 75-jarige leeftijd,

Jan Vos

echtgenoot van wijlen

Wies Mestrini

Familie Vos

Familie Mestrini

Heerlen, 4 oktober 1992

Op wens van de overledene heeft het afscheid in de aula van het crematorium te Heerlen in besloten kring plaatsgevonden.

Zij heeft overleden van

Herman Sijtermans

mocht ik vele blikken van deelneming ontvangen. Zij zijn mij te droef geweest en ik betuig daarvoor aan alle betrokkenen mijn hartelijke dank.

Analyse van Landbouw Economisch Instituut in Limburg

Intensieve veehouderijen moeten fors inkrimpen

„Het duurt niet lang meer,” herhaalt burgemeester W. Vossen vóór de zoveelste keer binnen enkele weken in een kort telefonisch gesprek. „Ik kan er nog niets over zeggen.

Maar het zal niet lang meer duren en dan zal ik iedereen ervan overtuigen dat ik onschuldig ben. En dat ik niets te vrezen heb. Wees nog even geduldig. Ik zal van me laten horen,” zegt de in opspraak geraakte burgemeester die op 21 juli dit jaar in alle vroegte een peloton politie-, rijksrecherche- en Fiod-ambtenaren op zijn stoep aantrof. „U wordt verdacht van het aannemen van steekpenningen en het doen van valse belastingaangifte. Wilt u even meekomen naar het bureau.”

● **Wiel Vossen** in betere tijden, pannenkoeken bakkend in het belang van de Gulpense gemeenschap.

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Binnenkort duidelijkheid over vervolging burgemeester

Proloog in affaire Vossen nadert eind

MAASTRICHT – Justitie in Limburg startte op 21 juli een gerechtelijk vooronderzoek (GVO) naar de handel en wandel van burgemeester Vossen. De Fiod deed invallen bij bedrijven in Limburg die ook zo langzamerhand duidelijkheid wensen. Omdat het hier een burgemeester betreft, wordt het onderzoek niet verricht door de politie, maar door de alom gevreesde rijksrecherche, ook wel de politie binnen de politie genoemd. En die dienst werkt liefst in het geheim en zonder ook maar iets meer bekend te maken over concrete verdenkingen. In dit geval die rondom het aannemen van steekpenningen betreft.

Datzelfde geldt trouwens ook voor de Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst (Fiod) voor wie in deze eerste acte een belangrijke rol is weggelegd omdat

de burgemeester valse belastingaangifte gedaan zou hebben. De burgemeester zelf ontkent dat. Het hoofd van de Fiod heeft daarentegen al eens in deze krant gezegd dat ze pas aan een zaak begint als een verdachte 50.000 gulden of meer voor de Staat der Nederlanden verzweigen heeft.

Het is inmiddels bijna tweeenhalve maand (inclusief een zomervakantie en onderbezetting bij Fiod en rijksrecherche) later. Justitie in Maastricht is het officiële kanaal voor de informatie in dergelijke zaken. Maar zo lang er geen duidelijkheid is over een eventuele strafrechtelijke vervolging, zegt men daar niets. Aan de tijd die justitie en rechter-commissaris mogen nemen voor een gerechtelijk vooronderzoek is geen limiet gesteld.

Hoewel burgemeester Vossen de afgelopen weken al vaker gezegd heeft, dat de ontknoping van het Raadsel van Gulpen nabij is, lijkt het er nu op dat hij inderdaad gelijk krijgt. Had hij enkele weken geleden namelijk nog niets van officiële stukken in handen, nu zegt hij te wachten op nog slechts enkele essentiële stukken uit het dossier dat justitie zijn raadsman heeft toegezonden. Mocht die procedure zijn afgewikkeld dan is naar alle waarschijnlijkheid het voorspel in deze affaire achter de rug.

Het wachten is dan óf op het eerste echte hoofdstuk dat zich in de vorm van een openbare rechtszaak gaat afspelen óf – en daar heeft Vossen zelf alle vertrouwen in – op slechts een summier verklaring van justitie dat het gerechtelijk vooronderzoek geen aanleiding heeft gegeven voor verdere strafrechtelijke vervolging.

Maar in dat laatste geval zal de met verlof zijnde burgemeester wel degelijk en met stemverheffing van zich laten horen. „Het duurt niet lang meer.”

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – Van de 2.600 intensieve veehouderijen die Midden- en Noord-Limburg momenteel telt, zal het komend decennium tien tot vijftig procent afvallen. Dat is een van de belangrijkste prognoses in een rapport dat het Landbouw Economische Instituut (LEI) in Den Haag in opdracht van Gedeputeerde Staten van Limburg heeft samengesteld ten behoeve van de herziening van het streekplan voor Midden- en Noord-Limburg.

Het rapport werd gisteren door ir. Jo Wijnands, het adjunct-hoofd van de Afdeling Structuuronderzoek van het LEI, op het Provinciehuis aan Deputé Piet Hilhorst aangeboden.

Het rapport geeft een inzicht in de economische waarde van de land- en tuinbouw in Midden- en Noord-Limburg, in de ontwikkelingen in de glastuinbouw en in de veranderingen in de intensieve veehouderij.

Beroepsbevolking

Midden- en Noord-Limburg beslaat bijna 1.500 km². Er wonen 470.000 mensen. Van de totale beroepsbevolking in Noord-Limburg werkt elf procent in de land- en tuinbouw, in Midden-Limburg acht procent. Het landelijk gemiddelde bedraagt vijf procent.

De intensieve veehouderij draagt voor een kwart bij aan de economische omvang van de land- en tuinbouw in Midden- en Noord-Limburg. Drie kwart komt voor rekening van de varkenshouderij, een kwart voor rekening van de pluimveehouderij.

Sinds 1980 steeg de produktie met 39 procent. Het aantal bedrijven daalde met 31 procent. Dat betekent een verduubeling van het aantal dieren in tien jaar tijd.

Het LEI verwacht geen verdere groei meer. Als gevolg van te nemen milieu-maatregelen zullen extra kosten moeten worden gemaakt. Deze liggen tussen 20.000 en 80.000 gulden per bedrijf. Niet alle bedrijven zullen dat kunnen opbrengen. Daarom wordt het voortbestaan van een aantal bedrijven bedreigd, zo concludeert het LEI.

Niet dramatisch

Ir. Wijnands sluit niet uit dat over tien jaar het aantal intensieve veehouderijen in Midden- en Noord-Limburg tot de helft zal zijn teruggebracht. „Dat hoeft echter niet dramatisch te zijn. Sedert 1980 daalde het aantal intensieve veehouderijen in Midden- en Noord-Limburg van 3.300 tot 2.600.” De te verwachten ontwikkeling in de intensieve veehouderij strookt met de ruimtelijke ontwikkeling die de provincie voorstaat.

De bouwstenen van het LEI-rapport zullen in het nieuwe streekplan voor Midden- en Noord-Limburg worden verwerkt. Deputé Hilhorst verwacht eind volgend jaar het voorontwerp klaar te hebben, waardoor de vaststelling omstreeks december 1994, in ieder geval tijdens de zittingsperiode van dit college, kan plaatsvinden.

● **Gouverneur Mastenbroek** overhandigt Els Bremmers (76) de Gouverneurspenning. Foto: JEROEN KUIT

Mastenbroek reikt Gouverneurspenning uit

Roerend tafereel in huis van Els en Wiel Bremmers

Van onze verslaggever

ROERMOND – Stomverbaasd moeten Els en Wiel Bremmers gistermorgen zijn geweest toen burgemeester Herman Kaiser van Roermond en wethouder Leon Frissen onverwachts aanbelden in de op maandagmorgen zo rustige Hendriklaan. „Ik kom eens even een kopje koffie drinken met mijn collega’s”, had de burgemeester doodleuk gezegd, alsof dat de gewoonste zaak van de wereld was.

Luttele minuten later was het een drukte van jewelste in het huisje van het Roermondse echtpaar. De hele familie had een dagje vrij genomen om te zien hoe Els Bremmers (76) de Gouverneurspenning van gouverneur Mastenbroek, de laatste onverwachte gast, overhandigd kreeg.

Els Bremmers zat ietwat stiltejes aan tafel; ze was een beetje overdonderd door de plotselinge aanwezigheid van al die hoge heren en de drukte in haar woonkamer. Haar zoons hadden hun videocamera's meegenomen en fotografen verdrukten zich in hoekjes om op het moment-suprême naar voren te springen. Dat moment was bijna aangebroken. De gouverneur sprak nog over bescheidenheid, onbaat-zuchtigheid, medemenselijkheid en vooral over haar kracht als stille werker in een wereld, die steeds hektischer lijkt te worden.

Echtgenoot Wiel Bremmers toverde een zakdoek uit zijn broekzak. Tranen van ontroering en emotie biggelden over zijn wangen tijdens de lovende woorden van de gouverneur. Mastenbroek graaide in de zak van zijn colbert en daar kwam de penning te voorschijn. „Ze heeft het verdorie wel verdiend,” fluisterde een vrouwtje aan de overkant van de tafel vol ontzag.

Kaiser kwam meteen na de uitreiking met een enorme bos bloemen op de proppen. Lyrisch noemde hij de gouverneur een parelvisser. „U weet dat een parelvisser er heel goed moet zoeken en diep moet duiken voordat hij zo'n mooie, glanzende parel vindt. Ik ben er heel trots op dat wij zo'n mooie parel in ons midden hebben.” Wiel Bremmers pakte een laatste traan weg en Els Bremmers zei: „Daar sta ik toch wel van versteld. Dat had ik niet verwacht. Maar, waar weten jullie dat

toch allemaal van? Dat moet toch iemand verteld hebben!”

Els Bremmers heeft tijdens de Tweede Wereldoorlog haar grootvader verzorgd, die na een langdurige ziekte in 1944 overleed. Daarna nam ze de verpleging van een zieke tante op zich, wiens dochtertje Maria (13) in het Roermondse gezin werd opgenomen. Niet Mia Bremmers, die aan de ziekte van Parkinson lijdt, kan sinds 1984 op de dagelijkse zorg van Els Bremmers rekenen en hetzelfde geldt voor weduwe Sanders uit Roermond. Els Bremmers is

voorts actief bij collectes voor het Rode Kruis en het Koningin Wilhelminafonds.

De schoonzoon van Els Bremmers: „Ze heeft ook 25 jaar in een wasserij in de Voorstad gewerkt en in al die tijd heeft ze precies 6 dagen ziek gevraagd. Ze had toen een deur op haar hoofd gekregen en kon niet werken met die wond. En vergeet vooral ook niet haar man, Wiel! Die heeft haar al die jaren door dik en dun gesteund. Hij stond hier altijd de ramen te lappen en eten te koken. Dat doet hij nu trouwens nog steeds.”

D66 wil duidelijkheid over provinciebestuur

Onjuist antwoord GS op vragen over asbest

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – Gedeputeerde Staten (GS) van Limburg hebben schriftelijke vragen van D66 over de gevaren van het schoonmaken van asbesthoudende dakbedekking verkeerd beantwoord. Dat concludeert fractievoorzitter Tjeu Kusters uit een brief die GS eind augustus naar alle gemeenten en gewesten in Limburg hebben gestuurd. D66 heeft GS in nieuwe schriftelijke vragen om opheldering gevraagd.

D66 schreef begin augustus over informatie te beschikken dat veel particulieren in Limburg hun asbesthoudende dakbedekking liever reinigen en van een verlaagd voorzien, dan nieuwe dakbedekking aanschaffen. Dat is goedkoop, maar levert gevaar op voor het milieu en de gezondheid van omwonenden.

D66 vroeg het provinciebestuur of hierover klachten binnenkwamen en of GS bereid waren het publiek door middel van een publiciteitscampagne voor de risico's van de schoonmaakactiviteiten te waarschuwen.

Op 29 september antwoordde het college, aldus Kusters, dat deze kwestie geen zaak van de provincie was. D66 beschikt echter over een al op 25 augustus verstuurd brief van GS aan de gemeentebesturen en gewesten

in Limburg waaruit het tegenoverstaande blijkt.

GS schrijven letterlijk dat er de laatste tijd bij de Regionale Inspectie voor de Milieuhygiëne meldingen binnenkomen over de vervuiling van de omgeving door asbest als gevolg van het reinigen van asbestcementen golfplaten.

De asbestvezels die daarbij vrijkomen kunnen de gezondheid van mensen schaden. „De kosten voor het verwijderen van deze asbestvervuiling kunnen oplopen tot vele tienduizenden gulden,” schrijft het college. Zowel de opdrachtgever als schoonmaakbedrijven kunnen daarvoor worden aangesproken als het reinigen op ondeskundige wijze gebeurt. Bij opzet is er zelfs sprake van een misdrijf waarop maximaal twaalf jaar gevangenisstraf staat.

De golfplaten kunnen beter worden aangeboden aan de regionale stortplaatsen, concluderen GS in de brief. Het college verzoekt de gemeentebesturen en gewesten dit alles zo spoedig mogelijk via de plaatselijke en regionale media aan het publiek bekend te maken.

„Perfect zoals GS onze vragen hebben opgepakt”, concludeert Kusters. Maar het is wel een beetje raar, zegt de D66-voorman, dat het college in de beantwoording van die vragen schrijft dat „de in het geding zijnde problematiek niet tot de provinciale taken gerekend moet worden.” Kusters: „Het maakt een wat slordige indruk. Dat moet formeel even worden rechtgezet.”

(ADVERTENTIE)
NEDERLANDSE SERIE

Vanavond 20.27 uur Ned. 1

PLANTAGE
ALLEE

Als familiebanden gaan knellen...

Nederland

DOOR ROB PETERS

MAASTRICHT – De 74-jarige grootvader uit Maastricht schreef het draaiboek voor een morsige pornofilm. De meest vnzige details van dit verhaal, zo wilde hij de rechtbank in Maastricht gisteren laten geloven, zijn echter ontsproten aan de fantasie van zijn slachtoffers. Oftewel een handvol bakvisen van nog geen zestien, waaronder zijn eigen kleindochter. Heel jonge meisjes dus die hij naakt liet poseren, veelvuldig ontuchtig betastte, en van wie hij zijn kleindochter Edith (14) op zijn 74ste verjaardag zou hebben verkracht. „Hij nam zo zijn eigen verjaardagscadeautje”, zei officier van justitie mr. P. van Hilten gisteren tijdens de behandeling van deze geruchtmakende zaak door de rechtbank. Twee jaar gevangenisstraf eiste de officier ondanks het wel heel dunne bewijs in de verkrachtigingszaak, en ondanks de hoge leeftijd en de tanende gezondheid van de bejaarde man.

Met de priemende ogen van de ouders van de meisjes, die hij maandenlang zou hebben gebruikt voor het botvieren van zijn drijfen, in de rug, bleef de

Eis van 2 jaar onder andere voor verkrachting kleindochter

Opa(74) kon niet van jonge meiden afblijven

verdachte ook gisteren ontkennen de meisjes ooit te hebben aangeraakt. „Ik wilde naaktfoto's omdat ik een tekencursus volgde. Nooit heb ik hun borsten of vagina betast. Dat is onzin en verzonnen,” hield de kleine bleke man vol. Toch ontstond er aan de hand van heel langdurige ondervragingen van vijf jonge meisjes zowel bij zedenpolitie als bij de rechter-commissaris een heel wat minder onschuldig beeld dan het maken van leuke kiekjes. „De politie vond gelukkig de naaktfoto's anders was hij ook dit onderdeel blijven ontkennen,” illustreerde mr. Van Hilten.

De praktijken van de man kwamen slechts bij toeval aan het licht. Zijn kleindochter lichtte na

drie weken te hebben gelogeerd bij opa haar ouders onder tranen in over zijn gedrag. „Ze kon het allemaal niet meer aan. Lang hebben de meisjes gezweven omdat hij hen chanteerde met de naaktfoto's. Hij dreigde die foto's aan anderen te laten zien,” aldus de officier.

De interesse van de bejaarde man voor heel jonge meisjes, zo gaf hij zelf eens aan, was het gevolg van een op seksueel gebied weinig opwindend huwelijksleven. Toen de 15-jarige buurtgenote Roxane de alleenwonende man begin 1989 regelmatig kwam opzoeken, praatte hij haar dan ook al heel snel voor zijn fotocamera. Aanvankelijk met kleren maar al heel snel in vele naaktstandjes. De fotosessies

breidden zich in de loop van de jaren uit met kleindochter Edith, in problemen met haar ouders, en soms ook met haar vriendinnetjes.

Uitvoerig verhaalden de meisjes over de tientallen „bijkomsten” met onzedelijke handelingen van een nog uiterst viriel baasje, dat wild was op billen en borsten. Hij schroomde ook niet om na een gezellige pornofilm het massage-apparaat te voorschijn te toveren in een poging de omvang van de kinderborstjes wat te vergroten. Ook was hij altijd bereid in de douche-ruimte biologie-onderwijs te geven.

De 74-jarige schudde bij het horen van 'al deze onzin' regelma-

tig het grijze hoofd en noemde zichzelf een 'slachtoffer' van de jonge meiden. Ook zijn raadsvrouw mr. Thissen zette grote vraagtekens bij de geloofwaardigheid en betrouwbaarheid van de uittalingen van de meisjes. Tot woede van de ouders van de slachtoffers, die de zaak gespannen bijwoonden, noemde zij ook een verkrachting van Edith een opgeschroefde zaak en toonde zich sceptisch ten aanzien van de verwerking van 'traumatische ervaringen' van de kleindochter.

Hoe in het gerechtelijk vooronderzoek al is geworfeld met deze zaak, mag blijken uit het feit dat de man al tweemaal in voorarrest heeft gezeten. Na zijn arrestatie eind maart liet de raadsman van de rechtbank hem begin april vrij. Het openbaar ministerie tekende vanwege de ernst van de zaak hoger beroep aan. Het hof in den Bosch bepaalde op 23 april dat de verdachte opnieuw achter de tralies moest. Zijn raadsvrouw lukte het eerst op 15 juli hem (voorlopig) weer op vrije voeten te krijgen. Ook gisteren vroeg zij de rechtbank de man, die lijdt aan een longaandoening, niet weer naar de cel te sturen.

Uitspraak 19 oktober.

Zaak omgangsregeling roofdier achter gesloten deuren

Huistijger kind van de rekening

● Anneke van Ham met haar huistijger Maleisia. Ex-vriend Piet Cerfontaine wil het beest graag zien.

Foto: JAN PAUL KUIT

viendin ook de tijger kwijt was. „In ruil voor mijn hartpillen heb ik toen de sleutels in moeten leveren.”

week was ze nog samen met Maleisia bij het Veronicaprogramma 'Berg je voor Berg' te zien.

Van Ham bestrijdt dat haar ex-partner steeds voor het dier betaald heeft. „Ik kan zelf prima voor Maleisia zorgen. Ik heb net als voor de kinderen een spaarpotje voor de tijger waar iedereen die bij mij op bezoek komt, iets doet.”

Zij wil Cerfontaine niet meer over de vloer hebben. „Al die tijd was hij bijna nooit thuis en nu beweert hij dat hij een hechte band met de tijger heeft. Volgens haar is het puur pesterij van

hem, omdat zij hem de bons heeft gegeven. In tegenstelling tot een zaak waarbij de omgangsregeling met kinderen geregeld wordt, is in deze zaak geen onafhankelijke deskundige aangewezen die bekiijkt wie de beste 'ouder' is voor de tijger.

Volgens A. Straatman, raadsvrouw van Cerfontaine is dit bij deze zaak niet aan de orde. „De rechtbank beschouwt de zaak als een familiezetting waarbij een omgangsregeling getroffen wordt. Maar wij als eisende partij klagen alleen Van Ham aan voor een onrechtmatige daad. Ze heeft namelijk haar ex-vriend

het bijzondere recht ontnomen om het roofdier te bezoeken.” Dat de zaak achter gesloten deuren afgehandeld wordt, vinden beide partijen prima. „Deze zaak is voor hen emotioneel zwaar beladen,” meent raadsman Thijsen. „Het is dan natuurlijk geen pretje als daar de hele landelijke pers bij aanwezig is.”

Hoe het ook afloopt. Cerfontaine moet en zal 'zijn' Maleisia terugzien. „Waar ze ook ter wereld met de tijger naartoe gaat. Ik zal haar altijd terugvinden.” Tot de rechtzitting heeft zijn raadsvrouw, Van Ham echter een reisverbod opgelegd.

Het lijkt een gewone echtscheidingszaak. Man en vrouw ruziën over de omgangsregeling met hun kind. Het enige verschil is dat het kind in deze zaak op vier poten loopt, een mooie gestreepte vacht heeft en niet geheel ongevaarlijk is. De president van de Maastrichtse rechtbank heeft besloten dat het kort geding om de bezoeksregeling van de Sittardse huistijger Maleisia donderdag achter gesloten deuren plaatsvindt. De rechtbank beschouwt het getouwtrek om de tijger namelijk als een familiezaak. Eigenaresse van de tijger, Anneke van Ham en haar ex-vriend Piet Cerfontaine hebben een duurzame relatie gehad, waarbij hun bijzondere huisdier een belangrijke plaats innam. Cerfontaine wil Maleisia nog graag zien. Maar Anneke wil haar ex-partner niet meer over de vloer hebben.

in het nieuws

DOOR STEP VAESSEN

SITTARD - „Het is heel normaal dat we dit als een familiekweste zien. Het is niet meer zoals vroeger dat alleen echt)paren met kinderen hiervoor in aanmerking komen.” Jacqueline Schobben, van het Maastrichtse Paleis van Justitie ziet het als volgt: „Een hond kan voor mensen een soort kind worden. Zo is het volgens mij ook met de tijger. Deze mensen hebben samen zeven jaar, 24 uur per dag voor Maleisia gezorgd.”

Het is de eerste keer dat de Maastrichtse rechtbank een uitspraak doet over de omgangsregeling van een huisdier. Schobben verwacht dan ook niet dat de rechter een precedent wil scheppen met deze zaak. „We willen natuurlijk niet dat straks iedereen de ruzie om een huisdier gaat uitvechten via de rechtbank.”

Maar volgens M. Thijssen, de raadsman van Van Ham is dit niet zomaar een zaak om een huisdier. „Een roofdier vereist een speciale behandeling die niet iedereen kan geven. Een hond is veel toegankelijker, die kan eenvoudig door een ander persoon overgenomen worden.”

De belangrijkste eis van Piet Cerfontaine is dat hij Maleisia

één keer in de week wil zien. Hij geeft te kennen dat hij zonder de tijger niet kan leven. „Ik ga er emotioneel kapot aan. Vorige week ben ik voor een programma van RTL-plus nog stiekem bij Maleisia op bezoek geweest. Toen ik over het muurtje kroop en riep 'Maleisia, schatje, hier is papa', toen gromde ze heel tevreden. Ik wil haar zo graag even knuffelen. Ze zegt zelfs 'papa' tegen mij.”

De tijger kwam zeven jaar geleden vanuit safaripark Tuddern in Duitsland bij het koppel terecht. Ze was toen nog een welpje van twaalf dagen oud dat door haar moeder was verstoten. In die tijd huilde ze volgens Cerfontaine dagen achter mekaar. „We moesten haar steeds een flesje geven, ook middelen de nacht. Zo is het een soort kind voor ons geworden.”

Anneke van Ham kreeg als enige persoon in Nederland een vergunning van het ministerie van landbouw om een tijger te mogen houden. Omdat zij door haar werk bekend was met het opvoeden van roofdieren werd voor haar een uitzondering gemaakt op de Wet Beschermde Diersoorten.

Afgelopen maand juni kwam aan haar relatie met Cerfontaine een einde en wees ze hem de deur. Dit betekende dat hij naast zijn

natuurlijk in de bestaande kerken en gelukkig kan dat ook op veel plaatsen. Maar als iemand zegt 'Ik kan in mijn eigen kerk niet terecht', dan is een roze dienst natuurlijk wel belangrijk. Maar we willen beslist niet ons eigen kerkje stichten. Het liefst zouden we zelfs onze hele organisatie willen opheffen omdat er een volledige integratie is van hetero- en homoseksuele gelovigen,” zegt Rim van der Veen, de voorzitter van CHC.

Maar zover is het nog niet. In de katholieke kerk mag je wel homofiel zijn, maar je mag geen relatie hebben. Homoseksualiteit moet gezien worden als een soort handicap waar de man of vrouw in kwestie mee moet leren leven. In fundamentalistische (strengere) protestantse kringen denkt men er net zo over, alhoewel er bewegingen zijn die meer ruimte voor homoseksualiteit willen in de kerkgemeenschap, maar dat is sporadisch. Bij de Remonstrantse Broederschap bijvoorbeeld en in de Nederlandse Hervormde kerk maakt men nog het minst - en meestal zelfs helemaal geen - ophef over iemands seksuele aardheid. Homoseksuelen mogen er gewoon predikant worden.

Maar er zijn mensen die het lidmaatschap van hun kerk hebben opgezegd omdat ze wisten dat ze niet homofiel zouden mogen zijn én gelovig. „Zolang dat gebeurt heeft een roze dienst toch zin. Is

er toch sprake van een toegevoegde waarde. De schrift wordt in zo'n dienst toch anders benaderd,” aldus Hans Akkerman, voorzitter van de jongerenorganisatie van het CHC.

Het is te merken dat tijdens de kerkdienst oprecht gebeden en met overtuiging gezongen wordt. De organist kent de liederen niet goed, maar zangers nemen de leiding over. Frans, een pastor uit de katholieke kerk, houdt de preek. Het is best vreemd dat de gelovigen aangesproken worden op hun homoseksualiteit. Wat vaak vanwege bijbelse leerstellingen zo moeizaam wordt verzwegen, wordt nu zo nadrukkelijk bij naam genoemd. „Fijn zo'n dienst, ik ben er door bemoedigd. Ik kan er weer even tegen,” zegt één van de deelnemers, na afloop bij een kop koffie. „Volgende week zondag zit ik weer in mijn eigen kerk en daar weet niemand dat ik homoseksueel ben. Daar kan ik het niet zeggen, want ze vinden dat het niet mag.”

„En daarom is het CHC nog steeds nodig,” meent Hans Akkerman. „Door ons nadrukkelijk als christelijke homo's te presenteren kun je laten zien dat christen zijn en homo samen kan gaan. Op deze manier kunnen we andere christelijke homo's die misschien enorm worstelen met die combinatie, laten zien dat het goed is.”

(De afdeling Zuid van het CHC is gevestigd in Landgraaf. Telefoon: 045-327295)

Stichting IKL lanceert sponsorproject Geulrand

WIJLRE - De Stichting Instandhouding Kleine Landschapselementen (IKL) in Limburg heeft gisteren het project Geulrand gepresenteerd. Het natuurproject bestaat onder meer uit het planten van achtduizend bomen en struiken voor hekken en graften en 800 hoogstamfruitbomen, het aanleggen van veertig poelen, het restaureren van een kalkoven voor vleermuizen en het plaatsen van 35 broedkasten voor kerkuil.

Het IKL wil op deze manier een fijnmazig netwerk van verbindingen voor flora en fauna in het Geulrandgebied realiseren. Met de uitvoering van dit project is een bedrag gemoeid van 315.000 gulden. „Milieu en natuur heeft de laatste jaren de wind mee,” zegt directeur G. Dohmen van het IKL. „Steeds meer bedrijven willen een 'groen imago'. Fraaie plannen zijn er genoeg. Maar de tegenwind komt nu van de overheid, die op alle mogelijke manieren gaat bezuinigen. Het bedrijfsleven zal dus moeten bijspelen.”

Voor het sponsorproject Geulrand is inmiddels al een bedrag binnen van circa 65.000 gulden. DSM en Brand treden op als hoofdsponsors. De officiële start van het project 'Natuur op weg-Geulrand' vindt plaats tijdens de IKL-Landschapsdoedag op zondag 18 oktober in Schin op Geul.

(ADVERTENTIE)

FACE FASHION PERFORMANCE

bioscopen

● HEERLEN

Royal: Patriot Games, dag. 18.30 en 21 uur, za en zo ook 15 uur.
Rivoli: Far and away, dag. 20.30 uur, za en zo ook 14 en 17 uur.
Maxim: Peter Pan, za, zo en wo 14 uur. Alien 3, dag. 18.30 en 21 uur, za en zo ook 15.30 uur. H5: Unlawful Entry, dag. 14.19 en 21.30 uur, za zo ook 16.15 uur.
Universal Soldier, dag. 14.15 en 21.15 uur. za zo ook 16.15 uur. California man, dag. 14.30 en 18.30 uur, za zo ook 16.30 uur. Beethoven, za en zo 14.30 en 16.30 uur, wo 14.30 uur.
Medicine man, dag. 18.30 en 21 uur, do vr ma di ook 14.30 uur. Sneeuwwitje en de zeven dwergen, za zo wo 14.30 uur, za zo ook 16.30 uur. Lethal weapon 3, dag. 18.30 uur. Basic Instinct, dag. 21 uur, do vr ma di ook 14.30 uur. Filmhuis de Spiegel: Stanno tutti bene, vr 21 uur.

● SCHAESBERG

Autokino: Lethal Weapon 3, vr t/m zo 20 uur. Basic Instinct, vr t/m zo 22.15 uur.

● KERKRADE

Wijngrachttheater: Schrei aus Stein, wo 20 uur.

● MAASTRICHT

Mabi: Patriot Games, do t/m zo 18.30 en 21.15 uur, ma t/m wo 21 uur, za zo wo ook 14.30 uur. Peter Pan, za zo en wo 14.30 uur. Alien 3, do t/m zo 18.30 en 21.15 uur, ma t/m wo 21 uur, za zo wo ook 14.30 uur. Flodder in Amerika, do t/m zo 21.15 uur, do vr zo ook 18.30 uur, za zo en wo ook 14.30 uur. The Fisher King, za 18.30 uur, ma t/m wo 21 uur. Far and away, dag. 20.30 uur, za zo wo ook 14 uur. Cine-K: The Player, dag. 21 uur. Cinema Palace: Universal Soldier, dag. 14.30 en 18.30 en 21.30 uur. Sneeuwwitje en de zeven dwergen, za zo wo 15 uur. Beethoven, za zo wo 15 uur. Basic Instinct, dag. 21 uur, do vr ma di ook 14.15 uur. The hand that rocks the cradle, dag. 18.30 uur. Lethal weapon 3, dag. 18.30 en 21.30 uur, do vr ma di ook 14.30 uur. Lumiere: De Noorderlingen, dag. 20 uur. Lola, dag. 20.30 uur. Akira, dag. 22.30 uur. La double vie de Veronique, vr za 23 uur.

● GELEEN

Roxy: Alien 3, dag. 20.30 uur. Universal soldier, dag. 20.30 uur.

● SITTARD

Forum: Patriot Games, dag. 20.30 uur. The hand that rocks the cradle, dag. 20.30 uur. Filmhuis Sittard: Europa, wo 20.30 uur.

● ECHT

Royal-MicroRoyal: Wegens kermissen gesloten.

● ROERMOND

Royal: Alien 3, dag. 20.30 uur, zo ook 14.30 uur. Royaline: The hand that rocks the cradle, do en ma t/m wo 20.30 uur, vr t/m zo 21.30 uur. Hook, vr t/m zo 19 uur, zo ook 14.30 uur. Filmhuis Roermond: Europa, do 20.30 uur.

● VENLO

Filmhuis Perron 55: Europa, do di 20.30 uur, za 20 uur.

exposities

● HEERLEN

Thermemuseum, Coriovallumstraat 9. De zilveren camera. T/m 18/10. Open di t/m vr 10-17 uur, za en zo 14-17 uur. Galerie 't Weertje, De Wever Ziekenhuis. Werk van Jos van Cauwenbergh en Greetje Notenboom. T/m 21/10.

● HOENSBROEK

Fotogalerie '68, Kasteel Hoensbroek. Foto's van Gokhan Tuzunguc. Van 10/10 t/m 22/11, open open ma t/m vr 10-12 en 13.30-17 uur, za en zo 13.30-17 uur.

● BRUNSSUM

D'r Brikke-Oave, Lindeplein 5a. Overzichtstentoonstelling van Pavel Jealouskovic. T/m 19/10, open ma t/m vr 10-12, 14-17 en 19-21 uur, zo 15-17 uur, woensdagavond gesloten.

● LANDGRAAF

Galerie Ipomal, Kerkberg 2. Werk van Sandra Hommen. Van 11/10 t/m 22/11. Open vr 17-20, za en zo 14-17 uur. Galerie Gaudi, Hereweg 83. Collages van Saskia van Dijk en keramiek van Niek Geelen. Van 18/10 t/m 22/11, open vr 16-20 uur, za en zo 13-17 uur.

● NUTH

Atelier Jac. Vinken, Stationsstraat 282. Kunst in Nuth. T/m 19/10, open di t/m vr 9-18 uur, za 9-17 uur.

● SCHIMMERT

Galerie Hof van Oensel, Haagstraat 5. Oensel. Kunst in Nuth. T/m 19/10, open do t/m 14-17 uur.

● BEEK

Gemeentehuis. Beek-Zutendaal. Kunst uit beide Limburg. T/m 30/10, open ma t/m vr 8.30-12.30, ma en do 13.30-17.30 en zo 14-17 uur.

In de organische scheikunde zijn de C en de H (koolstof en waterstof) onafscheidelijke elementen. Als de C voor christelijk staat en de H voor homofiel dan schijnen deze twee letters elkaar te bijten. De meeste kerken, de rooms-katholieke voorop, veroordelen homoseksueel gedrag. Toch zijn er in Nederland veel gelovige homoseksuelen te vinden. Ze zijn onder andere verenigd in het Christelijk Homo Contact (CHC). Een landelijke organisatie met ongeveer 250 leden. Afgelopen weekeinde hield het CHC een ontmoetingsweekeinde op camping De Bousberg in Landgraaf.

Roze kerkdienst op camping in Landgraaf

'Geloven en homo zijn sluiten elkaar niet uit'

DOOR WIM DRAGSTRA

LANDGRAAF - 't Honk, een zaaltje bij camping De Bousberg, ligt er vredig bij op deze zonnige zondag. Het is stil, in de verte beieren klokken. Binnen wordt geprobeerd het zaaltje een 'kerks' uiterlijk te geven. „Ja, van een schuilkerk,” zegt één van de CHC-leden lachend. Vooraan staat een tafel met een lessenaar, geheel in roze papier gewikkeld. Er staan vier roze kaarsen. Aan de muur achter deze 'preekstoel' hangt de regenboogvlag, symbool van de homoseksuelen, en de Nederlandse vlag. In de hoek wordt een elektrisch orgel geïnstalleerd.

Het ligt in de bedoeling dat de deelnemers aan het CHC-weekeinde een zogenaamde roze kerkdienst gaan houden; een kerkdienst van en voor homoseksuelen. Ze komen uit heel Nederland, zijn veelal lid van verschillende kerken. Katholieken, gereformeerden en hervormden, maar ook bijvoorbeeld leden van baptisten gemeenten en het Leger des Heils. In fundamentalistische kringen in bijvoorbeeld de twee laatstgenoem-

de kerken is homoseksualiteit niet geaccepteerd. Ook de katholieke kerk wijst homoseksueel gedrag af. De Vaticaanse congregatie voor de geloofsleer riep laatst de bisschoppen nog op de gelijkberechtiging van hetero- en homoseksuelen te bestrijden.

Tijdens de roze kerkdienst hoeft geen rekening gehouden te worden met al die officiële standpunten van de kerken. Dan zijn de mannen als gelijkgestemde christenen onder elkaar, een afgescheiden groep zoals zo vaak een groep gelijkgestemde gelovigen zich afscheidde van de officiële kerk.

Eén van de deelnemers, George, treedt op als leider van de dienst. Hij kondigt de liederen aan en doet ook de schriftlezing. Psalm 139 staat centraal. „Heer, die mij ziet zoals ik ben, dieper dan ik mijzelf ooit ken, kent Gij mij. Gij weet waar ik ga, Gij volgt mij waar ik zit of sta. Wat mij ten diepste houdt bewogen, het ligt alles open voor Uw ogen.” De psalm wordt ook gezongen en uit circa vijftig mannenkelen klinkt zeer bewust: „Gij hebt mij immers zelf gemaakt, mij met Uw vingers aangeraakt...mij in de moederschoot geweven en met Uw wonderen omgeven.”

Het mag duidelijk zijn. Bij deze homo's staan de C en H niet onder spanning. Zij zijn gelovige mensen, die ook uiting willen geven aan hun geloof. „Het liefst

Totale opbrengst bedraagt maximaal zes miljoen

Heerlen komt met centrumbelasting

Van onze verslaggever

HEERLEN – De gemeente Heerlen bereidt de invoering voor van een centrumbelasting. Via deze speciale 'bouwgrondbelasting' moeten ondernemers in het centrum een bijdrage leveren in de opknapbeurt van het winkelgebied. Het aandeel van de winkeliers zal maximaal zes miljoen gulden bedragen.

De gemeenteraad moet de volgende week instemmen met een zogeheten bekostigingsbesluit. Dit houdt nog niet in dat de bouwgrondbelasting er ook daadwerkelijk komt, maar het vormt er de noodzakelijke voorloop van. In dat bekostigingsbesluit geeft de gemeente aan in welke mate de aan te brengen voorzieningen door de bouwgrondbelasting worden verhaald. Concreet: de gemeente wil de ondernemers en bezitters van ander onroerend goed in het centrum voor zes miljoen gulden laten meebetalen aan de herinrichting van het winkelgebied, die ruim dertig miljoen kost. De filosofie daarachter is dat de ondernemers profiteren van die verbeteringen.

Begrenzing

Ook bepaalt de gemeente in het bekostigingsbesluit het gebied, waarbinnen de speciale 'centrumbelasting' betaald zal moeten worden. Dat gebied omvat het hele centrumplangebied; globaal tussen het station, de schouwburg, het Thermenmuseum en de Groene Boord. Ook de delen van de Valkenburgerweg, Kruisstraat, Coriovallumstraat en Putgraaf die de begrenzing daarvan vormen, worden met name genoemd. Binnen twee jaar nadat het winkelgebied is opgeknapt, moet de gemeenteraad een besluit nemen over het al dan niet instellen van de belasting. Een Duitse architect werkt momenteel stedenbouwkundige plannen uit voor het Heerlense centrum.

Loslippige stoelendief

HEERLEN – De 22-jarige dief van een stel terrasstoelen is zaterdagochtend de dupe geworden van zijn loslippigheid. Hij vertelde een voorbijganger dat hij de stoelen juist had gestolen bij een café aan het Wilhelminalplein en dat ze mooi in zijn tuin te pas kwamen. Twee surveillance-agenten-in-burger vingen de conversatie op en rekenden de man meteen in. De stoelen zijn weer terug bij de rechtmatige eigenaar.

DEN HAAG/SIMPELVELD – Het terras achter café-restaurant Grooten-Kleinen aan de Huls 5 in Simpelveld moet verdwijnen omdat het te veel geluidsoverlast voor de omwonenden veroorzaakt. Ook moet de eigenaar extra maatregelen treffen om de woningen aan de achterzijde van zijn uitspanning tegen geluidsoverlast te beschermen. Dit heeft de afdeling voor de geschillen van bestuur van de Raad van State in Den Haag bepaald. De hinderwetvergunning die het gemeentebestuur verleende aan het horecabedrijf is hiermee

Vergunning café is aangescherpt

flink aangescherpt. Lange tijd bestond ook onzekerheid over de vraag of er in het bedrijf nu wel of geen bruiloften en partijen gehouden mogen worden. De afdeling van de Raad van State heeft de hinderwetvergunning nu zo herschreven dat maximaal twaalf maal per jaar de normaal geldende geluidsnormen 'enigzins' overschreden mogen worden.

Boom tegen bungalows

● Tegenstanders van de bouw van een bungalowpark in het Landgraafse Strijthager beekdal hebben een boom geplant op de plaats waar projectontwikkelaar Meyers Beleggingen BV vorige week startte met de werkzaamheden. De Raad van State heeft het werk voorlopig stilgelegd en bepaalt over enkele weken of Meyers het werk mag hervatten.

Foto: FRANS RADE

Omroep Landgraaf

LANDGRAAF – De Landgraafse lokale tv-zender Omroep Landgraaf bericht deze week over de herbouwde sporthal Ter Waerden, de opening van huize Op de Bies door prinses Margriet, het nieuwe college van B en W en de activiteiten van Nieuwenhagenaar John Franken voor de genezing van dwarslaesies. De uitzendingen van Omroep Landgraaf beginnen om 19 uur en zijn vandaag en morgen te zien via kanaal 6 van de Landgraafse kabel. Donderdag zendt Omroep Landgraaf een registratie uit van het bezoek dat de Limburgse commissaris van de koningin Emiel Mastenbroek vorige week bracht aan de Landgraafse gemeenteraad, om te praten over de profielschets voor een nieuwe burgemeester.

Honden vergiftigd

HEERLEN/LANDGRAAF – Drie honden zijn het afgelopen weekeinde vergiftigd in Landgraaf. Dat gebeurde toen ze door hun baasjes werden uitgelaten in de buurt van de volkstuinjes bij de Rouenhofweg en de Dr. Calsstraat.

De Landgraafse politie hoorde van een dierenarts dat de laatste weken al acht dieren door vergiftiging om het leven zijn gekomen. Jaarlijks zouden in Landgraaf twintig van deze gevallen voorkomen. Ook aan de Gravenstraat in Heerlen werden twee honden het slachtoffer van waarschijnlijk een strychninevergiftiging. Een dierenarts kon tenaauwernood voorkomen dat de dieren het leen lieten. De politie tast in het duister over de daders(s) en het motief. Hondenbezitters wordt geadviseerd hun dier aan te lijnen.

Tienerswerk in Zeswegen

HEERLEN – Stichting Zymose begint vandaag met activiteiten voor Zeswegse jongeren van tien tot dertien jaar. Zymose wil door het organiseren van disco- en spelavonden een band krijgen met de tieners. Hierdoor denkt de stichting eventuele problemen van de jongeren vroegtijdig te kunnen signaleren.

Volgens jeugd- en tienerswerker Jacques Starreveld is het belangrijk om vooral met deze groep jongeren in contact te komen. „Op dit moment is er niets voor hen in de wijk. We hebben ons tot nu toe geconcentreerd op kinderen in de voorscholse leeftijd en jongeren rond de zestien jaar,” verklaart Starreveld. „We weten nu niet wie we aan moeten spreken als er bepaalde problemen zijn in de wijk.”

Uiteindelijk wil Starreveld ook thema's met de jongeren bespreken. „Als ik merk dat ze bijvoorbeeld veel met seksualiteit bezig zijn, dan organiseer ik een avond over Aids en voorbehoedsmiddelen.”

De activiteiten sluiten aan bij het project Sociale Vernieuwing dat sinds anderhalf jaar in de wijk draait. Het tienerswerk start op zes oktober met een disco-avond en danswedstrijd van 18.15 tot 19.45 uur in het jongerengedeelte van het buurthuis aan de Mijnzettaan.

Baksteen door autoruit

KERKRADE – De Kerkraadse eigenaar van een Opel Kadett zag zaterdagavond hoe iemand een baksteen door de voorruit van zijn auto gooid. Het slachtoffer kende de dader die snel de Niersprinkstraat uit vluchtte. Drie kwartier later kreeg de politie een melding binnen van een vechtpartij op de Akerstraat. De auto-eigenaar bleek de stenengooyer eigenhandig te hebben aangehouden. De 20-jarige vernielers werd ingerekend.

Collecte echtpaar zonder vergunning

HEERLEN – Een ouder echtpaar uit Heerlen kreeg gisteren van kantonrechter mr Van Oppen een boete van 50 gulden opgelegd omdat zij vorig jaar in de Silhof op de Heerlerbaan zonder vergunning hadden gecollecteerd.

Het echtpaar was in de veronderstelling dat de benodigde papieren, inclusief de vergunning, in orde waren: „Wij hebben huis-aan-huis geld en kleding ingezameld voor arme kinderen in Polen. Via een tussenpersoon zou alles op de plaats van bestemming terechtkomen”, zei de 62-jarige man. Hij sprak ook namens zijn vrouw.

De tussenpersoon verscheen plotseling ten tonele met een in het Pools geschreven brief, ondertekend door een arts. Daarin werd bevestigd dat goederen en geld naar Polen zouden gaan. De vereiste vergunning kon ook hij niet overleggen. Officier van justitie mr Pommer wilde niets weten van de Poolse brief. Hij eiste 250 gulden boete en inbeslagname van het opgehaalde geld: f 41,55. Kantonrechter Van Oppen hield de boete op 250 gulden, waarvan 200 gulden voorwaardelijk: „Ik ben van mening dat u te goeder trouw heeft gecollecteerd.”

Borreelpraat

DOOR JAN HENSELS

We hadden tijdens de afgelopen raad Onderbanken regelmatig het gevoel in de kroeg te zitten. Niet dat er alcohol geschonken werd, nee. Het kwam door de borreelpraat die verkondigd werd. Met name raadslid Boy Goossens deed de tenen krullen in de schoenen. De man is zelfs ooit wethouder geweest.

Schinveld was nog plaats, had de geachte afgevaardigde bedacht. Door het dumpen in eigen gemeente kon Onderbanken ruim een ton in eigen zak houden. Onderbanken zou zich bij overnemen van dat voorstel 'onsterfelijk belachelijk maken voor de buitenwereld,' zo schatte PvdA'er Henk Evers de situatie correct in. De raadsleden koven eieren voor hun geld. De vervuil-

pitbulletin

Let op. Goossens deed het – serieus bedoelde – voorstel vervuilde grond langs de weg Schinveld-Doenrade elders in de gemeente te dumpen. Op de voormalige stort in Jabeek of

de grond gaat nu, zoals het hoort, naar de regionale stortplaats in Landgraaf. In het uiten van boude beweringen stond Goossens helaas niet alleen. Leo Meijers had de oplos-

● Boy Goossens

● Leo Meijers

sing voor het aanpakken van het graffiti-probleem. Haal alle spuitbussen uit de handel en het probleem is opgelost. Van een aandoenlijk simplisme bijna, ware het niet dat het uit de mond van een gekozen raadslid kwam. Zeker is dat een verbod op het verkopen van auto's het aantal verkeersongevallen drastisch omlaag zal brengen...

Goossens en Meijers vonden ook nog Karel Reubsaet aan hun zijde. Die wilde een bedrijf in de regio de opdracht geven graffiti te verwijderen, zodra de ondernemer ergens gekleider op de muren ontwaarde. In ieder geval goed voor de werkgelegenheid, al die graffiti-schijters die bij schoonmaakbedrijven een baan krijgen aangeboden.

Reconstructie van oud-Brunssummer na vijftig jaar

Neerstorten bommenwerper nog steeds niet opgelost

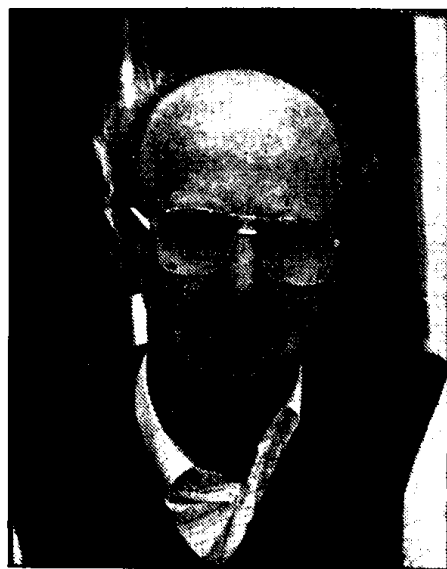
DOOR BENTI BANACH

BRUNSSUM – Jouke Sipsma is dertien jaar als zijn vader hem laat in de avond van de vijfde oktober 1942 wakker maakt. Hij sommeert hem en zijn broer naar de kelder van hun huis aan de Brunssumse Vossenstraat te gaan. Normaal mocht hij doorslapen als het bomalarm had geloeid, maar deze avond is het menen. Vader is namelijk hevig geschrokken van het 'vuurwerk boven Geleen', dat, zoals later bleek, aan 83 Geleendenaren het leven heeft gekost.

Vaders bange vermoeden wordt drie minuten voor elf bevestigd. Recht voor het huis landt een dertien meter lang brokstuk van een Britse bommenwerper. „Was dat stuk in de lucht een halve meter gedraaid, dan was het op vier huizen gevallen”, zegt Jouke Sipsma nu, vijftig jaar later.

In 1952 is de Brunssummer verhuisd naar Geleen. De Vossenstraat bestaat niet meer. Van de hele wijk Leeuwstuk waar de Vossenstraat deel van uitmaakte is niets meer over. Medio jaren zestig werden alle huizen gesloopt om plaats te maken voor Het Ambacht. Toch houdt de buurt waar hij 23 jaar van zijn leven heeft doorgebracht hem nog steeds bezig.

Sipsma begon feiten, anecdotes, illustraties te verzamelen over

● Jouke Sipsma: „Ik heb veel ongeloofwaardigs gehoord.” Foto: PETER ROOZEN

Leeuwstuk. Spoedig ontdekte hij dat de neergestorte bommenwerper het spannendste en belangrijkste feit uit de geschiedenis van de wijk was. En dus richtte hij zijn vorschwerk op die ene vraag: wat is er exact gebeurd op de avond van 5 oktober 1942?, gisteren precies vijftig jaar geleden.

Een van de eerste feiten die Sipsma op het spoor kwam was die van de zevenkoppige bemanning die op de bewuste avond de dood vond. „Ik las ergens dat die zeven mannen in Nijmegen begraven lagen. Ik ben bij hun graf gaan kijken en toen ik daar geweest was, wilde ik er alles over

weten. Een obsessie wil ik het niet noemen, ik was hevig geïnteresseerd”, zegt de oud-brandweerman bij DSM.

Na drieëneenhalf jaar intensief speurwerk heeft hij met een bewoonderswaardige nauwkeurigheid kunnen reconstrueren wat zich voorafgaand aan die avond heeft afgespeeld. Ook over wat er na 5 oktober 1942 is gebeurd kan Sipsma uitgebreid vertellen. Een vraag is echter onopgelost gebleven: waarom toch is die bommenwerper neergestort?

Hij weet dat de bommenwerper, een Avro Lancaster R5701, die avond opstijgt om samen met 256 andere gevechtsvliegtuigen bommen te lossen boven Aken. Voor hen uit vliegen enkele Pathfinderers die met lichtkogels de doelen moeten markeren. Door het slechte weer die dag kunnen deze voorgangers hun doel niet goed vinden en belanden de lichtkogels in Geleen. Even later gevolgd door een zee van bommen die in Geleen een vreselijk bloedbad aanricht. Maar de Avro Lancaster en enkele andere bommenwerpers vliegen verder richting Brunssum. Om 22.57 uur wordt boven Leeuwstuk een grote vuurbol waargenomen. De Avro Lancaster ontloft en de wrakstukken komen in de hele wijk terecht.

De bemanning van het Britse vliegtuig wordt later teruggevonden. Geen van hen kan het na-

vertellen, zodat het gissen blijft naar de oorzaak. Sipsma: „Er is een aantal mogelijke oorzaken. Het vliegtuig kan in botsing zijn gekomen met een van de Duitse jagers, die die avond ook in de lucht waren. Maar er zijn helemaal geen brokstukken van een Duits toestel gevonden. Het kan ook neergeschoten zijn door de Duitsers, maar dat hebben de Duitsers niet geclaimd.” Dat laatste deden de Duitsers maar al te graag, want aan ieder neergedaald vijandig toestel zat een eremedaal verbonden.

Ooggetuige

Jouke Sipsma heeft legio ooggetuigen gesproken, mensen die nu worden gehinderd door hun hoge leeftijd en door een herinnering die in vijftig jaar behoorlijk vertroebeld kan zijn. „Ik heb veel ongeloofwaardige verhalen gehoord. Zo heeft iemand mensen uit het vliegtuig zien springen, een ander heeft brokstukken met een hakenkruis erop gezien, weer een ander heeft dertien doden geteld. Alleen de heer Hendriks van de luchtbescherming was na al die jaren nog bij zijn positieven. Verder heb ik alleen van officiële documenten gebruik gemaakt.”

Sipsma plaatste advertenties in Britse bladen, deed oproepen via radio en televisie, kwam in contact met de weduwe van de gezagvoerder en kreeg via iemand die 'vijf minuten bij hem vandaan woont' exemplaren van de

● De zevenkoppige bemanning van de Avro Lancaster op 4 oktober 1942.

pamfletten die de Britse bommenwerper bij zich had. Bij elke Bombe, denk daran: dieser Krieg fing Hitler an. Hij werd de bezitter van een schat aan informatie, waarvan de gedetailleerdheid ontzag inboezemt.

Jouke Sipsma heeft inmiddels

stapels verhalen en illustraties over Leeuwstuk en de explosie. Binnenkort gaat hij met een uitgeverij rond de tafel zitten. Maar ook na dat gesprek zullen hij en vele Brunssummers blijven zitten met de vraag waarom de Avro Lancaster vijftig jaar geleden is neergestort.

eXit-in-G

● Landgraaf, toch al niet arm aan muziekgezelschappen, heeft er een nieuwe loot aan de stam bij. Het repertoire van het in april opgerichte, gemengde koor gaat onder meer zeventiende eeuwse liedzang, negentiende eeuwse opera- en operettefragmenten, musical en popbewerkingen omvatten, juicht een persbericht. Het al vijftig leden omvattende koor presenteert zich zaterdagmorgen om elf uur in De Brandpoort aan de Hoogstraat in Landgraaf. Tot zover niets aan de hand. Alleen de naam heeft ons verbaasd: X-in-G, spreek uit: ik zing. Was er in Landgraaf niet al iets met die naam? Bijna ja: Exit-in-G, de concertruimte van de Oefenbunker. Ook muziek, maar een geheel ander repertoire. Leuk initiatief hoor, zo'n koor. Maar om verwarring te vermijden lijkt een andere naam toch handiger. En origineler dan simpel jatwerk.

Romeinen

● Achter de Templespleinkerk in Heerlen is de Reformatorische Gemeenschap bezig met nieuwbouw. Dat voorloopt voorspoedig, zeer voorspoedig zelfs. Al 18 vrachtwagens met maar liefst 22 ton aarde zijn al uit de grond gehaald. Daarbij zaten ook Romeinse resten. Opvallend? Nou nee, want Coriovalum was vroeger een kruispunt van Romeinse wegen. Het Thermenmuseum ligt niet voor niets vlak bij het Templesplein, waar vroeger een heuse Romeinse 'heirweg' liep. Kortom, de gravers vonden de afgelopen weken scherven van tweeduizend jaar oude dakpannen en de bodems van drie waterputten. Die werden nog even onderzocht door een medewerker van het Thermenmuseum. Inmiddels zijn de fundamente van het nieuwe gebouw alweer over het Heerlense verleden heen gebouwd.

Synagoge

● Heerlens verleden, dat wordt ook gevormd door de befaamde synagoge aan de Stationsstraat. Een apotheker heeft dat ding een tijd geleden gekocht van de Joodse gemeenschap. Nu bouwt hij ervoor een nieuwe winkel. De synagoge, die zo'n tien meter van de straat af ligt, is daarom tijdelijk duidelijk zichtbaar. Nog even en het kerkje verdwijnt weer: onzichtbaar en ontoegankelijk. Doodzonde.

Park

● Een mens heeft af en toe rust nodig in deze hectische tijden. Rust en stilte. Die twee dingen vindt je meestal in een – het woord zegt het al – rustige omgeving, zoals bijvoorbeeld een bos of een mooi park. Zo is een wandeling over de Brunssummerheide een ware verademing na een drukke werkdag. De Groene Long in Kerkrade lokt veel mensen om dezelfde reden.

Park (2)

● Ook Voerendaal heeft zo'n heerlijk, rustig plekje. Midden in het centrum van die fraaie plaats ligt een visvijver. Rond die waterpartij ligt een parkachtig gebied met flink veel bomen, wuivend riet en kwakende eendjes. Wie zijn ogen sluit, kan het water al bijna horen kabbelen!

Park (3)

● Maar de schijn bedriegt. Het anders inderdaad zo vredige plekje is in opspraak. Veel inwoners van de gemeente klagen steen en been over fietsende en brommende jeugd, die de rust in het voetgangersdomein danig verstoort. Eeuwig zonde, natuurlijk, want die plekjes liggen tegenwoordig niet meer voor het oprapen. Maar dat merk je pas als je aan rust toe bent...

Spreuk

● Natuurlijk is het leuk om zo af en toe een (leuke) spreuk in een tekst te gebruiken. Een geveleugelde uitspraak – we kennen er allemaal wel een paar – doet het altijd goed. Als zo'n term tenminste ook goed geschreven wordt. In een brief van de Politieke Groepering Ransdaal is een klein tikfoutje geslopen. „Not but to laest” kennen we ter redactie nog niet. Last but not least, dat is andere koeke.

Fortunadoelman: 'Uithuilen en opnieuw beginnen'

Het verdriet van Hesp

DOOR HANS STRAUS

SITTARD – Bij Fortuna zijn ze dik tevreden over hem. Ruud Hesp heeft ook voor zijn eigen gevoel beter dan vorig seizoen. Toch heeft de Sittardse sluitpost al negentien tegentreffers moeten incasseren en is zijn club met maar één punt uit zeven duels hekkesluis in de eredivisie. Ook afgelopen week was het weer raak toen Fortuna bij FC Utrecht met 4-0 het schip inging. „De week daarvoor kreeg ik er bij Vitesse vijf om en n oren,” verzucht Hesp. Het verdriet van een doelman.

Dat het huidige Fortuna, met zo'n zes basisspelers (Szalma, Driessen, Mordang, Usta, Janssen en De Jong) in de ziekenboeg, in Nieuw Galgwaard niet kon winnen van FC Utrecht, was voor Hesp geen probleem. De manier waarop het verlies tot stand kwam, wel. „We gaven de doelpunten wel erg gemakkelijk weg. We wisten dat we fysiek te kort kwamen, maar dan moet je op zijn minst met strijd je tekortkomingen goed maken. En dat mankeerde er bij ons wel eens aan.”

Verschil

Moedeloos wordt Hesp echter niet van de slechte prestaties van zijn club. Een vergelijking met vorig seizoen – toen trainer Han Berger werd ontslagen met nota bene meer punten uit evenveel duels dan Chris Dekker er nu heeft – gaat wat hem betreft dan ook mank. „We speelden toen slechter met veel betere spelers. Dat is het verschil denk ik. We kunnen met deze jonge groep nu eenmaal niet spelers als Huub Driessen en Anton Janssen vervangen. De jongeren werken hard,

maar laten zich afbluffen en komen fysiek te kort. Dat is geen verwijt, maar een constatering.”

Alle ogen bij Fortuna zijn dus nu gericht op de geblesseerden. Die komen langzaam maar zeker terug. Szalma, De Jong en Mordang spelen morgen alweer met het tweede team mee en ook Driessen en Janssen trainen weer. Aanvoerder Maessen is er over twee weken (zaterdag 17 oktober) tegen Dordrecht '90 na een schorsing ook weer bij.

Vertrouwen

„Dat geeft toch vertrouwen voor de toekomst. Met die jongens erbij kunnen we weer opnieuw beginnen. Ik ben er dan ook heilig van overtuigd dat wij niet degraderen. Aan zo veel pech moet een einde komen. We hebben nog niet één keer in de ideale opstelling kunnen spelen. En vooral jongens als Szalma, Mordang, Maessen en Usta zijn spelers die hard in kunnen grijpen en ervaring hebben.”

Hesp hoopt dat als de routiniers weer fit zijn, de jongere jongens zich aan hen kunnen optrekken. „Voor verdedigers als Pernot en Vergoossen die nu bang zijn om fouten te maken, is het heel anders voetballen met sterke backs en eventueel een grote, ervaren voorstopper erbij. Of die er komt is een zaak voor het bestuur. Maar ook zonder versterking heb ik het vertrouwen dat we terrein gaan goedmaken. Wat dat betreft komen die twee weken rust als geroepen. De geblesseerden kunnen dan terugkomen, zodat we tegen Dordrecht voor eigen publiek wat recht kunnen zetten.”

• Ruud Hesp zoekt het hogerop. De Fortuna-doelman ziet zijn club nog wel klimmen op de ranglijst.

Foto: ERMINDO ARMINO

Gullit meldt zich weer af

DEN HAAG – Ruud Gullit zal ook voor de WK-kwalificatiewedstrijd tegen Polen, volgende week woensdag in Rotterdam, ontbreken in de Oranje-selectie.

Gisteren meldde de vedette van AC Milan zich formeel bij bondscoach Dick Advocaat af. Gullit had vorige maand

om persoonlijke redenen al voor de interland in en tegen Noorwegen (2-1) bedankt.

Advocaat hoopt voor de kwalificatiewedstrijd in en tegen Turkije over twee maanden wel over Gullit te beschikken. Vandaag maakt de opvolger van Rinus Michels de selectie voor het duel met Polen bekend.

Celstraf geëist tegen Leo van Veen

RKC-voorzitter veroordeeld

Van onze sportredactie

DEN BOSCH – RKC-voorzitter Jenne Harder is gisteren veroordeeld tot zes maanden voorwaardelijke gevangenisstraf en een geldboete van 50.000 gulden. De Bosche rechtbank achtte bewezen dat Harder zich heeft schuldig gemaakt aan valsheid in geschrifte en het 'feitelijk leidinggeven' aan een omvangrijke fraude bij de Waalwijkse club. Op de derde en laatste dag van de zaak-RKC werden onvoorwaardelijke gevangenisstraffen geëist tegen trainer Leo van Veen en oudvoorzitter Van Dinther. Beiden kunnen overigens, wat de officier van justitie betreft, kiezen voor een alternatieve werkstraf.

De coach werden drie zaken ten laste gelegd: het bezitten van een geheime spaarrekening in Zwitserland en het verzwaren van inkomsten uit zijn werk bij RKC, zowel van de club zelf als van derden. Van Veen werd met name kwalijk genomen, dat hij al weer fraudeerde, terwijl hij nog een proeftijd had lopen uit een eerdere zwart-geld affaire, bij FC Utrecht.

Officier van justitie mr. Pieters had berekend, dat Van Veen de belastingdienst voor in totaal 150.000 gulden heeft benadeeld. Inmiddels heeft de voetbaltrainer het grootste gedeelte van dat bedrag alsnog betaald en wordt de resterende schuld nog ingelost.

Tegen Van Veen werd acht maanden gevangenisstraf geëist, waarvan vier maanden voorwaardelijk, en een boete van 40.000 gulden. Het onvoorwaardelijke deel van de celstraf kan Van Veen verruilen voor 150 uur alternatieve werkstraf.

Oudvoorzitter Han van Dinther moet volgens Pieters drie maanden onvoorwaardelijke gevangenisstraf krijgen of een werkstraf van 120 uur. De ex-doelman heeft, net als opvolger-voorzitter Harder, valsheid in geschrifte gepleegd en leiding gegeven aan de fraude bij RKC

die de gemeenschap 1,2 miljoen gulden kostte.

Niet voor het eerst werd gisteren de discussie gevoerd of het frauderen binnen of buiten de club plaatsgreep. Van Dinther gaf het zwart-geld circuit overigens wel toe. „Ik wist dat dat circuit bestond, zoals het een publiek geheim is dat die circuits overal in de voetbalwereld bestaan.”

Fortuna praat met Samuel

SITTARD – Manager Jacques Opgenoord heeft gisteravond tijdens een sponsorbijeenkomst van Fortuna bekend gemaakt dat de club opnieuw in zee wil met verdediger Randy Samuel. De Canadees is alsnog akkoord gegaan met de verlaagde aanbidding van de Sittardse club en wil in principe weer in de Baandert spelen. Probleem is echter dat Samuel van 18 oktober tot en met 6 december niet beschikbaar is voor Fortuna vanwege interlandverplichtingen met het Canadees elftal. „Pas als we weten of de Canadees bond Samuel vrij wil geven, nemen we een definitieve beslissing rond Samuel”, aldus Opgenoord.

• **VOETBAL** – De vooravond geplande competitiewedstrijd tussen de reserveteams van MVV en RKC is op zoek van de Waalwijkse vereniging tot nader order uitgesteld.

Brikske zonder puntverlies

BRUNSSUM – In de eerste divisie C van de landelijke zaalvoetbalcompetitie blijven 't Brikske en Meyers het uitstekend doen. Beide teams blijven de ranglijst aanvoeren. 't Brikske klopte Molier (6-3), terwijl Meyers het nog ongeslagen Multicoopy in Tilburg in eigen hal verraste, 4-7.

't Brikske had meer moeite met zijn opponent Molier dan de uitslag doet vermoeden. Beide teams gaven elkaar weinig toe. Tien minuten voor tijd ging de Molierkeeper twee maal op rij in de fout bij schoten van Sief Winkens en Lex Boerema. Dat betekende de genadeklap voor de gasten: van 3-3 naar 5-3.

In de tweede divisie maakten de leiders Fermonia Boys en VTV Vaals geen fouten. Beide wonnen en blijven zonder puntverlies op kop. FC Brunssum haakte af na verlies bij BW Filmclub: 3-2.

Eerste divisie C:
• **Brikske-Molier** 6-3 (2-2) - Austerman 0-1, Boerema 1-1, Winkens 2-1, Koppa 2-2, Winkens 3-2, Koppa 3-3, Winkens 4-3, Boerema 5-3, Offergeld 6-3.
• **DC H. Anders-Shoebij** 2-4 (1-4) - Langenhuyzen 0-1, Ritzen 1-1, de Bever 1-2, 1-3 en 1-4, Rapati 2-4.
• **Multicoopy-H. Meyers** 4-7 (1-4) - Jennen 0-1, Geurts 0-2, Jennen 0-3, v. Oyen 1-3, Jennen 1-4, Janssen 2-4, Sijbrechts 3-4, Lenssen 3-5, Laeven 3-6 en 3-7, v. Zelst 4-7.
• **De stand:** 1. 't Brikske 3-6 (18-6), 2. H. Meyers 3-5 (18-11), 3. Shoebij 3-5 (2-2), 4. Multicoopy 3-4 (11-9), 5. Dousberg 3-3 (9-7), 6. Sport Petu 2-2 (7-7), 7. DC H. Anders 3-2 (5-14), 8. Tongelre 2-1 (5-8), 9. Bouwfonds 1-0 (0-7), 10. FCD Roermond 2-0 (7-11), 11. Molier 2-0 (5-9), 12. Cosmos 2-0 (2-7).

Tweede divisie F:
• **Postert-Fermonia Boys** 2-3 (0-1), Laumen 1-1, Venn-Gulpen 8-5, De Keigel-Stap in 5-2, ODV Verna-Egor 5-1, Quadvlieg 2-Sport M. 2-8.
• **Hoofdklasse zuid:** Meetpoint-Sportclub 7-1, SB v.d. Venn-Gulpen 8-5, De Keigel-Stap in 5-2, ODV Verna-Egor 5-1, Quadvlieg 2-Sport M. 2-8.
• **Hoofdklasse noord:** FCD Roermond 2-Spee 2-4, Wittenhorst-Veronica 2-2, 't Huikske-Altweerterheide 1-1, 't Kestjote-FCD Roermond 2-2.

• Diego Bilardo heeft volgens trainer Bilardo van Sevilla nog ambities om terug te keren in het Argentijns elftal.

Foto: EPA

Leeds United eist thuisduel

BERN/LONDEN – Het bestuur van Leeds United heeft in een fax aan de Europese Voetbal Unie (Uefa) geëist, dat de beslissingswedstrijd tegen VfB Stuttgart in het eigen stadion aan Elland Road moet worden gespeeld. De tuchtkommissie van de Uefa bepaalde zaterdag dat het duel om een plaats in de tweede ronde van het toernooi om de Europese beker voor landskampioenen op neutraal terrein moet plaatsvinden.

Het bestuur van Leeds United liet de Uefa in de fax tevens weten eerst antwoord te willen hebben op de eis op eigen veld te spelen alvorens hoger beroep aan te tekenen. De Engelsen, en de Duitsers, hebben daartoe nog tot vandaag, middernacht, de gelegenheid.

In een reactie op de fax stelde het secretariaat van de Uefa niet in te kunnen gaan op de eis van Leeds

United. „Wij kunnen hierover geen beslissing nemen”, aldus het antwoord. „Als Leeds niet akkoord kan gaan met het spelen op neutraal terrein moet de club beroep aantekenen.” De Engelsen, en de Duitsers, hebben daartoe nog tot vandaag, middernacht, de gelegenheid.

De tuchtkommissie van de Uefa wijzigde de uitslag van de return in Leeds in 3-0 voor de Engelsen (in

plaats van 4-1) omdat VfB Stuttgart in strijd met de regels de laatste zeven minuten met vier buitenlanders speelde. Stuttgart had het eerste duel eveneens met 3-0 gewonnen, zodat een derde wedstrijd noodzakelijk werd. Als mogelijke neutrale steden worden Rotterdam, Bern, Basel en Copenhagen genoemd. Als datum komende zaterdag of zondag, als Stuttgart en Leeds United niet voor de competitie hoeven te spelen. Leeds moet echter wel twee Engelse internationals (Baty en Dorigo) en één Schotse international (McAllister) afstaan voor kwalificatiewedstrijden in het toernooi om de wereldtitel.

Ex-bondscoach sluit rentree in Argentijns team niet uit

Bilardo gelooft nog steeds in Maradona

SEVILLA – Een dag na de terugkeer van Diego Maradona in het voetbal heeft zijn coach Carlos Bilardo verklaard dat de Argentijnse ster binnenkort weer international zal zijn. „Ik weet zeker”, verklaarde de eveneens uit Argentinië afkomstige trainer, „dat zijn ambities nog verder gaan dan alleen Sevilla. Maradona wil over twee jaar bij de wereldtitelstrijd in de Verenigde Staten weer schitteren.” Maradona kwam na een schorsing wegens gebruik van cocaïne bijna achttien maanden niet officieel in actie. Vorige week maakte hij zijn rentree bij Sevilla, dat hem na moeizame onderhandelingen overnam van Napoli, in een oefenwedstrijd tegen Bayern München. Het afgelopen weekende speelde Maradona mee in de competitie tegen Bilbao. Halverwege de tweede helft verliet hij geblesseerd het veld. Zonder Maradona gaf Sevilla in de slotfase de 1-0 voorsprong uit handen en verloor met 1-2.

Met Maradona hoopt Sevilla voor het eerst sinds ruim veertig jaar weer iets te winnen. In 1948 veroverde de club de Spaanse beker. Daarna waren er geen grote successen meer.

Bilardo verwacht echter niet dat daar op korte termijn verandering in zal komen. „Daarvoor zijn de spelers nog te jong. De gemiddelde leeftijd ligt maar net boven de twintig jaar. Bovendien is de balans in de selectie zoek. Ik beschik vrijwel uitsluitend over aanvallers. De rechtsback is eigenlijk een vleugelspits.”

De coach denkt wel dat Maradona veel aan Sevilla zal toevoegen. „Hij is nog steeds de beste van de wereld. Ik ben ervan overtuigd dat hij nog drie jaar op topniveau meekant. Maradona zal iedereen willen laten zien dat hij nog niet is afgeschreven. Eén van zijn doelen is over twee jaar bij de wereldtitelstrijd met Argentinië een hoofdrol te spelen.”

Bilardo heeft ervaring in winnen met Maradona. In 1986 veroverde het tweetal met Argentinië de wereldtitel. Bilardo had de leiding over een team, dat gebouwd was rond Maradona. In Sevilla gaat de coach uit van dezelfde strategie. „Waarom zou ik het anders doen? Het internationale voetbal heeft zich de laatste jaren niet gewijzigd.”

Betere voetballers dan Maradona

heeft hij evenmin gezien. „Er breken geen toppers meer door. De talenten van vandaag zijn te veel met andere dingen bezig.”

De rentree van Bilardo is minstens zo opvallend als die van Maradona. In 1990 trad de 55-jarige oud-speler af als bondscoach. Uitgeput, zo meldde hij.

Hij begon een voetbalschool en verklaarde nooit meer in het internationale voetbal actief te zullen zijn. In juni tekende hij verrassend bij Sevilla, voor ruim anderhalf miljoen gulden. Hij zei er niet langer dan een jaar te zullen blijven.

Voor Maradona is de terugkeer van Bilardo echter een uitkomst. „Eigenlijk hebben we hem gered”, verklaarde de oefenmeester. „Hij kon na zijn schorsing geen kant op. Naar Napoli wilde hij onder geen voorwaarde terug. Die club stond echter niet toe dat hij bij een andere topformatie zou gaan spelen. Een transfer naar AC Milan of Olympique Marseille is daardoor nooit aan de orde geweest. Toen me dat duidelijk werd heb ik besloten een poging te wagen hem naar Spanje te halen.”

Ziekenboeg overvol

SITTARD – De ziekenboeg van Fortuna raakt zo langzamerhand overvol. Naast de geblesseerde, of anderszins niet fitte, spelers De Jong, Szalma, Usta, Driessen, Mordang en Janssen, is nu ook assistent-trainer Dick Voorn uitgeschakeld. Voorn moet waarschijnlijk twee weken in het gips nadat hij afgelopen zaterdag op de training een scheurtje opliep in een knieband. Fortuna-manager Opgenoord reageerde uiterst laconiek op de nieuwste onheilstijding. „Gelukkig hoeft Voorn tegen Dordrecht niet te spelen.”

Fortuna op bedeltoer

SITTARD – Tijdens de gisteren gehouden sponsorbijeenkomst van Fortuna Sittard heeft trainer Chris Dekker duidelijk te kennen gegeven dat hij versterking wenselijk acht om het bij de Sittardse club te keren. Voorzitter Jos Kreijn maakte de ruim 165 aanwezige sponsors echter duidelijk dat het bestuur alleen maar zou investeren in nieuwe spelers als er extra geld komt. „Binnen de huidige exploitatieopzet is er geen plaats voor een nieuwe speler. Die zal er, ondanks het feit dat hij hard nodig is, alleen maar komen als we van buitenaf steun krijgen”, aldus Kreijn. De sponsors reageerden koeltjes op Kreijns verdedigde oproep om geld.

Zes duels geschorst

SITTARD – De rode kaart die Fortuna's assistent-trainer Coccy Voorn vorige week zondag opliep in de wedstrijd tegen Vitesse heeft hem een schorsing van zes wedstrijden oplegeleverd waarvan twee voorwaardelijk. Voorn gaat echter in beroep tegen zijn straf. „De scheidsrechter heeft in zijn rapport geschreven dat ik dingen heb gezegd die ik helemaal niet gezegd heb. Daarom ga ik in beroep. Ik zie me al vier wedstrijden op de tribune zitten. Ik zou kapot gaan.” De uitspraak van het beroep is aanstaande donderdag.

sport kort

• **TAEKWONDO** – Remi Moels houdt uit Venlo heeft tijdens de Europese kampioenschappen Taekwondo voor junioren een derde plaats in de klasse tot 58 kilogram behaald. Samen met de derde plaats van Shamira Tsane uit Mill waren dit de enige aansprekende resultaten van de Nederlandse EK-equipe. Het teleurstellend resultaat kwam voort uit het feit dat Nederland met een experimenteel team in Parijs op de maten verscheen.

Danny Willems in achterhoede

PALERMO – Bij de wereldkampioenschappen windsurfen voor de kust van Palermo moet Danny Willems uit Gronsveld voorlopig genoegen nemen met een plaats in de achterhoede van het deelnemersveld. In de eerste race in de klasse Course-licht eindigde de Limburger op de veertiende plaats. In de tweede manche kwam hij met grote achterstand op een van de laatste plaatsen binnen. Na twee races moet Willems in het tussenklassement genoegen nemen met een 35ste plaats. De Nieuwzeelander McIntosh is koploper.

Anique Snijders naar Leimonias

GELEEN – Anique Snijders komt het volgende jaar niet meer uit voor de Eindhovense club Volley. Na de degradatie van haar team naar de eerste klasse zag de Geleense het niet meer zitten bij de Eindhovenaren. Snijders heeft inmiddels onderdak gevonden bij het Haagse Leimonias. Naast Snijders speelt Jacqueline van Wijke bij de Hagenaars. Voor de herenbreng zorgt voorlopig Eric Baan. Coach Tjerk Bogtstra is ook beschikbaar en zal zeker een partij voor zijn rekening nemen.

In zijn eerste optreden in het Amerikaanse college-tennis heeft de Maastrichtenaar Pascal Savelkoul het goed gedaan. Savelkoul is in het team van Indiana State University de eerste heer. In de sterkste categorie van het Redburg Invitational bij de Illinois State University won hij de titel. In de halve finale versloeg hij Adam King van Evansville met 7-6; 6-2. In de finale won hij van de topspeler van de gastheren Stephan Bell met 6-1; 6-1.

Tzjizjov loopt uit

TOULON – Voor toernooi-organisator Michel Revest was het gisteren een goede ronde. De Fransman, die de deelnemers aan het wereldkampioenschap dammen in Toulon goed wilde belonen voor hun inspanningen en voor elke winstpartij een premie van duizend francs in het vooruitzicht stelde, maakte zich na dertien rondes toch wel enige zorg. Op dat moment waren niet minder dan de helft van de partijen beslist en stonden al 78.000 francs op de teller. Revest was maandag met slechts drie dagzeges meer tevreden dan de spelers. Van de koplopers kwam alleen titelverdediger Tzjizjov tot winst. Zijn achtervolgers moesten zich tevreden stellen met remises, waardoor de Rus weer een punt uitliep.

lotto/toto

Lotto 40: eerste prijs: geen winnaar; tweede prijs: 2 winnaars, f. 33.838,80; derde prijs: 72 winnaars, f. 1409,90; vierde prijs: 3738 winnaars, f. 27,10; vijfde prijs: 54.510 winnaars, f. 5,00. **Cijferspel 40:** vaste prijzen. Zes cijfers goed: 1 winnaar. Vijf cijfers goed: 1 winnaar. Vier cijfers goed: 16 winnaars. Drie cijfers goed: 232 winnaars. Twee cijfers goed: 2308 winnaars.

Trainer Piet Aussems: 'Wij gaan voor de titel'

Droomstart van IVS

Van onze correspondent
ROB SPORKEN

BERG AAN DE MAAS – De afgelopen twee seizoenen deed vierdeklasser IVS verwoede pogingen een stapje hoger te komen, maar in beide gevallen was de nacompetitie het eindstation. Met name vorig jaar, tijdens het 75-jarig bestaan, was de domper in Berg aan de Maas groot, toen EMS in de beslissende wedstrijd van het kastje naar de muur werd gestuurd, maar vlak voor tijd verrassend op gelijke hoogte kwam en de penalties vervolgens beter nam.

Dit jaar wil de ploeg van Piet Aussems het niet op het staartje van de competitie laten aankomen. Hoewel het seizoen pas begonnen is, klopt IVS momenteel zo nadrukkelijk aan de deur van de derde klasse, dat deze van massief eiken moet zijn om het gebonk te kunnen weerstaan. Met tien punten uit vijf wedstrijden, liefst 23 gescoorde doelpunten en nu al een voorsprong van drie punten op de nummer twee, lijkt geen enkele tegenstander opgewassen tegen dit geweld. „We zijn niet bang voor de favorietenrol en gaan voor de hoogste prijs,” geeft een optimistische trainer Piet Aussems te kennen.

Pogingen

Ondanks de twee mislukte pogingen bleef het jonge elftal bij elkaar en hoefde de trainer slechts wat bij te schaven. „Over enkele zaken was ik ontevreden. Ten eerste gaan we niet meer zo onrustig van start. Met onze offensieve speelwijze komen de kansen vanzelf,” licht Aussems één van de veranderingen toe. Daarnaast zocht hij naar een beter evenwicht tussen aanval en middenveld.

„Uitgaande van de voorhoede heb ik gezocht naar geschikte middenvelders. Een zeer offensief spelende aanval heeft meer behoefte aan een wat defensiever ingestelde man achter zich.” Het zoeken naar de juiste combinaties wierp al snel zijn vruchten af. Frank Eijs scoorde als middenvelder al zes keer. „Het loopt op dit moment erg goed.” Vorig jaar speelden enkele jongens, waaronder ikzelf, ver beneden hun kunnen,” geeft de 20-jarige spelbepaler toe.

Uitspraken

Ook afgelopen seizoen ging IVS als kampioenskipaan de competitie in, maar na vier wedstrijden stond de ploeg met twee punten op een voorlaatste plaats. Toch neemt Piet Aussems, daar waar de meeste collega's geen boutes uitspraken wensen te doen, geen blad voor de mond. „Iedereen zegt dat we de favoriet zijn en dat moeten we dan maar waarmaken. We zijn zelf de grootste concurrent.” De gemiddelde leeftijd van het team ligt rond de 21 jaar. „We moeten dus waken voor onderschatting en geconcentreerd blijven spelen,” geeft de trainer aan.

Het goede presteren van de ploeg

blijft niet onopgemerkt, weet men in Berg aan de Maas. Hoewel in het verleden reeds kapers op de kust zijn gesignaleerd, is het team voorlopig intact gebleven. „Als een club uitkomend op een hoog niveau aanklopt, is het dom om niet toe te happen,” maakt Frank Eijs zijn ambities duidelijk. De meeste spelers zijn echter met elkaar opgegroeid

en gaan samen stappen. Daarnaast leeft het dorp intens mee. „We spelen in feite 22 thuiswedstrijden, want waar we ook spelen, overal zie je mensen met sjaa's, petjes en paraplu's in de kleuren van IVS,” waarmee de speler bevestigt, dat er een ouderwetse voetbalsfeer heerst in Berg aan de Maas, dat zich nu al verheugt op een kampioensfeest.

PAOK weert relschoppers

ATHENE – Het bestuur van PAOK Saloniki wil niets meer te maken hebben met de supporters, die tijdens de gestaakte Europese return tegen Paris Saint Germain voor ernstige onlusten zorgden. Op korte termijn worden alle banden met de verscheidene fanclubs verbroken.

„Onze beslissing om de samenwerking stop te zetten, is definitief,” verklaarde een woordvoerder van de Griekse club. „We willen onze supportersverenigingen zo snel mogelijk laten ontbinden.”

De dubbele straf - uitsluiting voor het huidige toernooi om de Uefabeker en schorsing voor de eerstvolgende twee Europese bekertoernooien - kwam voor het bestuur niet onverwacht. „Deze straf is niet zwaar”, meende de clubleiding, die niettemin overweegt beroep aan te tekenen tegen de uitspraak van de tuchtkommissie van de Uefa.

De Nederlandse arbiter John Blankenstein staakte vorige week het duel in Griekenland kort voor de rust, toen woedende supporters het veld bestormden en op de vuist gingen met de oproerpolitie. Het afgebroken duel werd later omgezet in een reglementaire overwinning van 3-0 voor Paris SG, dat in de tweede ronde uitkomt tegen Napoli.

● Trainer Piet Aussems (links achter) met zijn drie belangrijkste schutters: Paul Steins (staand), Frank van Eijs (links gehurkt) en Peter Haas.
Foto: ERMINDO ARMINO

Bettagno in Belgische ploeg

BRUSSEL – Aanvaller Alain Bettagno van Standard Luik is de enige nieuweling in de selectie van het Belgische voetbalelftal voor de WK-kwalificatiewedstrijd tegen Roemenië (groep 4) op woensdag 14 oktober in Brussel. Bondscoach Paul van Himst kan niet beschikken over libero Marc Emmers die door een knieblessure voor enkele maanden is uitgeschakeld.

Drie debutanten in Mannschaft

DRESDEN – Bondscoach Berti Vogts van Duitsland heeft voor de vriendschappelijke wedstrijd tegen Mexico, op 14 oktober in Dresden, drie debutanten geselecteerd. Twee daarvan, Axel Kruse en Ralf Weber, komen van Eintracht Frankfurt, één, Heiko Scholz, van Leverkusen. Tot de groep van 22 behoort ook Rudi Völler. De aanvaller van Olympique Marseille stopte na de Europese titelstrijd, eerder dit jaar in Zweden, als international. Het duel met Mexico geldt als zijn afscheidswedstrijd. Vogts riep drie spelers op, die wegens blessure enige tijd niet in actie kwamen voor de nationale ploeg. Dat zijn Kirsten (Leverkusen), Matthaus (Bayern München) en Hassler (AS Roma).

Poolse selectie voor Rotterdam

WARSCHAU – De Poolse bondscoach Andrzej Strzylau heeft zeventien spelers geselecteerd voor het nationale team, dat woensdag 14 oktober in Rotterdam een kwalificatiewedstrijd voor het toernooi om de wereldtitel speelt tegen Nederland. Van de zeventien geselecteerden spelen tien Polen in het buitenland. Polen won de eerste wedstrijd voor groep twee thuis met 1-0 van Turkije. De selectie is: Bako (Besiktas), Wandzik (Panathinaikos), Matyszek (Slask Wroclaw), Kozminski (Udinese), Lesiak (Wacker Innsbruck), Rzepka (Lech Poznan), Szweczyk (Katowice), Wadoch (Gornik Zabrze), Czachowski (Udinese), Adamczuk (Pogon Szczecin), Brzezczek (Lech Poznan), Robert Warzycha (Everton), Krzysztof Warzycha (Panathinaikos), Juskowiak (Sporting Lissabon), Koscielniak (Osasuna), Ziobor (Montpellier), Kowalski (Legia Warschau).

Alles of niets voor Bastiaans

ZANDVOORT – Voor Phil Bastiaans zijn nog niet alle titel aspiraties in de Citroen AX-merken-club in rook opgegaan. Als de 19-jarige Maastrichtenaar zondag voor John de Vos in het klassement eindigt legt hij beslag op de titel. „De vorige wedstrijd was een hevige teleurstelling. Dit was het stomste wat kon gebeuren. Ik wilde mijn teamgenoten Chantal van der Sluis laten winnen. Vlak voor de finish ging de communicatie tussen ons fout en remden we op de finishlijn. Dit leverde voor ons allebei een diskwalificatie op. Het zou al te gek zijn om vijf keer te winnen en geen kampioenschap te bemachtigen”, aldus de bescheiden Bastiaans. Ook Michel Oprey uit Ohé en Laak start zondagmiddag. Hij neemt met de Alfa 75 deel aan de finaleraces groep N tot 2000 cc. Het raceprogramma op Zandvoort start om 13.00 uur.

Start competitie VGZ/Sittardia

SITTARD – Gedwongen door Europese verplichtingen speelt VGZ/Sittardia pas vanavond zijn eerste competitiewedstrijd. In de Stadssporthal van Sittard stuit de formatie van trainer Ton Velraeds op Olympia Hengelo. Aanvang 19.30 uur. Ook de dames van ADB/V&L halen vanavond een competitieduel in. Bollenstreek is om 21.00 uur te gast in sporthal Glanerbrook van Geleen.

sport in cijfers

WIELRENNEN
Montreal, Grote Prijs Amerika's, wereldbeker: 1. Echave 255 km in 5:50.59 (gem. 40.967 km/uur), 2. Cassani, 3. Leblanc, 4. Wegmuller 0:18. 5. Van Den Abbeele, 6. Jalabert, 7. Fondriest, 8. Roosen, 9. Sorensen, 10. Dekker, 11. Den Bakker, 12. De Koning. **Stand wereldbeker na negen wedstrijden:** 1. Ludwig 101 pnt, 2. Museeuw 74, 3. Jalabert 73, 4. Alcala 72, 5. Cassani 69, 6. Duclos-Lassalle 64. **Ploegenklassement:** 1. Buckler 58, 2. Panasonic 56, 3. Tulip 53.

DAMMEN
Toulon, WK, veertiende ronde: T. Delmotte-Marcus 1-1, Subrands-Boezinski 1-1, Fofana-Hubner 0-2, Scholma-Foerman 1-1, Nimbi-Mogiljanski 0-2, Clerc-Gantwarg 1-1, Samb-Chmiel 1-1, Jansen-Baljakin 1-1, Traore-Koyfman 1-1, G. Delmotte-Tsijzjov 0-2, N'Diaye-Koepman 1-1, Wiersma-Vainieris 1-1. **Stand:** 1. Tsijzjov 23, 2. Clerc, Gantwarg, Subrands en Wiersma 20, 6. Koyfman 19, 7. Scholma 17, 8. Baljakin, Foerman, N'Diaye, Samb en Vainieris 16, 13. Jansen en Mogiljanski 15, 15. Boezinski en Koepman 14, 17. Chmiel en Traore 10, 18. T. Delmotte 9, 20. G. Delmotte 8, 21. Fofana, Hubner en Marcus 6, 24. Nimbi 4.

oefenvoetbal

VANDAAG
Waubach-Chevremont 19.30 uur

Peperdure vete

Alain Prost geeft komend seizoen weer vol gas in de formule 1 en dus is ook de historische vete tussen de Fransman en Ayrton Senna weer opgeflakkerd. Senna kan het niet verkroppen dat 'die lafaard in een luie zetel naar het wereldkampioenschap rijdt'. Prost smeedt de deur van renstal Williams voor de neus van Senna dicht. De Braziliaan had daarvoor al nee tegen Ferrari (aanbod 23 miljoen dollar salaris) gezegd. De ex-wereldkampioen zal nu

genoegen moeten nemen met het verlaagde aanbod van zijn huidige werkgever McLaren. Tegenover de 20 miljoen dollar die hij verdiende, staan komend seizoen 8 miljoen. En dat terwijl McLaren nog geen motoren heeft, omdat Honda stopt.

Senna: „Ik weet dat het aanbod niet rooskleurig is, maar ik moet het accepteren. Ik kan het niet verdragen dat Prost komend seizoen geen serieuze tegenstand zou krijgen.”

Open huis bij Roda

● Niet alleen met fraai voetbal op de grasmat doet Roda JC er alles aan de gunst van het publiek terug te winnen. Gisteravond hield de Kerkradse club in de kantine van Kaalheide open huis. Alle supporters waren welkom en konden onder het genot van een drankje met spelers en trainers van gedachten wisselen. Op de foto wordt trainer Adrie Koster (vijfde van links) omringd door jeugdige aanhangers van Roda JC. Foto: KLAUS TUMMERS

Koningskoppel

Sinds de Limburgse wielerveteranen Pie Vaesen en Fred Rempelberg de handen in elkaar hebben geslagen is onze provincie een nieuw koningskoppel rijker. De respectievelijk zesentachtigjarige en zevenveertigjarige Maastrichtenaars vormen in diverse gentlemen-wedstrijden een tandem. Vorige week was het Maastrichtse duo present in de vierentwintigste Gentlemenrace in Den Haag. Naar verluidt had 'gangmaker' Rempelberg in de koppeltijdrit enkele keren de grootste moeite om het

hoge tempo van zijn 'kopman' Vaesen bij te benen. Ondanks de bonificatie-winst, die beide wielrennende oudjes vanwege hun hoge leeftijd krijgen, kwamen Vaesen en Rempelberg niet verder dan de tweentwintigste plaats. Dan deden vader Tonnie en zoon Patrick Strouken het stukken beter met de tweede prijs. En Rempelbergs Gabber Peter Post, die gekoppeld was aan Jacques Hanegraaf, eindigde op de keurige achtste plaats. Afgelopen zondag waren Vaesen en Rempelberg ook van de partij in Houten. Tweentwintig kilometer afzien leverde beide Limburgers de bescheiden zestiende prijs op. De jaren beginnen blijkbaar te tellen voor beide fietsfanaten...

Voor de vuist weg

Maradona in Trouw na zijn debuut voor Sevilla: „Door me uit het voetbal te verbannen, hebben ze me in een sportief coma gedreven.”

Youp van 't Hek in zijn column in NRC Handelsblad over de manier waarop het Nederlandse supporterslegioen zich bij wedstrijden uitdoot: „Zij breiten onder Henny Huismans Surprise Show aan haar supportersgeluk en hij gaat, zo gauw het te moeilijke NOS Laat begint, naar het schuurtje om zijn klompen een laatste laagje te geven.”

Anton Geesink, IOC-lid, in het orgaan van de judobond, terugblikkend op de Olympische Spelen: „Met chef de mission André Bolhuis had ik vastenorengeregeld dat we voor Barcelona geen specifieke werkafspraken hoefden te maken. We spraken dus af dat we niets zouden afspreken. Dat was op zich dus een goede afspraak.”

Hugo Camps in Voetbal International: „Hans Westerhof is toch ook een onderwijzer. Krijtje achter het oor, frisdrank, orgelmuziek. Geen mens van vlotte camaraderie of managersparfum. Je verwacht hem altijd op de fiets, wasknijpers aan de broek. En ik weet zeker dat Westerhof in pyjama slaapt.”

Blanco cheque

Trainer Aragonas van Atletico Madrid verzocht zijn voorzitter Jesus Gil y Gil alles eraan te doen Bernd Schusters dreiging na dit seizoen te stoppen weg te nemen. Reactie van de puissantrijke voorzitter: „Is al geregeld. Schuster moet alleen nog het bedrag op de cheque invullen.”

ZEVENAAR - Na de uitwinst van vorige week in Werkendam waren de heren van Kimbria wederom succesvol op vreemde bodem. In Zevenaar werd met duidelijke cijfers gewonnen van Basketiers (78-94), een prima opwarmertje voor het komende midweekse duel tegen de reserves van Selex/BSW. Een confrontatie die altijd garant staat voor beladen duels.

De Kimbria-start was ijskoud. De Maastrichtenaars kwamen veel te laat aan in de Zevenaarse sporthal en mochten dan ook van geluk spreken dat er nog mocht worden gestart. Door de

Kimbria: winst met vertraging

slechte warming up waren de eerste minuten dan ook het aankijken niet waard. Veel balverlies, slechte schoten en een jonge nerveuze tegenstander waren de ingrediënten van die matige eerste helft waarin Kimbria toch nog aardig aan de positieve kant van de score bleef (40-46).

Na de pauze zag het handjevol toeschouwers een ouderwets Kimbria dat aan een korte maar wel hevige opleving genoeg had om Basketiers op de knieën te krijgen. Al snel prijkte een marge van 20 punten op het scorebord, een verschil dat ruim voldoende was voor de geroutineer-

de Maastrichtenaars.

Dames

Bruggarts won in Schijndel een toernooi dat werd gehouden door het plaatselijke BVS. De poulewedstrijden werden door de Heerlensen met grote overmacht gewonnen. In de halve finale werd Black Eagles na een eenzijdige wedstrijd simpel opzij gezet.

In de finale tegen het Waalwijkse WSC was het Heerlense zesttal weliswaar vermoeid, maar kwam de toernooizege nimmer in gevaar.

Nuttige zege voor hockeydames Maastricht Spektakel in Heerlen

Van onze correspondent
MAARTEN KUYPERS

HEERLEN - In de derde klasse kregen de hockeyheren van Heerlen bezoek van koploper HMHC uit Helmond. De Brabanders versloegen Heerlen na een boeiende en soms tumultueuze wedstrijd met 2-0. Ondanks het overwicht van HMHC had een gelijkspel voor Heerlen tot de mogelijkheden behoord. Heerlen bestreed Helmond met veel inzet en een goede discipline. Toch kwam HMHC via twee benutte strafcorners op een 2-0 voorsprong.

Heerlen moest daarna verdedigend risico's nemen en stortte zich massaal op de aanval. Dat resulteerde direct in een strafbal die echter gemist werd. HMHC werd met de rug

tegen de muur gezet, maar doordat de wedstrijd vanwege een rode kaart voor de HMHC-keeper tien minuten werd stilgelegd, raakte Heerlen uit het ritme en verloor de greep op de wedstrijd.

Dames Heerlen

Opluchting overheerste bij Heerlen de 3-0 overwinning op Hopbel. Na drie wedstrijden op rij de moeilijkste kansen gemist te hebben, werd er eindelijk weer gescoord. Ook in Schijndel trof men een zeer defensief ingestelde tegenstander. Via een goede aanvalsopbouw werd Hopbel constant onder druk gezet, wat leidde tot doelpunten van Nicky Koolen, Loes Habets en Barbara Simonis.

Maastricht

De dames van Maastricht wonnen onverwacht gemakkelijk met 2-0 in Tilburg bij Forward. De wedstrijd kende weinig hoogtepunten. Yvette Hoebens scoorde voor rust 1-0. Maastricht speelde zeer geconcentreerd, gaf weinig kansen weg en besliste twee minuten voor tijd definitief de wedstrijd door een goed ingeschoten strafcorner van Ciciel van de Heuvel.

Het herenteam van Maastricht begint steeds beter te draaien. Op eigen veld werd HOD uit Valkenswaard met 4-1 geklopt. Maastricht startte nerveus, miste enkele kansen en kwam verrassend op achterstand. Daarna domineerden de

Zuidlimburgers de wedstrijd en genen de achterstand via doelpunten van Roger Selie en Huub Maastricht om in een 2-1 voorsprong. In laatste fase van het duel vergrootte Arnim Langer de voorsprong tot 4-1.

Meerssen

De heren van Meerssen gingen de Zuidlimburgse derby tegen Venlo met 1-0 onderuit. In een meer spannend dan fraai duel won een puntending rechtvaardig de weest. In de derde klasse verloren de dames van Meerssen onverwacht met 1-0 bij Racing. Meerssen, gisteren zonder puntverlies, speelde met weinig overleg. Bovendien bleef men de fraaiste kansen, waaronder een strafbal in de laatste minuut.

Hockeyer

In Veldhoven verloor Hockeyer 2-1 van Basko. Hockeyer had duidelijk veldoverwicht maar voer slechts eenmaal, via Bas Meijer, het vijandelijke net. De dames van Hockeyer deden het aanzienlijk beter. Zij wonnen met 6-1 van de dael.

Kerkrade

Het herenteam van Kerkrade verdiende met 5-2 van Bakel, terwijl de dames, via een doelpunt van Ruth Cremers, met 1-1 verdiende gelijk speelden tegen koploper Mierlo.

Sarto geen zacht eitje voor Heerlense volleybalsters Vlekkeloze start VCH

TILBURG - Eén setje. Dat was de totale buit die tegenstanders van VCH het vorig seizoen in de thuishaven Kaldeborn tijdens vijftien competitie- en bekerduels wisten te veroveren. Voor dat minuscule vlekje op het fraaie Heerlense blazoen was Sarto/Pellikaan verantwoordelijk. Het 'stuntje'

Sterk begin squashclub Maastricht

MAASTRICHT - Squashclub Maastricht is de nieuwe competitie in de superdivisie uitstekend gestart. Zaterdag werd de belangrijke uitwedstrijd tegen Squaswereld Amsterdam met 2-1 gewonnen. Lucas Buit won met 3-0 van Mikel Vertogen. Buit won de drie sets telkens met 9-1. Thomas Sonnenschein versloeg Lecudy met 3-1.

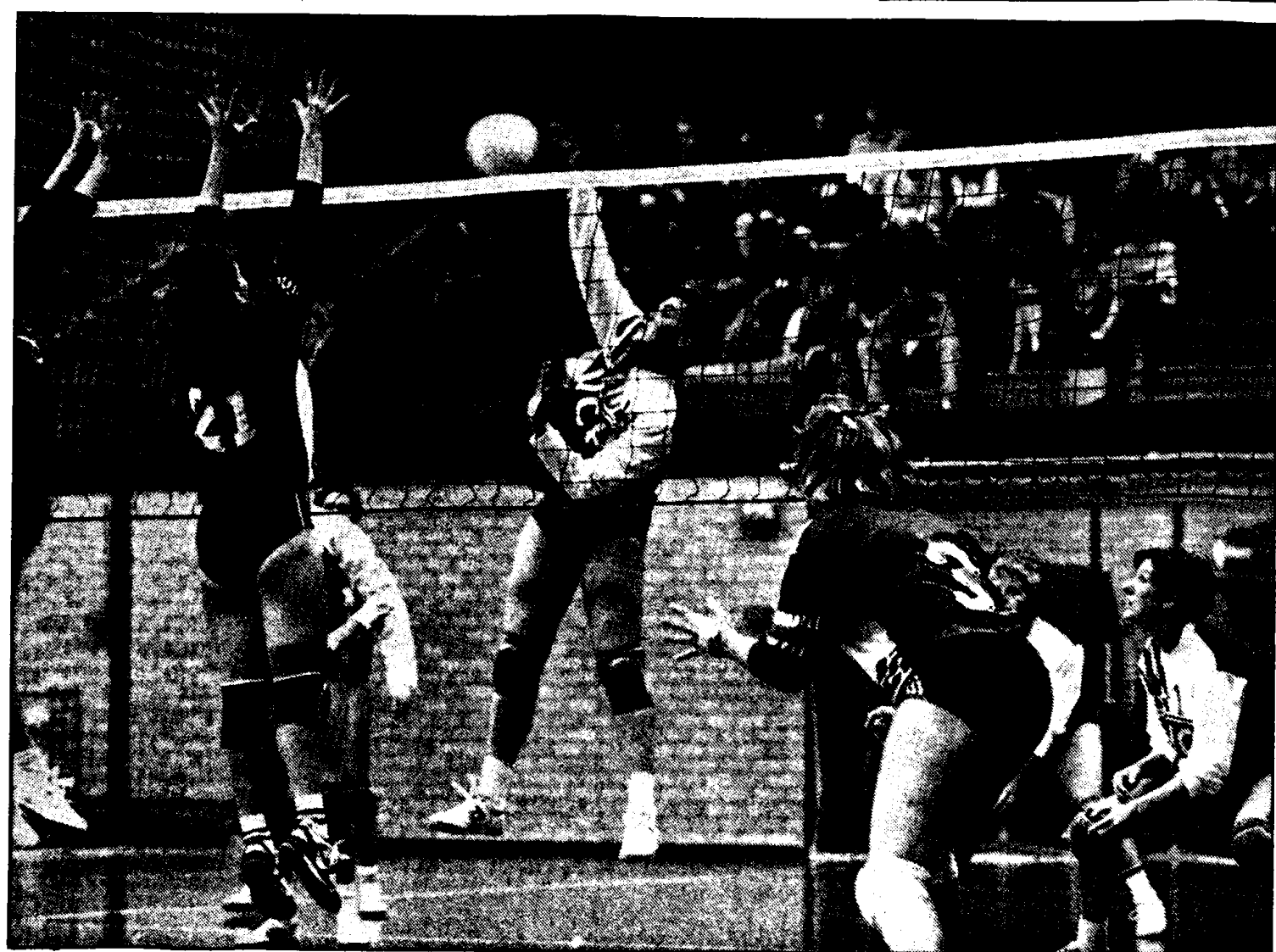
Hier waren de setstanden, 10-8, 9-3, 6-9 en 9-4. Eric van der Pluijm moest in zijn duel met Eric Smit in de derde set opgeven, omdat hij problemen met zijn knie kreeg. Zondagmiddag won squashclub thuis met 3-0 van Center Court uit Utrecht. De knie van Eric van der Pluijm functioneerde nu wel en hij versloeg Paul Anton Hoogendoorn in 3 sets. De setstanden waren: 9-3, 9-3 en 9-2. Hans Frieling versloeg Peter Wijnen eveneens in 3 sets met 9-5, 9-2 en 9-5. Roel Maassen versloeg Bert van Rijswijk eveneens met 3-0. Hier eindigde de sets na 9-3, 9-3 en 9-2 in het voordeel van Maassen. In de 2e divisie wonnen de dames van Squashclub Maastricht de uitwedstrijd tegen Zevenaar met 3-1. Voor Squashclub Maastricht wonnen Jocy Lambers, Saskia Born en Leni Janssen.

Achttien titels voor wu shu Landgraaf

HEERLEN - Tijdens het NK wu shu dat in de sporthal Hadow in Heerlen plaatsvond, was wu shu-vereniging Hoijer uit Landgraaf bijzonder succesvol bij de junioren.

De Landgraafse vereniging behaalde maar liefst achttien titels op een totaal van 41. Bij de senioren kwamen de Limburgse verenigingen er niet aan te pas. Limburgs beste wu shu-vechter, Lou Hoijer en Silvester Roos deden vanwege organisatorische redenen niet mee.

In de derde divisie stond op de openingsdag meteen een beladen derby op het programma. Geevers/VCL ontving gewoontekampioen VCH 3, een ploeg die het vorig jaar twee keer in het zand beet tegen de Landgraafcombinatie. Met bijzetting van alle zeilen wisten de Heerlense routiniers ditmaal een hernieuwde nederlaag te voorkomen: 2-3 (15-15, 9-15, 15-7, 15-8, 13-15). Debutant Furos leed in Veldhoven een geflatteerde nederlaag tegen Nuvo: 3-1 (15-5, 15-10, 13-15, 15-12). Na een aarzelen begin beet het Kerkrade sextet in de tweede wedstrijd een stuk feller van zich af. Keuzeheer Wilfried Petit: „Ik ben redelijk content met het vertoonde spel. Met wat verbeteringen kunnen we de komende weken met vertrouwen tegemoet zien.”

● VCH 3 kon ditmaal de derby tegen de volleybaldames van Geevers/VCL nipt winnen.

Foto: FRANS RADE

Onnodige nederlaag voor volleyballers VCH Geevers/VCL rekent af met verleden

Van onze volleybalcorrespondentie

DELFT - Het vorig seizoen werd Geevers/VCL geruime tijd achtervolgd door een traumatische dwang VCL de thuisploeg tot aanvalsacties over de buitenkant, waar het zuidelijke blok veel afstopte: 6-15 en 11-15. Verdedigend liet Geevers/VCL na 0-4 in de derde periode de teugels wat vieren. Prompt kreeg Delta de kans om een groter aandeel in het scoreverloop op te eisen en drukte meteen door naar 15-10. Pas bij 9-6 in de volgende rondgang sloeg de balans weer door in het voordeel van VCL. Dankzij de wisselers Marcel Bus (serverend) en Marc Quaedackers (blokkerend) werd de krachtsverhouding hersteld: 13-15.

Een meer stabiele en in de breedte sterkere spelersgroep stond aan de basis van de geslaagde seizoensovername. Assistent-coach Wim Reijnders: „De winst was het gevolg van een collectieve prestatie, inclusief de sterke invalbeurten vanaf de wisselbank.”

Delta, een pittige tegenstander die zaterdag niettemin de indruk wakte

nog niet geheel ingespeeld te zijn, stond in de eerste twee sets onder constante druk. Met diepe opslagen dwong VCL de thuisploeg tot aanvalsacties over de buitenkant, waar het zuidelijke blok veel afstopte: 6-15 en 11-15. Verdedigend liet Geevers/VCL na 0-4 in de derde periode de teugels wat vieren. Prompt kreeg Delta de kans om een groter aandeel in het scoreverloop op te eisen en drukte meteen door naar 15-10. Pas bij 9-6 in de volgende rondgang sloeg de balans weer door in het voordeel van VCL. Dankzij de wisselers Marcel Bus (serverend) en Marc Quaedackers (blokkerend) werd de krachtsverhouding hersteld: 13-15.

Het nieuw geformeerde VCH leed in Berkel-Enschot een onnodige 3-1 (11-15, 16-14, 15-13, 15-3) nederlaag tegen Hypotheek/VCS. „Een tegenvaller. Voor hetzelfde geld had een

0-3 overwinning voor ons op het scorebord gestaan,” oordeelde coach Jan Maas. „De ploegen ontlieden elkaar in de eerste drie sets nauwelijks iets.”

Teambalans en elkaar blindelings vinden. Die elementen ontbraken nog in de Heerlense equipe waar spelbepaler Felix Petit kampt met trainingsachterstand en de jeugdige middenblokker Tim Neutelings nog duidelijk moet wennen aan het hoge speeltempo. Het breekpunt van de partij lag in de derde set. Daarin begon VCH bij 9-0 aan een imposante inhaalrace (12-13), maar verzuimde op de valreep door te drukken.

Met gemengde gevoelens keek Furos terug op het eerste heroptreden in de derde divisie. Het wisselvallige spel van de Kerkradenaren, die bovendien over te weinig vuurkracht beschikten, werd tegen Livoc vertaald in een 1-3 (15-7, 13-15, 15-10, 10-15) nederlaag. De topper op de openingsdag tussen HBC en Rapid VC eindigde voor de Maastrichtse ploeg in een desillusie: 3-0 (15-11, 15-5, 15-9). Het zelfvertrouwen bij Rapid VC stroomde weg als los zand toen HBC tijdens de eerste set een 0-7 achterstand in recordtempo wegpootte. „We zijn collectief door de mand gevallen,” moest coach Theo Sillen onomwonden toegeven.

Sprong opnieuw powerliftkampioen

ALKMAAR - Tijdens de Nederlandse powerliftkampioenschappen in Alkmaar is Mariet Spronk uit Margraten voor de derde keer in succesvolle Nederlands kampioen bij de dames in de klasse tot en met 67,5 kg geworden. Mariet Spronk scoorde in totaal 400 kg, welke onderverdeeld waren naar respectievelijk: kniebuigen 140 kg; bankdrukken 80 kg en deadlift 180 kg. Dit tijdens dit NK verrichte Mariet Spronk tevens de beste allroundprestatie. Spronk zal Nederland nu ook vertegenwoordigen op het EK dat dit jaar eind november in het Zweedse Uppsala plaats vindt.

Bodem zit zwemmers dwars

HEERLEN - De eerste wedstrijd van de landelijke B-zwemcompetitie voor de zwemverenigingen MZ&S Maastricht, Mosa-regio Venlo, Roermond en Zon/S&S Heerlen niet soepel verlopen. Alle ploegen waren zondagmiddag in Blerick reeds aanwezig en hadden al ingezwommen, toen bleek dat de weegbare bodem defect was. De bodem bleef steken op een waterdiepte van 60 centimeter en niet meer in beweging te krijgen. Omdat voor een zwemwedstrijd een minimale diepte van 110 centimeter vereist is, moest de wedstrijd worden afgelast en konden alle ploegen onverrichter zake weer huiswaarts keren. Vandaag zal het bondsbestuur ingelicht worden over het probleem en dan zal door hen een nieuwe datum geprikt moeten worden.

Puntentotaal landelijke c-competitie
HZ&PC Horst 4872,5, KZ&PC Kerkrade
5050,7, Hellas Sittard 5097,2, Patrick
5150,3, De Rog Weert 5168,5, Kimbria
tricht 5202,0.

sport kort

● **TAEKWANDO** - Tijdens een internationaal Taekwondo-toernooi in het Duitse Hückelhoven wist een team van Taekwondo-vereniging Silvertand uit Landgraaf elf prijzen te behalen op elf deelnemers. Eerste plaatsen werden er voor: Dave Hirsch, Patrick Ferdinandus, Mathijs Ernes, Roger Klunder, Melanie Hermes, Monique Smit en Chantal Vermeulen. Voor de tweede plaatsen zorgden: Peter Hermes, Louis Silvertand, en Carola de Schepper, terwijl er nog een bronzen medaille was voor Patrick Geertlings.

● **TAEKWANDO** - Taekwondo-vereniging Silvertand uit Landgraaf is tijdens het aspiranten- en jeugdtoernooi in de sporthal in de Bende in Nieuwenhagen winnaar geworden van het club- en klassement. Men behaalde de eerste, zes tweede en vijf derde plaatsen. De tweede prijs werd voor Sportclub Van Es uit Drenthe, terwijl Wharung Market, beek, samen met Kawarmala, Den Bosch op een gedeelde derde plaats beslag legde. Aan het toernooi namen 250 taekwondoka's deel.

● Fiona Bielders van Delmach/Iason scoort tegen Loreal haar eerste van zes doelpunten.

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Aalsmeer, een jonge en bewegelijke ploeg, had gedurende de hele wedstrijd de overhand. Na de rust (9-7) kon Noav slechts een keer gelijke

tred houden (14-14), maar in de laatste acht minuten wisten de Noordhollanders nog tweemaal te scoren, voldoende voor de 16-14 winst.

Hans Simons (5) en Mark van Mierlo (4) scoorden voor Noav, steeds zonder de geblesseerde Niek Storken, de meeste treffers.

Limburgse handbalclubs laten het afweten SVM doet goede zaken

Van onze correspondent
FRITS FEULDER

HEERLEN - Zo voortvarend als de Limburgse eerste divisie handbalteams verlieden week het competitie seizoen openden, zo mager was de oogst in dit weekeinde. De dames van Stauder Smeets/Sittard (14-17 tegen Internos) en Delmach/Iason (11-14 tegen Loreal) konden het eerste thuisduel niet winnend afsluiten. SVM daarentegen omzette de een moeilijke klip bij het Arnhemse AAC en won verrassend met 17-16. De Noav-heren reddden het niet bij de reserves van Aalsmeer en werden met een onnodige 16-14 nederlaag geconfronteerd.

SVM-trainer Henk Hettterscheid was in zijn nopjes met de winstpunten op AAC. „We hebben eindelijk eens van deze moeilijk te bespelen ploeg gewonnen,” stelde hij na afloop tevreden vast. De start was alerbelderdst: 5-1 na zes minuten! Maar de veerkracht van de Limburgers was verbaasd. Tien minuten voor de rust stond het 7-7. Met overleg en een flinke portie weerklust werd half-time gewisseld met een 10-12 voorsprong.

Ook in de tweede helft bleef SVM voortdurend aan de positieve kant

van de score, ondanks een periode van tien minuten waarin beide teams geen treffer wisten te produceren. Vijf minuten voor tijd (13-17) leek de buit binnen, maar de derde tijdstraf voor Henriëtte Kouters en twee gelijktijdige blessures (Monique Grond en Ingrid Wouters) gooiden bijna nog roet in het eten. Met man en macht werd de 16-17 zege in de slotseconden veilig gesteld. Monique Deckers en Vivian Gillissen waren met elk zes treffers de trefferste speelsters.

Te mat

Stauder Smeets/Sittard heeft haar draai nog steeds niet gevonden, vindt ook coach Leo Kleijnen. In het thuisduel tegen Internos waren de verwachtingen vooraf hoog gespannen, maar na het eindsignaal gingen de winstpunten naar de gasten: 14-17.

In de eerste helft acteerde de Sittardse ploeg te mat, toonde te weinig agressie en keek dientengevolg bij de rust al tegen een achterstand aan: 7-9. Dat verschil kon in de tweede helft nauwelijks weggepoetst worden, al gaf de 14-15 tussentijd, zes minuten voor afsluiten, nog hoop op een puntje. De gasten lieten zich niet verleiden en scoorden nog tweemaal: 14-17. Est-

her Plitscher (6) en Annie van de Venne (3) waren de produktiefste Sittardse speelsters.

Mentaliteit

Ook Delmach/Iason kon niet aanknopen bij de goede prestatie van verleden week. „Loreal toonde meer lef en motivatie dan enkele speelsters van mijn ploeg”, luidde de verklaring van coach Ruud Huynen na afloop. Weliswaar slaagde de Valkenburgse ploeg erin de 5-8 achterstand vlak voor de thee bijna weg te poetsen (7-8), maar na de speeldwisseling kende Iason teveel slordigheden in de aanval om de wedstrijd winnend te kunnen afsluiten. Loreal buite het surplus aan snelheid en mentaliteit optimaal uit en liet Iason met lege handen: 11-14. Fiona Bielders (3), Ellen Brands, Monique Brands en Nicole Becker (elk tweemaal) waren de succesvolste schutters voor Delmach/Iason.

Teleurgesteld was ook Noav-trainer Huib van de Beucken na afloop van het verloren duel in en tegen Aalsmeer 2. „Deze nederlaag hebben we aan ons zelf te danken. Als je uit zoveel kansen slechts een scorepercentage van 35% haalt, weet je duidelijk wat er fout gegaan is.”